

## LES SALES DE CINEMA ALS TERRITORIS DE PARLA CATALANA.

### CATALUNYA

#### Primera part: Consideracions generals i documentació

CARLES JOSÉ I SOLSONA / DESEMBRE 2019

#### DOCUMENTACIÓ COMARCAL I MUNICIPAL

“(.....) i així s’esdevingué que els vells cinemes de noms memorables —Emporio, Iris, Alondra, Provença, Aristos, Eslava— foren enderrocats per tot l’eixample i arreu de la ciutat. (.....)”

Carles Miralles i Solà

(fragment del poema *Cinemes vells de barri*, del llibre *La ciutat dels plàtans*)

Les informacions corresponents a aquests nivells geogràfics s’ofereixen tot obeint la classificació alfabètica per comarques i seguint dins cadascuna d’elles l’ordre alfabètic de la denominació dels diferents municipis que les integren:

#### 01 ALT CAMP

**Alcover** (01 Alt Camp)

Fuguet Moiné, Francesc  
*El cinema del Cercle d’Amics en ple franquisme. 1945-1959*

“Butlletí del Centre d'Estudis Alcoverencs”, nº 88, Centre d'Estudis Alcoverencs, Alcover, 1999, pàgines 13 a 25.

<https://www.raco.cat/index.php/ButlletiCEA/article/view/210944/292262>

**Pont d'Armentera, el** (01 Alt Camp)

Ribes Mateu, Domènec

*Cinemes de poble, llanternes màgiques que s'apaguen*

<http://www.panorama.cat/pr/cinemes-de-poble-llanternes-magiques-que-sapaguen/>

**Valls** (01 Alt Camp)

Altés i Serra, Pere

*El cinema a Valls*

“Cultura”, nº 358, segona època, AAEET (Associació d'Alumnes i Ex-alumnes de l'Antiga Escola del Treball), Valls, abril de 1994, pàgines 3 a 13.

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Antic Cinema Valls*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=2403>

Martí i Baiget, Josep

*L'arribada del cinema a Valls. 1897-1907. De l'escepticisme a una necessitat social*

“Kesse”, nº 20, Cercle d'Estudis Històrics i Socials “Guillem Oliver” del Camp de Tarragona, Tarragona, 1996, pàgines 5 a 11.

<https://www.raco.cat/index.php/Kesse/article/view/297772/386746>

Mora Vergés, Antonio

*Cinema Valls. Camp Sobirà. Tarragona*

Entrada del dia 3 de maig de 2014 en el *blog* “Tot són punts de vista”.

<https://totsonpuntsdevista.blogspot.com/2014/05/cinema-valls-camp-sobira-tarragona.html>

Viquipèdia

*Cine Valls*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Valls](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Valls)

**Vila-rodona** (01 Alt Camp)

Casal de Vila-rodona

*El Casal de Vila-rodona*

<http://www.casaldelavila.cat/>

Mapa de recursos culturals

*Casal de Vila-rodona*

<http://www.diputaciodeltarragona.cat/marc/web/diputacio-de-tarragona/vila-rodona/casal-de-vila-rodona>

Salvat, Jordi

*Cinemes com els d'abans que encara resisteixen*

[https://www.ara.cat/campdetarragona/Cinemes-dabans-que-encara-resisteixen\\_0\\_1705029497.html](https://www.ara.cat/campdetarragona/Cinemes-dabans-que-encara-resisteixen_0_1705029497.html)

Santesmases i Ollé, Josep

*50 anys del casal de Vila-rodona*

"Ateneus", nº 15, Federació d'Ateneus de Catalunya, Barcelona, desembre de 2016, pàgina 14.

[http://www.ateneus.cat/wp-content/uploads/Revista-Ateneus\\_15-bx.pdf](http://www.ateneus.cat/wp-content/uploads/Revista-Ateneus_15-bx.pdf)

Santesmases i Ollé, Josep

*De la sociabilitat recreativa del cooperativisme agrari a la constitució i la construcció del Casal de Vila-rodona*

"La Resclosa", nº 16, Centre d'Estudis del Gaià, Vila-rodona, 2012, pàgines 55 a 77.

<https://www.raco.cat/index.php/Resclosa/article/view/262036/362253>

Santesmases i Ollé, Josep

*La constitució i la construcció del Casal de Vila-rodona. Entre l'herència i la modernitat*

Comunicació recollida a les Actes del VIII Congrés de la CCEPC, 1960-1980. *Transicions i canvis a les terres de parla catalana*, "Publicacions de la CCEPC", nº 7, CCEPC (Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana), Cossetània Edicions, Barcelona, 2012, pàgines 647 a 660.

## 02 ALT EMPORDÀ

Arenas i Iglesias, Elisabet

*Multicinemes a l'Alt Empordà. Aparició i evolució*

Treball de fi de carrera. Facultat de Turisme, Universitat de Girona, Girona, 2003, 57 pàgines.

### **Agullana** (02 Alt Empordà)

Ajuntament d'Agullana

*Societat la Concòrdia*

<http://ca.agullana.cat/entitats/societat-la-concordia/>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Societat la Concòrdia*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=17811>

Tubert i Canada, Enric

*Agullana*

Sèrie "Monografies Locals", nº 11, Col·lecció "Quaderns de la Revista de Girona", nº 20, Diputació de Girona, Girona, 1988, 96 pàgines. Al cinema de la localitat es dediquen les pàgines 64 i 65.

<http://www.ddgi.cat/quadernsDigitals/13/index.html#/66/>

Viquipèdia

*Societat la Concòrdia (Agullana)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Societat\\_la\\_Conc%C3%B2rdia\\_\(Agullana\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Societat_la_Conc%C3%B2rdia_(Agullana))

**Camallera** (02 Alt Empordà)

Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya (COAC) - Demarcació de Girona

*Teatre-Cinema de Camallera*

<http://www.coac.net/COAC/centredocumentacio/Girona/arxiu/edificis/dades/fitxa.html?registre=&autor=&denominacio=cinema&adreca=&poblacio=&page=2&pos=16>

**Castelló d'Empúries** (02 Alt Empordà)

Planas i Roig, Miquel

*Castelló d'Empúries*

Sèrie "Monografies Locals", nº 6, Col·lecció "Quaderns de la Revista de Girona", nº 11, Diputació de Girona, Girona, 1987, 95 pàgines. Als cinemes de la localitat es dediquen les pàgines 82 i 83.

<http://www.ddgi.cat/quadernsDigitals/8/pubData/source/castello.pdf>

Roig Simon, Marisa

*Un segle d'associacionisme recreatiu i cultural a Castelló d'Empúries*

"Annals", nº 46, Institut d'Estudis Empordanesos, Figueres, 2016, pàgines 457 a 474.

<https://www.raco.cat/index.php/AnnalsEmpordanesos/article/view/10.2436-20.8010.01.213/410447>

**Escala, l'** (02 Alt Empordà)

Alsina i Sureda, Lluís

*Els cinemes de l'Escala*

"Fulls d'Història Local", nº 28, Centre d'Estudis Escalencs i Arxiu Municipal de l'Ajuntament de l'Escala, l'Escala, novembre de 1991, pàgines 253 a 260.

Vilà, Carme

*L'últim cinema de l'Escala desapareixerà per convertir-se en bloc de pisos*

<https://www.diaridegirona.cat/alt-emporda/2019/08/11/lultim-cinema-lescala-desapareixerà-convertir/996822.html>

**Figueres** (02 Alt Empordà)

Baguer i Fàbregues, Joan

*Cinema i Figueres*

Treball de recerca de batxillerat, Figueres, 2010, 53 pàgines.

<https://archivocine.com/index.php/extras/descargas/category/4-prensa?download=314:cinema-i-figueres>

Benejam Buhigas, Lluís

*Salas de cine en Figueres*

Secció del seu web archivocine.com.

<https://archivocine.com/index.php/mas-cine/cines-en-figueres/item/1074>

Benejam Buhigas, Lluís

*Salas de cinema històriques de Figueres*

<https://archivocine.com/index.php/extras/descargas/category/4-prensa?download=111:salas-de-cines-en-figueres>

Bernils i Mach, Josep Maria

*Els cinemes de Figueres*

"Annals de l'Institut d'Estudis Empordanesos", nº 28, IEE (Institut d'Estudis Empordanesos), Figueres, 1995, pàgines 229 a 264.

<https://raco.cat/index.php/AnnalsEmpordanesos/article/view/342428/433554>

Cantal, Cristina

*La recuperació d'un vell cinema per un cineasta empresari*

Article integrat en el dossier *Les sales de cinema a les comarques gironines*. "Revista de Girona", nº 309, Diputació de Girona, Girona, juliol-agost de 2018, pàgines 84 a 87.

<https://www.raco.cat/index.php/RevistaGirona/article/view/340649/431429>

Cinematreasures.org

*Teatre Municipal El Jardí*

<http://cinematreasures.org/theaters/58537>

Cinemes Las Vegas

*Cinemes Las Vegas, un passeig per la seva història*

Curtmetratge promocional corresponent a l'actual etapa d'activitat fílmica sota la gestió del director, productor i exhibidor barceloní Bonaventura Pons Sala.

<https://vimeo.com/274019225>

Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya (COAC) - Demarcació de Girona

*Sala Cinema Edison*

<http://www.coac.net/COAC/centredocumentacio/Girona/arxiu/edificis/dades/fitxa.html?registre=&autor=&denominacio=cinema&adreca=&poblacio=&page=2&pos=13>

Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya (COAC) - Demarcació de Girona

*Teatre Municipal El Jardí*

<http://www.coac.net/COAC/centredocumentacio/Girona/arxiu/edificis/dades/fitxa.html?registre=&autor=&denominacio=teatre&adreca=&poblacio=&page=1&pos=8>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cine teatre Jardí*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=MCUxK1RIYXRyZSBKYXJkw60INCsxNzA2Njkl&codi=19551>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cinema Edison*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=19676>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Teatre Municipal El Jardí de Figueres*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=389&d=t>

Osuna, Iván; Jara, Lydia; Vega, David; i Zavala, Brenda

*Quan s'apaguen els llums*

Documental sobre la sala de cinema Las Vegas, de Figueres.

<https://vimeo.com/281787887>

Ruiz i Avilés, Miquel

*Antic Cinema Sala Edison: façana i jardins*

Dins del web d'INSPAI, Centre de la Imatge de la Diputació de Girona.

<https://www.inspai.cat/Inspai/ca/imatge/780938/Antic+Cinema+Sala+Edison%3A+facana+i+jardins>

Viquipèdia

*Cine teatre Jardí*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_teatre\\_Jard%C3%AD](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_teatre_Jard%C3%AD)

Viquipèdia

*Cinema Edison*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema\\_Edison](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema_Edison)

## **Fortià** (02 Alt Empordà)

Serna Coba, Erika

*Records del cine de Fortià*

"La Sibil·la", nº 15, Ajuntament de Fortià, Fortià, juliol de 2014, pàgines 14 i 15.

<http://www.ddgi.cat/municipis/Fortia/revista/Sibila%2015%20web.pdf>

## **Maçanet de Cabrenys** (02 Alt Empordà)

Roure i Sabà, Pere

*Maçanet de Cabrenys*

Sèrie "Monografies Locals", nº 6, Col·lecció "Quaderns de la Revista de Girona", nº 71, Diputació de Girona, Girona, 1997, 96 pàgines. Als cinemes de la localitat es dedica la pàgina 88.

<http://www.ddgi.cat/quadernsDigitals/214/index.html#/90/>

**Portbou** (02 Alt Empordà)

Empordà TV

*Rehabiliten l'antic cinema de Portbou*

[https://www.empordadigital.cat/index.php?option=com\\_k2&view=item&id=7299:rehabiliten-l-antic-cinema-de-portbou&Itemid=1105](https://www.empordadigital.cat/index.php?option=com_k2&view=item&id=7299:rehabiliten-l-antic-cinema-de-portbou&Itemid=1105)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*La Congesta*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=30799>

Viquipèdia

*La Congesta*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/La\\_Congesta](https://ca.wikipedia.org/wiki/La_Congesta)

### 03 ALT PENEDEÈS

**Castellví de la Marca** (03 Alt Penedès)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Societat Cultural de la Múnia*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=2576>

Mapes de patrimoni cultural

*Societat Cultural de la Múnia*

Web de la Diputació de Barcelona.

<http://patrimonicultural.diba.cat/?fitxa=65000032>

Viquipèdia

*Societat Cultural de la Múnia*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Societat\\_Cultural\\_de\\_la\\_M%C3%BAnia](https://ca.wikipedia.org/wiki/Societat_Cultural_de_la_M%C3%BAnia)

**Mediona** (03 Alt Penedès)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*El cinema*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=9&consulta=MSUxK2NpbmVtYSU%3D&codi=12087>

Teleduca Educom

*Cartografies audiovisuals a Mediona - Cinema*  
<https://www.youtube.com/watch?v=JPUlzZQpBtQ>

**Sant Pere de Riudebitlles** (03 Alt Penedès)

Mapes de patrimoni cultural  
*El Centre*  
Web de la Diputació de Barcelona.  
<http://patrimonicultural.diba.cat/?fitxa=230000073>

**Sant Quintí de Mediona** (03 Alt Penedès)

Alcolea i Parés, Judith i Argemí i Salat, Xavier  
*Història del cinema a Sant Quintí de Mediona entre 1915 i 1983*  
"El Portal de Sant Quintí de Mediona", n° 61, Sant Quintí de Mediona, setembre-octubre de 1995, pàgines 19 a 28.

**Sant Sadurní d'Anoia** (03 Alt Penedès)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya  
*El Centre*  
Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.  
<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=0&consulta=MSUxK3NhZHVybmkgY2VudHJJlQ%3D%3D&codi=33090>

**Vilafranca del Penedès** (03 Alt Penedès)

Alcázar Serrat, Ivan  
*Dos teatres d'entitats a Vilafranca del Penedès*  
"Ateneus", n° 7, Federació d'Ateneus de Catalunya, Barcelona, desembre de 2012, pàgines 22 a 25.  
<http://www.ateneus.cat/wp-content/uploads/Ateneus-7-bxxx.pdf>

Cines olvidados  
*Bogart multicine (Vilafranca del Penedès)*  
Entrada del web "Cines olvidados" del dia 3 de febrer de 2009.  
[http://cines-olvidados.blogspot.com/2009\\_02\\_03\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2009_02_03_archive.html)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya  
*Teatre cinema Bolet*  
Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.  
<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=2&consulta=MSUxK2NpbmUI&codi=4968>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya  
*Teatre de la Societat La Principal*



Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.  
<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=0&consulta=MSUxK3ByaW5jaXBhbCB2aWxhZnJhbmNhJQ%3D%3D&codi=40180>

Mapes de patrimoni cultural

*Teatre Bolet*

Web de la Diputació de Barcelona.

<http://patrimonicultural.diba.cat/?fitxa=303000039>

Mapes de patrimoni cultural

*Teatre de la Societat La Principal*

Web de la Diputació de Barcelona.

<http://patrimonicultural.diba.cat/?fitxa=303000016>

Olivella Ferran, Anna

*Història del cinema a Vilafranca (1898-anys 80's)*

"Quaderns d'Aportació Cultural", nº 8, Servei de Cultura, Ajuntament de Vilafranca del Penedès, Vilafranca del Penedès, 1989, 115 pàgines.

Olivella Ferrari, Francesc

*100 anys de cinema a Vilafranca*

"La Fura, l'Informatiu de l'Alt Penedès, Baix Penedès i Garraf", nº 834-835, La Fura Continguts, Vilafranca del Penedès, 14 d'agost de 1988, 3 pàgines.

Puig, Pep

*El Casal: la construcció d'un somni*

Audiovisual produït per Casal Societat La Principal, Vilafranca del Penedès, 2011.

Solé i Bordes, Joan

*Societat d'Esbarjo, Cultura i Esports La Principal. Llibre del centenari. 1904-2004*

Societat d'Esbarjo, Cultura i Esport La Principal, Vilafranca del Penedès, 2004, 324 pàgines.

Soler i García, Pilar

*La història del Teatre del Casal La Principal de Vilafranca del Penedès, a través dels seus arquitectes*

"Del Penedès", nº 24, Institut d'Estudis Penedesencs, Vilafranca del Penedès, 2011, pàgines 23 a 41.

<http://www.iepenedesencs.org/delpenedes/DelPenedes24.pdf>

Viquipèdia

*Teatre municipal Cal Bolet*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_municipal\\_Cal\\_Bolet](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_municipal_Cal_Bolet)

## 04 ALT URGELL

**Oliana** (04 Alt Urgell)

ArteExtra

*Mural graffiti homenatge al cinema d'Oliana*

Vídeo sobre la realització de la pintura mural homenatge al cinema d'Oliana amb entrevista a Lola Sánchez.

<https://www.youtube.com/watch?v=zchtwgTDHXk>

**Seu d'Urgell, la** (04 Alt Urgell)

Benavent Catalán, Josep

*Quan anàvem al cine: història del cinema a la Seu d'Urgell*

Edicions Salòria, la Seu d'Urgell, 2015, 158 pàgines.

**05 ALTA RIBAGORÇA**

**06 ANOIA**

**Capellades** (06 Anoia)

Mapes de patrimoni cultural

*Teatre de la Societat La Lliga*

Web de la Diputació de Barcelona.

<http://patrimonicultural.diba.cat/?fitxa=44000152>

Societat La Lliga

*Història*

<https://www.societatlalliga.com/historia/>

**Igualada** (06 Anoia)

Arxiu Comarcal de l'Anoia i Biblioteca Central d'Igualada

*3, 2, 1... acció! Un pla seqüència del cinema a Igualada*

Catàleg de l'exposició d'aquest nom, organitzada per l'Arxiu Comarcal de l'Anoia i la Biblioteca Central d'Igualada i celebrada a Igualada des del 22 d'agost fins al 22 de setembre de 2017.

[https://issuu.com/bigualadacbiblioteca/docs/exposici\\_completa](https://issuu.com/bigualadacbiblioteca/docs/exposici_completa)

Cuadras, Jordi

*Un cinema per a Igualada*

"Revista d'Igualada", nº 46, Igualada, abril de 2014, pàgines 60 i 61.

[https://www.revistaigualada.cat/wp-content/uploads/2014/11/46.14.garba4\\_.pdf](https://www.revistaigualada.cat/wp-content/uploads/2014/11/46.14.garba4_.pdf)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cine Mundial*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=2&consulta=MSUxK2NpbmVtYSU%3D&codi=5722>

Viquipèdia

*Cinema Mundial*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema\\_Mundial](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema_Mundial)

**Llacuna, la** (06 Anoia)

Mora Vergés, Antonio

*Ca l'Americano. La Llacuna. L'Anoia*

Entrada del dia 1 de març de 2015 en el *blog* "Tot són punts de vista".

<https://totsonpuntsdevista.blogspot.com/2015/03/ca-lamericano-la-llacuna-lanoia.html>

<http://relatsencatala.cat/relat/ca-lamericano-la-llacuna-lanoia-catalunya/1053181>

**Masquefa** (06 Anoia)

Mapes de patrimoni cultural

*Cine Masquefa*

Web de la Diputació de Barcelona.

<http://patrimonicultural.diba.cat/?fitxa=119000096>

**Santa Margarida de Montbui** (06 Anoia)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Ateneu Cultural Recreatiu*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=6036>

Mora Vergés, Antonio

*Ateneu Cultural Recreatiu de Santa Margarida de Montbui. L'Anoia*

Entrada del dia 26 de setembre de 2015 en el *blog* "Tot són punts de vista".

<https://totsonpuntsdevista.blogspot.com/2015/09/ateneu-cultural-recreatiu-de-santa.html>

Viquipèdia

*Ateneu Cultural Recreatiu de Santa Margarida de Montbui*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Ateneu\\_Cultural\\_Recreatiu\\_de\\_Santa\\_Margarida\\_de\\_Montbui](https://ca.wikipedia.org/wiki/Ateneu_Cultural_Recreatiu_de_Santa_Margarida_de_Montbui)

**Vilanova del Camí** (06 Anoia)

Ajuntament de Vilanova del Camí

*Rovy Espai Cultural*

[http://www.vilanovadelcami.cat/entitats-fitxa\\_entitat-402-cat-rovy\\_espai\\_cultural.htm](http://www.vilanovadelcami.cat/entitats-fitxa_entitat-402-cat-rovy_espai_cultural.htm)

Infoanoia

*Jaume Rovira, una vida de cine*

En aquesta entrada del dia 12 de juny de 2013 en el web "infoanoia.cat" l'empresari vilanoví Jaume Rovira Brecó parla dels cinemes que construí en el municipi.

<http://infoanoia.cat/jaume-rovira-una-vida-de-cine/>

<https://vimeo.com/63509348>

López, Òscar

*Un cine de bogeria*

Entrada del dia 22 de maig de 2017 en el web "El Punt Avui".

<http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/1145885-un-cine-de-bogeria.html>

### **39 ARAN**

**Vielha e Mijaran** (39 Aran)

Ajuntament de Vielha e Mijaran

*Era Audiovisuau*

<http://www.vielha-mijaran.org/ca/ver-ficha/6/>

### **07 BAGES**

**Artés** (07 Bages)

Rusiñol, Josep

*El Casal Artesenc*

"L'Artesenc", nº 238, Artés, setembre de 2018, pàgines 37 a 39.

<https://www.dropbox.com/s/qb22jh2brib5la5/artesenc-238.pdf?dl=0>

**Cardona** (07 Bages)

Caus Peñarroya, Joan

*Breu història del Cine Modern*

"Programa de la Festa Major de Cardona 2018", Ajuntament de Cardona, 2018, pàgines 37 a 43.

<https://docplayer.es/95515129-Programa-de-festa-major-de-cardona-2018.html>

E2S

*El cinema agredolç*

Entrada del dia 2 de setembre de 2008 sobre el Cine Moderno.

<http://e2s.cat/2008/09/el-cinema-agredolc/>

Galera i Pedrosa, Andreu

*Redescobrir Cardona: El Casino Unión Cardonense o Cardonina, una obra desconeguda de Domènec Sagrañes (1916)*

"Dovella", nº 83-84, Centre d'Estudis del Bages, Manresa, 2004, pàgines 26 a 32.

<https://www.raco.cat/index.php/Dovella/article/view/20623/321560>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cinema Moderno*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=56&consulta=MSUxK2NpbmUIMistMSU%3D&codi=46717>

Martínez i Muñoz, Domènec

*El cinema a Cardona. Els inicis*

"Butlletí del Patronat Municipal de Museus de Cardona", nº 9, Patronat Municipal de Museus, Cardona, 1993, pàgines 25 a 28.

## **Manresa** (07 Bages)

Camprubí Plans, Josep

*Teatres de Manresa*

"Dovella", nº 63, Centre d'Estudis del Bages, Manresa, 1998, pàgines 23 a 30.

<https://www.raco.cat/index.php/Dovella/article/viewFile/20446/321482>

Cines olvidados

*Cinema Muralla (Manresa)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 24 de juliol de 2008.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2008\\_07\\_24\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2008_07_24_archive.html)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Antic Casal Regionalista*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=41&consulta=MSUxK2NpbmUIMistMSU%3D&codi=34927>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cinema Olimpia*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=32203>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Teatre Kursaal*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=32167>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Sala Gran (Teatre Kursaal) de Manresa*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=1131&d=t>

Mora Vergés, Antonio

*Cinema Olimpia. Manresa. Bages*

Entrada del dia 2 de juliol de 2014 en el *blog* "Tot són punts de vista".

<https://totsonpuntsdevista.blogspot.com/2014/07/cinema-olimpia-manresa-bages.html>

Motjer, Èric

*Kursaal, la força de la gent*

Migmetratge produït per Paral·lel 40, Barcelona, 2017.

<http://www.ericmotjer.com/portfolios/kursaal?pnt=313>

Rubí i Casals, Francesc

*El cinema fa cent anys a Manresa*

"El Pou de la Gallina", nº 106, Manresa, desembre de 1996, pàgines 15 a 23.

Torras i Serra, Marc

*Teatre Kursaal de Manresa*

"Dovella", nº 70, Centre d'Estudis del Bages, Manresa, 2000, pàgines 50 a 53.

<https://www.raco.cat/index.php/Dovella/article/view/20502/293811>

Vila, Mireia

*Cinema Catalunya*

"El Pou de la Gallina", nº 329, Manresa, març de 2017, pàgina 35.

[http://elpou.cat/redaccio/arxius/imatgesbutlleti/mar%C3%A7\\_2017.pdf](http://elpou.cat/redaccio/arxius/imatgesbutlleti/mar%C3%A7_2017.pdf)

Viquipèdia

*Casal Regionalista*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Casal\\_Regionalista](https://ca.wikipedia.org/wiki/Casal_Regionalista)

Viquipèdia

*Cinema Olimpia*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema\\_Olimpia](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema_Olimpia)

Viquipèdia

*Teatre Kursaal de Manresa*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Kursaal\\_de\\_Manresa](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Kursaal_de_Manresa)

Xicota, Josep

*Manresa, ciutat pionera del Setè Art!*

"Manresa a Cop d'Ull", nº 12, Manresa, desembre de 2013, pàgines 1 a 4.

<https://www.slideshare.net/xicota53/12-manresa-a-cop-dull-desembre-2013-30177804>

Institut per a la Promoció i la Formació Cooperatives  
*Cent anys de la Cooperativa "La Agrícola" de Sant Fruitós de Bages. 1893-1993*  
Departament de Treball, Generalitat de Catalunya, Barcelona, 1995, 170 pàgines.  
[https://treball.gencat.cat/web/.content/05\\_-\\_economia\\_cooperativa/publicacions/documents/cent\\_anys\\_de\\_la\\_cooperativa.pdf](https://treball.gencat.cat/web/.content/05_-_economia_cooperativa/publicacions/documents/cent_anys_de_la_cooperativa.pdf)

Plans i Maestra, Jaume  
*Societat Cooperativa La Agrícola de Sant Fruitós de Bages*  
"Dovella", nº 43-44, Centre d'Estudis del Bages, Manresa, 1992, pàgines 26 a 34.  
<https://raco.cat/index.php/Dovella/article/view/20298/321448>

### **Sant Vicenç de Castellet** (07 Bages)

Ajuntament de Sant Vicenç de Castellet  
*El cinema a Sant Vicenç de Castellet*  
Exposició organitzada per la Regidoria de Cultura i celebrada a la Biblioteca Salvador Vives Casajuana des del 18 de gener fins al 2 de febrer de 2019.  
<http://bibliotecadesantvicenc.blogspot.com/2019/01/fins-al-2-de-febrer-podeu-veure.html>

Núria  
*Cinema Rambla*  
Entrada del dia 12 de desembre de 2013 en el *blog* "ateneusvc".  
<http://ateneusvc.blogspot.com/2013/12/cinema-rambla.html>

Quirino  
*Història del cine local: Interesante narración de Ramón Expósito Tarrés, operador de cine durante treinta y tres años ininterrumpidos*  
"Castellet", Sant Vicenç de Castellet, nº 62, 17 de juny de 1950, pàgines 1 i 4.  
[https://trencadis.diba.cat/Trencadis/imgview/trencadis/diba2019210952362F2/63?contentFlg=0&hl\\_text=sant%20vicen%C3%A7%20de%20castellet](https://trencadis.diba.cat/Trencadis/imgview/trencadis/diba2019210952362F2/63?contentFlg=0&hl_text=sant%20vicen%C3%A7%20de%20castellet)

### **Santpedor** (07 Bages)

Codina i Balletbó, Xavier  
*Memòria històrica. El cinema a Santpedor*  
Col·lecció "Santpedor a l'Abast", nº 7, Ajuntament de Santpedor, Santpedor, 2006, 78 pàgines.  
<http://ateneusvc.blogspot.com/2013/12/cinema-rambla.html>

### **Súria** (07 Bages)

Ajuntament de Súria  
*L'efecte Kuleshov. Els rostres del California*  
Documental de l'any 2007, dirigit pel tarraconí Jesús Monllaó Plana, sobre la sala surienca de cinema.  
<https://www.coaner.com/L-Efecte-Kuleshov>

Peramiquel i Cols, Josep

*Enderroquen l'ideal, gran centre de lleure entre els anys 1926 i 1970*

"El Salí, Revista del Mig Cardener", Associació El Salí, Súria, juliol-agost de 2006, pàgines 48 i 49.

Sanz Sala, Ángel

*Breve historia de los cines en Súria*

Entrada del dia 21 de gener de 2015 en el web "cinecalifornia.wordpress.com".

<https://cinecalifornia.wordpress.com/breve-historia-de-los-cines-en-suria/>

Sanz Sala, Ángel

*Califòrnia: una història de cine*

L'any 2013, en una edició revisada i augmentada, el llibre es tornà a publicar en castellà amb el títol *El California, una historia de cine*.

Edició de l'autor, Súria, 2008, 216 pàgines.

El primer capítol del llibre és accessible a <https://cinecalifornia.wordpress.com/el-primer-capitulo/>.

## 08 BAIX CAMP

### **Alforja** (08 Baix Camp)

Serra Sarobé, Miquel

*El Sindicat, un gran casalici al carrer de la Font*

L'entrada del dia 12 de març de 2015 en el web "alforjastark.com" recupera aquest text que havia aparegut l'any 2005 en el n° 19 de l'"Informatiu d'Alforja".

<https://www.alforjastark.com/el-sindicat-un-gran-casalici-al-carrer-de-la-font/>

### **Cambrils** (08 Baix Camp)

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Cinema Rambla de Cambrils*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=156&d=t>

Moreno Rovira, Jordi

*Els cinemes del nostre poble*

"Revista de Cambrils" n° 293, Ajuntament de Cambrils, Cambrils, desembre de 1995, pàgines 42 a 45.

### **Mont-roig del Camp** (08 Baix Camp)

Martí Rom, Josep Miquel

*Un llibre sobre els cinemes a la demarcació de Tarragona (més uns quants records personals)*

Entrada del 13 de novembre de 2015 en el web "Ressò mont-roigenc".



<https://ressomont-rogenc.cat/un-llibre-sobre-els-cinemes-a-la-demarcacio-de-tarragona-mes-uns-quants-records-personals/>

Mendoza Egea, María del Pilar

*El fet cinematogràfic a Mont-roig del Camp*

Aquesta recerca, guanyadora del Premi d'Assaig Vila de Mont-roig de 1995, es publicà escindida en cinc parts.

"Ressò Mont-roig", nº 56 a 60, Associació de Veïns "Muntanya Roja", Mont-roig del Camp, quart trimestre de 1995 a quart trimestre de 1996, pàgines 13 a 16 (nº 56), 16 a 18 (nº 57), 26 a 28 (nº 58), 20 i 21 (nº 59) i 28 i 29 (nº 60).

**Reus** (08 Baix Camp)

Alcázar Serrat, Ivan

*A Reus i arreu*

"Ateneus", nº 15, Federació d'Ateneus de Catalunya, Barcelona, desembre de 2016, pàgines 24 a 27.

[http://www.ateneus.cat/wp-content/uploads/Revista-Ateneus\\_15-bx.pdf](http://www.ateneus.cat/wp-content/uploads/Revista-Ateneus_15-bx.pdf)

Alcázar Serrat, Ivan

*Teatre Bartrina del Centre de Lectura de Reus*

Fitxa a l'EAE (Enciclopèdia de les Arts Escèniques Catalanes), Institut del Teatre, Diputació de Barcelona.

<https://www.institutdelteatre.cat/publicacions/enciclopedia-arts-esceniques/id1159/teatre-bartrina-del-centre-de-lectura-de-reus.htm>

Alcázar Serrat, Ivan

*Teatre Fortuny*

Fitxa a l'EAE (Enciclopèdia de les Arts Escèniques Catalanes), Institut del Teatre, Diputació de Barcelona.

<https://www.institutdelteatre.cat/publicacions/ca/enciclopedia-arts-esceniques/id1161/teatre-fortuny.htm>

Arnavat Carballido, Albert (coordinador)

*100 anys de Teatre Bartrina. Reus 1905-2005* Volum 1: *La història* Volum 2: *El Bartrina renovat*

En el primer volum hi ha un capítol específic dedicat a *El Teatre Bartrina i el cinema*, obra de Joan Ramon Mestre i Pedro Nogales Cárdenas (pàgines 391 a 409).

Dos volums, "Les Arts", nº 2 i 3, Pragma Edicions, Reus, 2005, 466 i 309 pàgines.

[https://issuu.com/aac1961/docs/100\\_anys\\_de\\_teatre\\_bartrina\\_vol\\_1](https://issuu.com/aac1961/docs/100_anys_de_teatre_bartrina_vol_1)

Arnavat Carballido, Albert (coordinador)

*Teatre Fortuny, més d'un segle* Volum 1: 1882-1939 Volum 2: 1939-1988

Consorci Teatre Fortuny, Reus, 1994 (Volum 1) i 1998 (Volum 2), 380 i 226 pàgines.

Arnavat Carballido, Albert i Miró i Miró, Neus

*L'arribada del cinema a Reus*

"Panorama", nº 18, revista del Centre de Lectura de Reus, Reus, juny de 1995, pàgines 7 i 8.

[https://www.academia.edu/5458347/Larribada\\_del\\_cinema\\_a\\_Reus](https://www.academia.edu/5458347/Larribada_del_cinema_a_Reus)

[https://www.researchgate.net/publication/254472872\\_Larribada\\_del\\_cinema\\_a\\_Reus](https://www.researchgate.net/publication/254472872_Larribada_del_cinema_a_Reus)

Canovaca de la Fuente, Enrique  
*Anys enrere dels cinemes a Reus*  
Entrada a "reusdigital.cat" del dia 21 de juny de 2010.  
<http://reusdigital.cat/noticies/anys-enrere-dels-cinemes-reus>

Cinema Rescat  
*Itineraris de cinema a Reus*  
"Cinema Rescat", nº 13, Cinema Rescat (Associació Catalana per a la Recerca i Recuperació del Patrimoni Cinematogràfic), Mataró, 2002, pàgines 44, 45 i 47.  
[https://cinemarescat.files.wordpress.com/2014/02/cinema-rescat\\_13.pdf](https://cinemarescat.files.wordpress.com/2014/02/cinema-rescat_13.pdf)

Estivill i Pérez, Josep; Nogales Cárdenas, Pedro; i Robert i Mariné, Xavier  
*Els orígens del cinema estable a Reus*  
"Cinematògraf", segona època, nº 2, Societat Catalana de Comunicació, IEC (Institut d'Estudis Catalans), Barcelona, 1995, pàgines 295 a 306.  
<https://www.raco.cat/index.php/Cinematograf/article/view/247378/331264>

Filella Fargas, Xavier  
*La recuperació dels teatres Fortuny i Bartrina*  
L'autor digitalitzà els articles publicats mensualment a Reusdigital.cat, tot aplegant-los sota el títol *Reus: apunts culturals d'actualitat (2009-2017)*. Aquest article aparegué en el web fragmentat en tres parts els dies 3 de maig i 3 i 26 de juny de 2013. El tercet és a les pàgines 72 a 77 del present recull.  
<https://www.centrelectura.cat/revistadigital/wp-content/uploads/2018/09/reus-apunts-culturals-actualitat.pdf>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya  
*Cine Monterrosa*  
Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.  
<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=14&consulta=MSUxK2NpbmUIMistMSU%3D&codi=9617>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya  
*Edifici "El Círcol" i Teatre Fortuny i porxos Plaça Prim*  
Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.  
<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=9525>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya  
*Teatre Bartrina - Centre de Lectura*  
Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.  
<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=0&consulta=MSUxK2JhcnRyaW5hIHJldXMl&codi=9554>

Mestre, Joan Ramon  
*El Teatre Bartrina i el cinema (1903-1925)*  
"Revista del Centre de Lectura", Reus, 12 d'abril de 2014.  
<https://www.centrelectura.cat/revistadigital/el-teatre-bartrina-i-el-cinema-1903-1925/>

Mestre, Joan Ramon

*El Teatre Bartrina i el cinema (del cinema mut al cinema sonor)*

"Revista del Centre de Lectura", Reus, 19 d'abril de 2014.

<https://www.centrelectura.cat/revistadigital/el-teatre-bartrina-i-el-cinema-del-cinema-mut-al-cinema-sonor/>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Teatre Bartrina de Reus*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=48&d=t>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Teatre Fortuny de Reus*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=193&d=t>

Quintana Marí, Antoni; Pàmies Martorell, Anton Maria; Arnavat Carballido, Albert; i Filella Fargas, Xavier

*El Teatre Bartrina del Centre de Lectura de Reus*

Edicions del Centre de Lectura de Reus, Reus, 1998, 115 pàgines.

Vilalta Boqué, Marta i Pascual Anguera, Ester

*L'arribada del cinematògraf a Reus i les primeres sales d'exhibició*

"Kesse", nº 20, Cercle d'Estudis Històrics i Socials "Guillem Oliver" del Camp de Tarragona, Tarragona, 1996, pàgines 2 a 4.

<https://www.raco.cat/index.php/Kesse/article/view/297771/386745>

Villanueva, Jordi

*Tancament del cine Palace a Reus*

<https://www.youtube.com/watch?v=MQJNsgXHxt8>

Viquipèdia

*Cine Monterrosa*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Monterrosa](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Monterrosa)

Viquipèdia

*Teatre Bartrina*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Bartrina](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Bartrina)

Viquipèdia

*Teatre Fortuny*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Fortuny](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Fortuny)

**Riudecols** (08 Baix Camp)

Salvadó Aragonès, Núria i Tapias Monné, David

*Cine Lidia*

Presentat en el pavelló espanyol de l'exposició "Unfinished" a la Biennale Architettura 2016 (La Biennale di Venezia).

<http://unfinished.es/obras/15.pdf>

Salvadó Aragonès, Núria i Tapias Monné, David

*Cine Lidia (proyectos)*

Tectónica, Madrid, 13 pàgines.

[http://www.tectonicablog.com/docs/tectonica\\_davidtapias\\_cinelidia%20red.pdf](http://www.tectonicablog.com/docs/tectonica_davidtapias_cinelidia%20red.pdf)

### **Riudoms** (08 Baix Camp)

Díaz Bages, Adrià

*Una breu història dels cinemes riudomencs*

Entrada del 10 de juny de 2018 en el web "Reusdigital.cat".

<http://reusdigital.cat/noticies/cultura/una-breu-historia-dels-cinemes-riudomencs>

Perea Virgili, Maria Eugènia

*Joan Maria Clavaguera: un riudomenc de pel·lícula*

Entrevista a Joan Maria Clavaguera Roigé, empresari local que regentà el Principal Cinema de Riudoms. "Lo Floc", nº 199, Centre d'Estudis Riudomencs Arnau de Palomar, Riudoms, gener-març de 2012, pàgines 16 a 21.

<https://www.raco.cat/index.php/LoFloc/article/view/312447/402527>

Toda i Serra, Josep Maria

*El Principal Cinema, de Riudoms, 48 anys seguits dedicats a l'espectacle*

"Lo Floc", nº 103, Centre d'Estudis Riudomencs Arnau de Palomar, Riudoms, setembre de 1988, pàgines 9 a 12.

<https://www.raco.cat/index.php/LoFloc/article/view/303705/393396>

### **Selva del Camp** (08 Baix Camp)

Masdeu Guitert, Joaquim Maria

*L'Ateneu de la Selva del Camp. Setanta anys d'exhibició cinematogràfica*

"Cinematògraf. Annals de la Federació Catalana de Cine-Clubs", primera època, volum 1, Federació Catalana de Cine-Clubs, Barcelona, 1984, pàgines 51 a 68.

Puig i Tàrrrech, Roser

*Casal Selvatà. Església i resistència cultural durant el segon franquisme a una vila del Camp de Tarragona 1954-1978*

Pròleg d'Albert Manent i Segimon, Col·lecció "El Tinter", Cossetània Edicions, Valls, 2001, 200 pàgines.

### **Vilanova d'Escornalbou** (08 Baix Camp)

Regidoria de cultura

*Del carbó a la làmpada*

“Tot Vilanova”, nº 2, Ajuntament de Vilanova d'Escornalbou, Vilanova d'Escornalbou, febrer de 2010, pàgina 7.

[http://www.vescornalbou.altanet.org/ca/files/doc30/vilanova\\_escornalbou\\_full\\_informatiu\\_2.pdf](http://www.vescornalbou.altanet.org/ca/files/doc30/vilanova_escornalbou_full_informatiu_2.pdf)

### **Vilaplana** (08 Baix Camp)

Just Cantí, Roger

*El cinema a Vilaplana (anys 1932-1933)*

Text extret del seu treball de recerca *1932: Vilaplana-Marroc. Units per 74 cartes.*

“Lo Pedrís”, nº 66, Vilaplana, desembre de 2016, pàgines 10 a 12.

<https://www.lopedris.cat/el-cinema-vilaplana-anys-1932-1933-c5155>

<https://www.lopedris.cat/media/download.php?cfa=fc3032ebde582038d8f51a48d34cc5c9>

## **09 BAIX EBRE**

### **Camarles** (09 Baix Ebre)

Mapa de recursos culturals

*Casal Camarlenc*

<http://www.diputaciodetarragona.cat/marc/web/diputacio-de-tarragona/camarles/casal-camarlenc>

### **Perelló, el** (09 Baix Ebre)

Ajuntament del Perelló

*Cinema Victòria*

<http://www.elperello.cat/cultura/cinema-victoria>

### **Tortosa** (09 Baix Ebre)

Bayenni Raga, Josep

*Temps era temps. Recordant el cine a Tortosa*

“L'Ebre, Setmanari Independent de les Terres de l'Ebre”, Tarragona, 30 de juny de 2017, pàgina 15.

<http://biblioteca.tortosa.cat/pdf.php?id=6492>

Canal 21 Ebre

*Taula rodona amb Quimo Panisello, Alfonso Chaney i Antonio Arasa*

Emesa el dia 23 de juny de 2017 en el programa “Primera Columna”.

[http://hemeroteca.canal21ebre.com/noticia/Taula\\_rodona\\_amb\\_Quimo\\_Panisello\\_Alfonso\\_Chaney\\_i\\_Antonio\\_Arasa/9593](http://hemeroteca.canal21ebre.com/noticia/Taula_rodona_amb_Quimo_Panisello_Alfonso_Chaney_i_Antonio_Arasa/9593)

Cines olvidados

*Cine Fèmina (Tortosa)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 7 de gener de 2008.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2008\\_01\\_07\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2008_01_07_archive.html)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cinema Fèmina*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=13707>

Maigí Barreda, Joan Manel

*Els inicis del cinema a Tortosa. 1897-1909, els primers cinematògrafs itinerants i les primeres sales estables*

"Kesse", nº 20, Cercle d'Estudis Històrics i Socials "Guillem Oliver" del Camp de Tarragona, Tarragona, 1996, pàgines 12 a 14.

<https://www.raco.cat/index.php/Kesse/article/view/297774/386748>

Maigí Barreda, Joan Manel

*L'arribada del cinema a Tortosa 1897-1907. De les barraques itinerants als cinemes estables*

Dins de l'obra col·lectiva *Cinema i modernitat: les transformacions de la percepció*, Ajuntament de Girona i Fundació Museu del Cinema - Col·lecció Tomàs Mallol, Girona, 2008, pàgines 257 a 264.

<http://www.girona.cat/shared/admin/docs/1/1/110.pdf>

Maigí Barreda, Joan Manel

*La presentació del cinematògraf a Tortosa i la posterior consolidació de les projeccions ambulants a la ciutat (1897-1900)*

"Recerca", nº 3, Centre d'Estudis Històrics del Baix Ebre, Tortosa, 1999, pàgines 177 a 195.

<https://www.raco.cat/index.php/Recerca/article/viewFile/27091/26925>

Otero, Joan i Ramírez, Joan

*De cinemes a Tortosa*

<http://tortosaantiga.blogspot.com/2011/02/de-cinemes-tortosa.html>

Panisello Gamundi, Quimo

*El cinema i Tortosa en capítols*

Documental en quatre capítols produït pel seu director.

<https://www.youtube.com/watch?v=gEjOsWRLhJo>

Viquipèdia

*Cinema Fèmina*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema\\_F%C3%A8mina](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema_F%C3%A8mina)

## 10 BAIX EMPORDÀ

**Albons** (10 Baix Empordà)

Recasens i Ferrer, Àngels

*Recordant el cinema*

“Coses d’Albons”, nº 7, Albons, juny-juliol de 2014, pàgines 7 i 8.

<http://www.ddgi.cat/municipis/Albons/butlletins/butlleti201406.pdf>

**Begur** (10 Baix Empordà)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*El Casino*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=6835>

Molinas i Falgueras, Lluís

*Can Mariano de Begur, un casino del temps dels indians*

“Revista de Girona”, nº 199, Diputació de Girona, Girona, març-abril de 2000, pàgines 28 a 32.

<https://www.raco.cat/index.php/RevistaGirona/article/view/103773/129934>

Mora Vergés, Antonio

*Edifici històric del Centre Artístic Begurenc. Begur. L’Empordanet*

Entrada del dia 19 de febrer de 2015 en el blog “Tot són punts de vista”.

<https://totsonpuntsdevista.blogspot.com/2015/02/edifici-historic-del-centre-artistic.html>

Mora Vergés, Antonio

*Què en sabeu del Casino Cultural de Begur ? L’Empordanet*

Entrada del dia 1 d’abril de 2017 en el blog “Tot són punts de vista”.

<https://totsonpuntsdevista.blogspot.com/2017/04/que-en-sabeu-del-casino-cultural-de.html>

Viquipèdia

*Casino Cultural*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Casino\\_Cultural](https://ca.wikipedia.org/wiki/Casino_Cultural)

**Bisbal d’Empordà, la** (10 Baix Empordà)

Col·legi Oficial d’Arquitectes de Catalunya (COAC) - Demarcació de Girona

*Cinema Mundial*

<http://www.coac.net/COAC/centredocumentacio/Girona/arxiu/edificis/dades/fitxa.html?registre=&autor=&denominacio=cinema&adreca=&poblacio=&page=1&pos=9>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cinema Mundial*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=4&consulta=MSUxK2NpbmVtYSU%3D&codi=6929>

Mora Vergés, Antonio

*El Cinema Mundial. La Bisbal d’Empordà*

Entrada del dia 2 de gener de 2015 en el *blog* "Tot són punts de vista".

<https://totsonpuntsdevista.blogspot.com/2015/01/el-cinema-mundial-la-bisbal-de-lemporda.html>

Viquipèdia

*Cinema Mundial (la Bisbal d'Empordà)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema\\_Mundial\\_\(la\\_Bisbal\\_d%27Empord%C3%A0\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema_Mundial_(la_Bisbal_d%27Empord%C3%A0))

### **Calonge i Sant Antoni** (10 Baix Empordà)

Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya (COAC) - Demarcació de Girona

*Cinema Fontova*

<http://www.coac.net/COAC/centredocumentacio/Girona/arxiu/edificis/dades/fitxa.html?registre=&autor=&denominacio=cinema&adreca=&poblacio=&page=1&pos=10>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cinema Fontova*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=5&consulta=MSUxK2NpbmVtYSU%3D&codi=6965>

Viquipèdia

*Sala Fontova*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Sala\\_Fontova](https://ca.wikipedia.org/wiki/Sala_Fontova)

### **Jafre** (10 Baix Empordà)

Hugas Alabau, Josep

*Homenatge al Cinema Modern de Jafre*

<http://www.xtec.cat/~xvila1/novetat2.htm>

### **Palafrugell** (10 Baix Empordà)

Ajuntament de Palafrugell

*125è aniversari del Centre Fraternal*

<https://www.youtube.com/watch?v=iRKbRT3Qtzo>

Alcázar Serrat, Ivan

*Temples i lleons, dòmino i cartes*

"Ateneus", nº 14, Federació d'Ateneus de Catalunya, Barcelona, juny de 2016, pàgines 24 a 27.

[http://www.ateneus.cat/wp-content/uploads/Ateneus\\_14-bx.pdf](http://www.ateneus.cat/wp-content/uploads/Ateneus_14-bx.pdf)

Bagué i Vilà, Enric

*El Palafrugell popular. Tavernes, cafès, fondes, hostals, casinos colles i cinemes*



“Quaderns de Palafrugell”, nº 3, Ajuntament de Palafrugell i Diputació de Girona, Palafrugell, 1995, 120 pàgines (la secció destinada a les sales de projecció de la localitat, *Els vells cinemes palafrugellencs*, ocupa les pàgines 99 a 110).

[http://www.palafrugell.cat/serveis-ciutadania?task=callelement&format=raw&item\\_id=3522&element=98c706a0-bbdd-4caa-ba57-6550980ee219&method=download&args\[0\]=0](http://www.palafrugell.cat/serveis-ciutadania?task=callelement&format=raw&item_id=3522&element=98c706a0-bbdd-4caa-ba57-6550980ee219&method=download&args[0]=0)

Cervià España, Yolanda i Oller Torró, Oriol

*El Fraternal: 125 anys (1887-2012)*

Centre Fraternal, Societat Recreativa, Palafrugell, 2012, 164 pàgines.

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Centre Fraternal*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=4145>

Museu del Suro de Palafrugell

*Breu història del cinema a Palafrugell*

Aquest text pertany a la nota de premsa de l'exposició “Palafrugell de cine”, celebrada en aquest museu de la localitat del 27 de maig al 29 de juliol de 2018, pàgines 3 a 5.

<https://museudelsuro.cat/wp-content/uploads/2018/05/NOTA-DE-PREMSA.pdf>

Puig Dujé, Evarist

*125 anys del Fraternal*

“Revista del Baix Empordà”, nº 37, Palamós, juny-setembre de 2012, pàgines 79 a 92.

[https://pdfkul.com/rbe37wpdf\\_5a96b2031723dd445711a93d.html](https://pdfkul.com/rbe37wpdf_5a96b2031723dd445711a93d.html)

Puig Dujé, Evarist

*El Fraternal i les seves circumstàncies*

“Revista de Palafrugell”, nº 222, Palafrugell, abril de 2012, pàgina 19.

<https://xacpremsa.cultura.gencat.cat/pandora/viewer.vm?id=0001188066&page=19&search=&lang=ca&view=premsa>

Viquipèdia

*Centre Fraternal (Palafrugell)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Centre\\_Fraternal\\_\(Palafrugell\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Centre_Fraternal_(Palafrugell))

## **Palamós** (10 Baix Empordà)

Casas i Busquets, Josep

*Cinema a Palamós, 100 anys*

Pròleg d'Àngel Quintana Morraja. Col·lecció “El Cau”, nº 6, Quaderns del Museu Municipal Cau de la Costa Brava, Ajuntament de Palamós, Palamós, 2004, 104 pàgines.

Viquipèdia

*Teatre la Gorga*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_la\\_Gorga](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_la_Gorga)

**Sant Feliu de Guíxols** (10 Baix Empordà)

Bussot i Liñón, Gerard / Bigas, Anna; Delgado, Neus; i Vicens, Joan  
*Perspectives entorn dels cent anys de cinema a Sant Feliu de Guíxols*

Als efectes del present estudi val a fer ressortir les seccions *Edificis guixolencs destinats a sales cinematogràfiques* (pàgines 1 a 51), de Gerard Bussot, i *Una mica d'història* (pàgines 53 a 72), d'Anna Bigas, Neus Delgado i Joan Vicens.

Pròleg de Miquel Porter i Moix. Col·lecció "Estudis Guixolencs", Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols, Sant Feliu de Guíxols, 1995, 169 pàgines.

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Teatre Municipal*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=7331>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Teatre Auditori Municipal de Sant Feliu de Guíxols*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=178&d=t>

Viquipèdia

*Teatre Auditori Municipal Narcís Masferrer*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Auditori\\_Municipal\\_Narc%C3%ADs\\_Masferrer](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Auditori_Municipal_Narc%C3%ADs_Masferrer)

**Torroella de Montgrí** (10 Baix Empordà)

Bellapart i Roig, Jordi

*25 anys de cinema municipal*

Llibre de la Festa Major de Torroella de Montgrí, Ajuntament de Torroella de Montgrí, Torroella de Montgrí, 1990, pàgines 61 a 78.

<https://www.raco.cat/index.php/LlibreFestaMajor/article/view/218807/298846>

Bellapart i Roig, Jordi

*30 anys de cinema municipal*

Llibre de la Festa Major de Torroella de Montgrí, Ajuntament de Torroella de Montgrí, Torroella de Montgrí, 1995, pàgines 125 a 131.

<https://www.raco.cat/index.php/LlibreFestaMajor/article/view/298315/387348>

Bellapart i Roig, Jordi

*El nostre cinema: introducció a la història del cinema a Torroella de Montgrí (1895-1995)*

Pròleg de Lluís Alsina i Sureda. Ajuntament de Torroella de Montgrí i Museu del Montgrí i del Baix Ter, Torroella de Montgrí, 1995, 135 pàgines.

Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya (COAC) - Demarcació de Girona

*Cinema Montgrí*

<http://www.coac.net/COAC/centredocumentacio/Girona/arxiu/edificis/dades/fitxa.html?registre=&autor=&denominacio=cinema&adreca=&poblacio=&page=2&pos=15>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cinema Montgrí*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=6&consulta=MSUxK2NpbmVtYYSU%3D&codi=7471>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Teatre Cine Petit de Torroella de Montgrí*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=759&d=t>

Quintana Morraja, Àngel

*Apunts d'una història del cinema en l'àmbit rural. El cas de Torroella de Montgrí*

"Cinematògraf. Annals de la Federació Catalana de Cine-Clubs", primera època, volum 1, Federació Catalana de Cine-Clubs, Barcelona, 1984, pàgines 17 a 33.

<https://www.inspai.cat/Inspai/ca/imatge/781408/Cinema+Montgrí>

Viquipèdia

*Cinema Montgrí*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema\\_Montgr%C3%AD](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema_Montgr%C3%AD)

## **Verges** (10 Baix Empordà)

Ribas i Maspoch, Maria (Maria Grau)

*El Cine Recreo d'aquell temps*

"País Petit", nº 3, Ajuntament de Verges, Verges, desembre de 2004, pàgina 38.

<https://turismeverges.files.wordpress.com/2013/06/16-colc2b7laboracions.pdf>

## **11 BAIX LLOBREGAT**

Muñoz i Álvarez, Àngel

*Els espectacles públics al Baix Llobregat (1939-1975)*

Dins de l'obra col·lectiva *El franquisme al Baix Llobregat*, coordinada per Carles Santacana i Torres, Col·lecció "Llorenç Sans d'Estudis del Baix Llobregat", nº 10, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, 2001, pàgines 527 a 552.

## **Castelldefels** (11 Baix Llobregat)

López Borgoñoz, Alfonso

*Cine, cine y más cine*

Entrada del dia 21 d'octubre de 2015 en el web "Castelldefels: Historias menudas".  
<https://castelldefelshistoria.blogspot.com/2015/10/cine-cine-y-mas-cine.html?q=cine>

López Borgoñoz, Alfonso  
*El Cine Playa, de Castelldefels*

Entrada del dia 23 de novembre de 2017 en el web "Castelldefels: Historias menudas".  
<https://castelldefelshistoria.blogspot.com/2017/11/el-cine-playa-de-castelldefels.html>

### **Cornellà de Llobregat** (11 Baix Llobregat)

A les fosques  
*Pisa*

<https://alesfosques.wordpress.com/protagonistes/pisa/>

Associació Gent de Cinema  
*Entrevista a Jaume Campreciós i Pujol*

La conversa amb l'empresari de cinemes de l'Hospitalet de Llobregat i de Cornellà s'efectuà el dia 30 de juny de 2011.

<https://vimeo.com/35051184>

Cines olvidados  
*Cinema Titán (Cornellà de Llobregat)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 6 d'abril de 2009.  
[http://cines-olvidados.blogspot.com/2009\\_04\\_06\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2009_04_06_archive.html)

García Jorba, David i Martínez López, Maria Isabel  
*Descobrint Sant Ildefons - Cornellà de Llobregat*

Museu Palau Mercader i Ajuntament de Cornellà de Llobregat, Cornellà de Llobregat. La pàgina 9 es dedica al Cinema Pisa i la pàgina 12 ho fa al Cinema Avenida.

[http://ajuntament.cornella.cat/AgendaDocs/Itineraris/25/ITINERARI\\_Sant\\_Ildefons2.pdf](http://ajuntament.cornella.cat/AgendaDocs/Itineraris/25/ITINERARI_Sant_Ildefons2.pdf)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya  
*Cinema Titan*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.  
<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=13&consulta=MSUxK2NpbmVtYSUyKy0xJQ%3D%3D&codi=18780>

Mora Vergés, Antonio  
*El familiar Cinema Titán de Cornellà. Llobregat Jussà*

Entrada del dia 27 de novembre de 2013 en el blog "Tot són punts de vista".  
<https://totsopuntsdevista.blogspot.com/2013/11/el-familiar-cinema-titan-de-cornella.html>

Rúa, Antoni; Balagué, Ramon; i Fernando, Carles  
*Cinemes de Cornellà*

<http://www.authorstream.com/Presentation/Seniorlab25-2085812-cinemes-de-cornell-23/>

Viquipèdia

*Cinema Pisa*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema\\_Pisa](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema_Pisa)

Viquipèdia

*Cinema Titan*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema\\_Titan](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema_Titan)

Viquipèdia

*Orfeó Catalònia*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Orfe%C3%B3\\_Catal%C3%B2nia](https://ca.wikipedia.org/wiki/Orfe%C3%B3_Catal%C3%B2nia)

### **Esparreguera** (11 Baix Llobregat)

Alumnes de tercer de primària de l'Escola Mare de Déu de la Muntanya - Esparreguera

*Els teatres d'Esparreguera abans i ara*

<https://slideplayer.es/slide/14560559/>

[https://www.youtube.com/watch?v=Z21W\\_i6b-HA](https://www.youtube.com/watch?v=Z21W_i6b-HA)

Codina i Companys, Rosa Maria

*Història del cinema a Esparreguera*

Col·lectiu Esparreguerí de Recerques, Esparreguera, 1995, 31 pàgines.

Codina i Companys, Rosa Maria

*Història del cinema a Esparreguera: L'Estrella, La Sempre viva, l'Ateneu, el Patronat Parroquial, La Passió*

Treball de l'assignatura "Història del cinema", grup A, dirigit per Miquel Porter i Moix, Universitat de Barcelona, Barcelona, 1995, 19 pàgines.

### **Esplugues de Llobregat** (11 Baix Llobregat)

Castro i Font, Sergi

*El cinema al Centre Cultural l'Avenç*

"El Pou del Vernís", nº 16, Grup d'Estudis d'Esplugues, Esplugues de Llobregat, 2006, pàgines 1 i 2.

[http://www.irmu.org/download/publicacions/summaries/el+pou+del+vernís+16\\_51cb0071e8a2e.pdf](http://www.irmu.org/download/publicacions/summaries/el+pou+del+vernís+16_51cb0071e8a2e.pdf)

### **Gavà** (11 Baix Llobregat)

Gabernet Tejedor, Assumpció

*Va de cine ...*

Entrada del dia 17 d'octubre de 2013 en el web del Centre d'Història de Gavà-Arxiu Municipal.

<https://centrehistoriadegava.blogspot.com/2013/10/va-de-cine.html>

Gavà Televisió

*Quan anàvem al cinema*

Programa de la sèrie "Històries de Gavà" amb entrevistes a Noemí Casado i a Joan Planas.

[https://www.youtube.com/watch?time\\_continue=5&v=EEOFYEUCLNE](https://www.youtube.com/watch?time_continue=5&v=EEOFYEUCLNE)

Viquipèdia

*Espai Maragall*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Espai\\_Maragall](https://ca.wikipedia.org/wiki/Espai_Maragall)

**Martorell** (11 Baix Llobregat)

Clopas i Batlle, Isidre

*Història de la fotografia i el cinema a Martorell*

Pròleg de Salvador Esteve i Figueras. Club Cine-Foto, Patronat de Cultura de l'Ajuntament de Martorell, Martorell, 1990, 96 pàgines.

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Ateneu de Martorell*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=18568>

Mapes de patrimoni cultural

*Teatre El Foment*

Web de la Diputació de Barcelona.

<http://patrimonicultural.diba.cat/?fitxa=114000129>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Auditori Joan Cererols (Centre Cultural Martorell) de Martorell*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=266&d=t>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Teatre Foment de Martorell*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=267&d=t>

Viquipèdia

*Ateneu de Martorell*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Ateneu\\_de\\_Martorell](https://ca.wikipedia.org/wiki/Ateneu_de_Martorell)

**Molins de Rei** (11 Baix Llobregat)

Alsina Po, Joshua

*Cines "Savoy, de les Columnes, les Delícies"*

Entrada del dia 13 de febrer de 2014 en el *blog* "Vestigios de nuestra historia".

<http://vestigiosdenuestrahistoria.blogspot.com/2014/02/cines-cinemes-savoyde-les-columnes-les.html>

Cardona Garnés, Sergi i Marín Martínez, Irene

*Els orígens del cinema a Molins de Rei*

Entrada del dia 8 d'abril de 2012 en el web "Viu Molins de Rei".

<https://www.viumolinsderei.com/2012/04/08/els-origens-del-cinema-a-molins-de-rei/>

Cateura Solans, Montserrat

*Cent anys de cinema a Catalunya ... i la seva presència a Molins de Rei*

Presentacions de Josep Janés i Tutusaus i de Manuel Grau Gasulla. Arxiu Municipal de Molins de Rei, Ajuntament de Molins de Rei, Molins de Rei, 1996, 36 pàgines.

Foment Cultural i Artístic de Molins de Rei

*Història*

<https://fomentmolins.wordpress.com/>

Mora Vergés, Antonio

*L'edifici del Savoy a Molins de Rei*

Entrada del dia 1 d'octubre de 2012 en el blog "Tot són punts de vista".

<https://totsonpuntsdevista.blogspot.com/2012/10/ledifici-del-savoy-molins-de-rei.html>

Sanz, Carme i Ribé, Marisol

*Una aportació per a la història del Foment: 1939-1975*

"L'Espai", nº 3, Espai de Recerca de Molins de Rei, Molins de Rei, 2010, pàgines 24 a 34.

<https://www.raco.cat/index.php/Espai/article/view/173423/245353>

Viquipèdia

*Foment Cultural i Artístic (Molins de Rei)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Foment\\_Cultural\\_i\\_Art%C3%ADstic\\_\(Molins\\_de\\_Rei\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Foment_Cultural_i_Art%C3%ADstic_(Molins_de_Rei))

### **Olesa de Montserrat** (11 Baix Llobregat)

Llimona i Alemany, Núria

*Orígens del cinema a Olesa de Montserrat*

Entrada del dia 17 de desembre de 2010 en el blog "HistoJove".

<http://histojove.blogspot.com/2010/12/origens-del-cinema-olesa-de-montserat.html>

### **Prat de Llobregat, el** (11 Baix Llobregat)

A les fosques

*Monmari*

<https://alesfosques.wordpress.com/protagonistes/monmari/>

Ajuntament del Prat de Llobregat

*Teatre Modern*

"Catàleg de Patrimoni Arquitectònic", Ajuntament del Prat de Llobregat.

[http://planol.elprat.cat/normativa/e\\_catalogats/APU\\_08.pdf](http://planol.elprat.cat/normativa/e_catalogats/APU_08.pdf)

Alcázar Serrat, Ivan

*Centre Artesà*

Fitxa a l'EAEC (Enciclopèdia de les Arts Escèniques Catalanes), Institut del Teatre, Diputació de Barcelona.

<https://www.institutdelteatre.cat/publicacions/enciclopedia-arts-esceniques/id1902/centre-artesa.htm>

Alcázar Serrat, Ivan

*Centre Artesà*

Text en el web "Observatori d'Espais Escènics".

<http://espaciosescenicos.org/filter/risc/L-Artesa-El-Prat-del-Llobregat>

Alcázar Serrat, Ivan

*L'Artesà del Prat: més enllà de les pedres*

"Directa", n° 454, Barcelona, 16 de maig de 2018, pàgines 27 a 29.

[https://www.dropbox.com/s/k323yolkaoti8b7/Article%20Artes%C3%A0\\_Directa%20454%2017%205%2018.pdf?dl=0](https://www.dropbox.com/s/k323yolkaoti8b7/Article%20Artes%C3%A0_Directa%20454%2017%205%2018.pdf?dl=0)

Associació Gent de Cinema

*Entrevista a Fermí Marimon Marimon*

El veterà exhibidor pratenc evoca el passat del Cine Capri en una entrevista feta el dia 14 d'octubre de 2013.

<https://vimeo.com/85600861>

Cine Capri

*La nostra història*

<http://www.cinecaprielprat.com/historia>

Cinematresures.org

*Cine Capri*

<http://cinematresures.org/theaters/40537>

Fernández Valentí, Ricard

*El Autocine de El Prat de Llobregat, una sala de cine a la americana*

Entrada del blog "El tranvia 48" del dia 2 d'agost de 2014.

<https://eltranvia48.blogspot.com/2014/08/el-autocine-de-el-prat-de-llobregat-una.html>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cine Moderno*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=22&consulta=MSUxK2NpbmUI&codi=18797>

Marimon Marimon, Fermí

*Els darrers 50 anys de cinema al Prat*

Conferència realitzada el dia 16 de maig de 1997, II Curs d'Història del Prat, Amics del Prat, el Prat de Llobregat, 1997, 15 pàgines.

<http://www.xtec.cat/crp-elprat/mediloc/actes/text/curs02/0202FermiMarimon.pdf>

Marimon Marimon, Fermí

*L'ànima del cinema Capri*



<http://www.acip.info/enews10.php?var=40e-aniversari-del-cinema-capri&id=124>

Marimon Marimon, Fermí

*Quan vam fer la Gilda*

Rúbrica Editorial, el Prat de Llobregat, 2000, 99 pàgines.

Pactar con el gato

*Cine Capri*

Text segmentat en sis entrades en el *blog* corresponent als dies 23 i 29 de juny, 5 i 23 de juliol, 13 de novembre i 1 de desembre de 2010.

<http://pactarconelgato.blogspot.com/2010/06/cine-capri-i.html>

<http://pactarconelgato.blogspot.com/2010/06/cine-capri-ii.html>

<http://pactarconelgato.blogspot.com/2010/07/cine-capri-iii.html>

<http://pactarconelgato.blogspot.com/2010/07/cine-capri-iv.html>

<http://pactarconelgato.blogspot.com/2010/11/cine-capri-v-wwwcinecaprielpratcom.html>

<http://pactarconelgato.blogspot.com/2010/12/cine-capri-vi-una-tarda-al.html>

Viquipèdia

*Centre Artesà*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Centre\\_Artes%C3%A0](https://ca.wikipedia.org/wiki/Centre_Artes%C3%A0)

Viquipèdia

*Cinema Capri*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Capri](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Capri)

Viquipèdia

*Teatre Modern (el Prat de Llobregat)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Modern\\_\(el\\_Prut\\_de\\_Llobregat\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Modern_(el_Prut_de_Llobregat))

### **Sant Boi de Llobregat** (11 Baix Llobregat)

Ajuntament de Sant Boi de Llobregat

*Cal Ninyo. Testimoni de la història de Sant Boi*

[http://www.santboi.cat/CasalWeb.nsf/9071C98D2AAA35E4C1257577003BFBF1/\\$FILE/Cal%20Ninyo.%20Testimoni%20de%20la%20hist%C3%B2ria%20de%20Sant%20Boi%20\(Plafons%20exposici%C3%B3\).pdf](http://www.santboi.cat/CasalWeb.nsf/9071C98D2AAA35E4C1257577003BFBF1/$FILE/Cal%20Ninyo.%20Testimoni%20de%20la%20hist%C3%B2ria%20de%20Sant%20Boi%20(Plafons%20exposici%C3%B3).pdf)

Arxiu Històric Municipal

*Memoràlia: El Cinematògraf Pathé*

“Viure Sant Boi”, Ajuntament de Sant Boi de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, 2005.

<http://museusantboi.blogspot.com/2008/05/memoria-el-cinematograf-path.html>

Déu i Priu, Baldiri

*Història de l'Ateneu Familiar de Sant Boi de Llobregat*

Aquest seguiment de la trajectòria de l'emblemàtic local del municipi dedica diversos paràgrafs a la seva sala de cinema.

<http://www.ateneusantboia.org/historia/>

López, Júlia; Ramos, Mercè; Torres, Montserrat; i Baltà i Llopart, Pere  
*L'Ateneu Santboià (1893-1993)*

Pròlegs d'Enric Mestres i de Jesús Fernández i Martín, "Cròniques de la memòria", nº 2, Rúbrica Editorial, el Prat de Llobregat, 1993, 116 pàgines.

Robles i Ezquerro, Alba

*Anàlisi de l'Ateneu Santboià*

<https://nouateneu.cat/sites/default/files/repositorio/02%20-%20An%C3%A0lisis%20de%20l%27Ateneu%20Santboi%C3%A0.pdf>

Serret i Bernús, Carles

*100 anys de cinema a Sant Boi*

Pròleg de Montserrat Gibert i Llopart. "Pou Comú. Col·lecció Carles Martí i Vilà d'Estudis Històrics", nº 1, Ajuntament de Sant Boi de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, 1996, 43 pàgines.

Viquipèdia

*Teatre Cal Ninyo*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Cal\\_Ninyo](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Cal_Ninyo)

### **Sant Feliu de Llobregat** (11 Baix Llobregat)

A les fosques

*CineBaix*

<https://alesfosques.wordpress.com/protagonistes/cinebaix/>

El Butlletí

*Entrevista a Xavier Bachs i Valldeneu, president de l'Associació CineBaix*

"El Butlletí", nº 460, Sant Feliu de Llobregat, novembre de 2015, pàgina 23.

<http://www.santfeliu.org/butlleti/460/butlleti460.pdf>

Figueras Rabert, Jaume

*CineBaix*

Dins del capítol 559 del programa *Cinema 3*, emès el dia 6 de juny de 2014 són entrevistats Xavier Bachs i Valldeneu i Maria Coscoll Prat.

<https://www.ccma.cat/tv3/alcarta/cinema-3/cinema-3-capitol-559/video/5118171/>

Garcia i Abad, Eduard

*Inicis del cinematògraf a Sant Feliu de Llobregat (1906-1915)*

"Materials del Baix Llobregat", nº 1, Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat, Sant Feliu de Llobregat, 1994, pàgines 37 a 46.

<https://www.raco.cat/index.php/Materials/article/view/137236/187855>

Mullor Vicedo, Mireia

*CineBaix, en cinc fotogrames*

Entrada del dia 4 de novembre de 2015 en el web "Fet a Sant Feliu".

<https://www.fetasantfeliu.cat/reportatge/100798/cinebaix-en-cinc-fotogrames>

**Sant Joan Despí** (11 Baix Llobregat)

Duran i Albareda, Montserrat

*L'exhibició cinematogràfica a Sant Joan Despí*

"Cinematògraf. Annals de la Federació Catalana de Cine-Clubs", primera època, volum 4, Federació Catalana de Cine-Clubs, Barcelona, 1987, pàgines 103 a 124.

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Foment Cultural i Artístic*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=19244>

Viquipèdia

*Foment Cultural i Artístic*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Foment\\_Cultural\\_i\\_Art%C3%ADstic](https://ca.wikipedia.org/wiki/Foment_Cultural_i_Art%C3%ADstic)

**Sant Just Desvern** (11 Baix Llobregat)

Ateneu Santjustenc

*Pinzellada històrica sobre l'Ateneu*

<http://santjust.org/ateneu/historia.html>

Viquipèdia

*Ateneu de Sant Just Desvern*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Ateneu\\_de\\_Sant\\_Just\\_Desvern](https://ca.wikipedia.org/wiki/Ateneu_de_Sant_Just_Desvern)

**Viladecans** (11 Baix Llobregat)

Ajuntament de Viladecans

*Cinema de Cal Sastre. El Cine Moderno*

El punt nº 14 del document *Patrimoni a Viladecans* es refereix als cinemes del municipi.

<https://www.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=0b29cbf17ab248f7b7352e84ccce15e3>

Grups municipals de l'Ajuntament de Viladecans

*Moció conjunta de tots els grups municipals, relativa a la situació dels cinemes Lauren*

A banda dels debats i de la unanimitat en l'acord de trobar una solució que facilités la recuperació d'aquest complex cinematogràfic viladecanenc, en el curs de les diverses exposicions Elena Alarcón Méndez rememorà la història de l'exhibició cinematogràfica a la vila.

Vuitè punt de l'esborrany de l'acta del ple municipal de 31 de març de 2016, Ajuntament de Viladecans, Viladecans, 2016, pàgines 21 a 24.

<http://media.seu-e.cat/acteca/830150006/2016/09fe86e3-c8a2-4c44-9b74-424d71ba0626/Esborrany%20PL%20310316.pdf>

## 12 BAIX PENEDEÈS

### **Bellvei** (12 Baix Penedès)

Redacció

*Cent anys de la Societat El Casal de Bellvei*

"El Pòrtic", n° 55, Bellvei, desembre de 2018, pàgines 6 i 7.

[http://www.bellveidelpenedes.com/sites/bellvei/files/recursos/el\\_portic\\_ajbellvei\\_55.pdf](http://www.bellveidelpenedes.com/sites/bellvei/files/recursos/el_portic_ajbellvei_55.pdf)

### **Llorenç del Penedès** (12 Baix Penedès)

Artís i Benach, Pere; Mitjans i Figueras, Pau; i Mitjans i Benach, Jordi

*El Centre de Llorenç del Penedès: cent anys d'història (1889-1989)*

Pròlegs de Jordi Pujol i de Sebastià Bardolet i Pujol, El Centre, Llorenç del Penedès, 1990, 232 pàgines.

El Centre

*El Centre, una llarga història ...*

<http://elcentre.cat/historia/>

### **Vendrell, el** (12 Baix Penedès)

Casas Urgell, Marta

*Història del Tívoli del Vendrell*

Ajuntament del Vendrell, el Vendrell, 2002, 112 pàgines.

Cines olvidados

*Cinema Casal Familiar (el Vendrell)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 17 de maig de 2009.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2009\\_05\\_17\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2009_05_17_archive.html)

Garrober i Calaf, Jordi

*Els orígens del cinema al Vendrell (1898-1931)*

A *La cultura al Penedès: passat, present i futur*, Actes de les XXIII Jornades d'Estudis Penedesencs, Institut d'Estudis Penedesencs, Vilafranca del Penedès, 2017, 480 pàgines.

Ruart i Güixens, Jaume

*Els primers temps de cinema al Vendrell*

"Gran Penedès", n° 22, Institut d'Estudis Penedesencs, Vilafranca del Penedès, 1990, pàgines 3 a 5.

## 13 BARCELONÈS

**Badalona** (13 Barcelonès)

Abras Pou, Margarida i Casals Cortès, Núria

*L'arribada del cinema sonor a Badalona*

"Carrer dels Arbres", tercera època, nº 6, revista anuari del Museu de Badalona, Badalona, 1995, pàgines 99 a 110.

<https://www.raco.cat/index.php/CarrerArbres/article/view/294854/383387>

Abril Fornaguera, Joan

*El cinema a Badalona*

"Amistat", nº 119, butlletí del Museu de Badalona, Badalona, novembre de 1980, pàgines 4 i 5.

[https://trencadis.diba.cat/Trencadis/imgview/trencadis/diba11748/120?contentFlg=0&hl\\_text=badalona](https://trencadis.diba.cat/Trencadis/imgview/trencadis/diba11748/120?contentFlg=0&hl_text=badalona)

Badalona recuerdos

*Cine Nou*

Entrada del web "Badalona recuerdos" corresponent al dia 18 de març de 2012.

<http://bdnrecuerdos.blogspot.com/2012/03/cine-nou.html>

Badalona recuerdos

*Cine Picarol*

Entrada del web "Badalona recuerdos" corresponent al dia 3 de juny de 2012.

<http://bdnrecuerdos.blogspot.com/2012/06/cine-picarol.html>

Badalona recuerdos

*Nuestros cines de ayer*

Entrada del web "Badalona recuerdos" corresponent al dia 27 de juliol de 2013.

<http://bdnrecuerdos.blogspot.com/2013/07/nuestros-cines-de-ayer.html>

Badalona recuerdos

*Teatro Principal*

Entrada del web "Badalona recuerdos" corresponent al dia 30 d'agost de 2014.

<http://bdnrecuerdos.blogspot.com/2014/08/teatro-principal.html>

Casals Cortès, Núria

*La gran il·lusió. El cinema a Badalona, 1898-1975*

La publicació del llibre fou acompanyada d'una exposició que, amb el mateix títol, estigué oberta al públic des del 29 de novembre de 2018 fins al 17 de febrer de 2019.

Museu de Badalona, Badalona, 2019, 160 pàgines.

Entrevista amb l'autora a "El Tot Badalona - Montgat - Tiana", 26 de desembre de 2018.

<https://www.eltotbadalona.cat/parlem-amb-la-nuria-casals-autora-del-llibre-la-gran-illusio-el-cinema-a-badalona-1898-1975/>

Casals Cortès, Núria

*La introducció del cinema a la nostra ciutat*

"Carrer dels Arbres", primera època, nº 6, revista anuari del Museu de Badalona, Badalona, 1995, pàgines 19 a 24.

<https://www.raco.cat/index.php/CarrerArbres/article/view/296439/385380>

Cines olvidados

*Cine Artigas (Badalona)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 23 de gener de 2007.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2007\\_01\\_23\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2007_01_23_archive.html)

Cines olvidados

*Cine Aya (Zorrilla) i Cinema Principal (Badalona)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 11 de juny de 2009.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2009\\_06\\_11\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2009_06_11_archive.html)

Cines olvidados

*Cine Verbena (Badalona)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 5 de febrer de 2007.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2007\\_02\\_05\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2007_02_05_archive.html)

Cines olvidados

*Cinema Picarol (Badalona)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 2 de gener de 2009.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2009\\_01\\_02\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2009_01_02_archive.html)

Cines olvidados

*Cines Montigalà (Badalona)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 4 de juliol de 2007.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2007\\_07\\_04\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2007_07_04_archive.html)

Martínez, Núria; Moya, Adriana; i Casals Cortès, Núria

*El cinema a Badalona durant els anys quaranta*

"Carrer dels Arbres", tercera època, nº 15, revista anuari del Museu de Badalona, Badalona, 2004, pàgines 63 a 88.

<https://www.raco.cat/index.php/CarrerArbres/article/view/282306/370178>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Teatre Zorrilla (Centre d'Arts Escèniques de Badalona) de Badalona*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=953&d=t>

Rodríguez, Marilyn

*Los cines de la Badalona del pasado. Recuerdos de cine de infancia*

Entrada del web "El acorazado cinéfilo-Le cuirassé cinéphile" corresponent al dia 3 de maig de 2017.

<https://www.bachilleratocinefilo.com/2017/05/los-cines-de-la-badalona-del-pasado.html>

Salla Albaladejo, Joan

*Memòries d'aquells temps. Records dels cinemes de Badalona, anys 1940-1950.*

J. M. Bosch Editor, Vallirana, 2007, 112 pàgines.

Viquipèdia

*Can Llagosta*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Can\\_Llagosta](https://ca.wikipedia.org/wiki/Can_Llagosta)

Viquipèdia

*Cine Mary*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Mary](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Mary)

Viquipèdia

*Teatre Principal (Badalona)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Principal\\_\(Badalona\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Principal_(Badalona))

Viquipèdia

*Teatre Zorrilla (Badalona)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Zorrilla\\_\(Badalona\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Zorrilla_(Badalona))

### **Barcelona** (13 Barcelonès)

Antonio

*Situación del antiguo cine Gayarre*

Entrada del dia 26 d'agost de 2007 en el web "Històries de Barcelona".

[http://www.bdebarna.net/mapa.php?mapa\\_id=228&historia=1665](http://www.bdebarna.net/mapa.php?mapa_id=228&historia=1665)

Artís, Josep

*Els cinemes barcelonins*

A "3 Aniversario de Publi Cinema", Publi Cinema, Barcelona, 1935, pàgines 22 a 24.

<https://repositori.filmoteca.cat/handle/11091/23463#page=22>

Artís, Josep

*La historia del cine en Barcelona*

Aquest article fou emès per Ràdio Barcelona el dia 6 de març de 1954 en el butlletí radiofònic setmanal "Divulgació Històrica de Barcelona". El seu text mecanografiat (4 pàgines) és a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona.

Associació Gent de Cinema

*Entrevista a José Lecumberri de la Fuente*

Rodada el dia 6 de maig de 2011, aquesta entrevista ressegueix la història del Cine Versailles, de Barcelona.

<https://vimeo.com/33475510>

Barcelonauta, Miquel

*Cinemes*

En el seu *blog* "Barcelofília. Inventari de la Barcelona desapareguda", amb aquesta etiqueta l'autor aplega nombroses entrades (180 a l'hora de redactar aquesta referència) sobre sales de cinema barcelonines que ja no hi són.

<http://barcelofilia.blogspot.com/search/label/Cinemes>

Bassa i Bernadó, Josep Oriol

*Ars, una sala atípica*

“Cinematògraf”, segona època, nº 2, Societat Catalana de Comunicació, IEC (Institut d’Estudis Catalans), Barcelona, 1995, pàgines 273 a 293.

<https://www.raco.cat/index.php/Cinematograf/article/view/247377/331263>

Boladeres Faura, Aïda i Llopis Casanova, Laura

*Dues mil butaques*

Documental publicat a Youtube el 28 de setembre de 2015.

<https://www.youtube.com/watch?v=NSEsvSqtimc>

Boladeres Faura, Aïda i Llopis Casanova, Laura

*Dues mil butaques. El nou mapa de l'exhibició cinematogràfica a la ciutat de Barcelona*

Treball de projecte per al grau de periodisme, que complementa el documental consignat a la fitxa precedent. Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat, Facultat de Ciències de la Comunicació, Universitat Autònoma de Barcelona, Sant Cugat del Vallès, 2015, 57 pàgines.

[https://ddd.uab.cat/pub/tfg/2015/137881/TFG\\_Boladeres\\_Aida\\_-\\_Llopis\\_Laura\\_ca\\_.pdf](https://ddd.uab.cat/pub/tfg/2015/137881/TFG_Boladeres_Aida_-_Llopis_Laura_ca_.pdf)

Caballero, José Luis

*El cine Versailles*

<https://www.literatuya.com/escritos-y-otras-hierbas/cine-versalles.htm>

Camps i Pinós, Nicasi

*Els cinemes del Poblenou*

“Icària: Papers de l'Arxiu Històric del Poblenou”, nº 1, Arxiu Històric del Poblenou, Barcelona, 1996, pàgines 16 a 29.

[https://fotos.arxiuhistoricpoblenou.cat/download/101666-3/16-els-cinemes-del-poblenou\\_001.pdf](https://fotos.arxiuhistoricpoblenou.cat/download/101666-3/16-els-cinemes-del-poblenou_001.pdf)

Castillo i López, Josep del

*Els germans Belio Gracia i el Belio-graff*

“Cinematògraf”, segona època, nº 1, Societat Catalana de Comunicació, IEC (Institut d’Estudis Catalans), Barcelona, 1992, pàgines 35 a 64.

<https://www.raco.cat/index.php/Cinematograf/article/view/224506/305593>

Cerdán Los Arcos, Josetxo

*La sala Napoleón: un estudio de la exhibición cinematográfica en Barcelona 1897-1898*

“Actas del VI Congreso de la A.E.H.C.”, Academia de las Artes y las Ciencias Cinematográficas de España, Madrid, 1998, pàgines 49 a 62.

[http://www.cervantesvirtual.com/obra-visor/la-sala-napoleon-un-estudio-de-la-exhibicion-cinematografica-en-barcelona-18971898--0/html/ff8c0b3a-82b1-11df-acc7-002185ce6064\\_2.html](http://www.cervantesvirtual.com/obra-visor/la-sala-napoleon-un-estudio-de-la-exhibicion-cinematografica-en-barcelona-18971898--0/html/ff8c0b3a-82b1-11df-acc7-002185ce6064_2.html)

Cinematresures.org

*Aribau Multicines*

<http://cinematresures.org/theaters/23421>

Cinematresures.org

*Bosque Multicines*

<http://cinematresures.org/theaters/23263>

Cinematresures.org



*Cine Club Coliseum*

<http://cinematreasures.org/theaters/13399>

Cinematreasures.org

*Cine Coliseum*

<http://cinematreasures.org/theaters/13400>

Cinematreasures.org

*Cine Verdi*

<http://cinematreasures.org/theaters/23621>

Cinematreasures.org

*Cinema Maldà*

<http://cinematreasures.org/theaters/57944>

Cinematreasures.org

*Cinemes Girona*

<http://cinematreasures.org/theaters/23594>

Cinematreasures.org

*Cinemes Texas*

<http://cinematreasures.org/theaters/57931>

Cinematreasures.org

*Cines Aribau Club*

<http://cinematreasures.org/theaters/13401>

Cinematreasures.org

*Cines Lauren Universitat 1-4*

<http://cinematreasures.org/theaters/23652>

Cinematreasures.org

*Cines Maremagnum*

<http://cinematreasures.org/theaters/23264>

Cinematreasures.org

*Cines Méliès*

<http://cinematreasures.org/theaters/23599>

Cinematreasures.org

*Cines Palau Balaña*

<http://cinematreasures.org/theaters/23617>

Cinematreasures.org

*Cines Renoir Floridablanca*

<http://cinematreasures.org/theaters/23823>

Cinematreasures.org

*Cines Verdi*

<http://cinematresures.org/theaters/56516>

Cinematresures.org

*Phenomena Experience Room*

<http://cinematresures.org/theaters/23590>

Cinematresures.org

*Teatre Borràs*

<http://cinematresures.org/theaters/23721>

Cinematresures.org

*Teatre Goya*

<http://cinematresures.org/theaters/23843>

Cinematresures.org

*Teatre Poliorama*

<http://cinematresures.org/theaters/23730>

Cinematresures.org

*Teatre Principal*

<http://cinematresures.org/theaters/13391>

Cinematresures.org

*Teatre Romea*

<http://cinematresures.org/theaters/23723>

Cinematresures.org

*Teatre Tivoli*

<http://cinematresures.org/theaters/23425>

Cinematresures.org

*Teatre Victoria*

<http://cinematresures.org/theaters/23746>

Cinematresures.org

*Teatro Aquitania*

<http://cinematresures.org/theaters/23622>

Cines olvidados

*Cine Alcázar (Barcelona)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 19 de febrer de 2010.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2010\\_02\\_19\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2010_02_19_archive.html)

Cines olvidados

*Cine Arcadia (Barcelona)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 16 de juny de 2011.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2011\\_06\\_16\\_archive.html#4221676148270782748](http://cines-olvidados.blogspot.com/2011_06_16_archive.html#4221676148270782748)

Cines olvidados

*Cine Astoria (Barcelona)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 20 de març de 2010.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2010\\_03\\_20\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2010_03_20_archive.html)

Cines olvidados

*Cine Avenida de la Luz (Barcelona)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 16 de juny de 2011.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2011\\_06\\_16\\_archive.html#213460750039609478](http://cines-olvidados.blogspot.com/2011_06_16_archive.html#213460750039609478)

Cines olvidados

*Cine Boliche (Barcelona)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 25 de febrer de 2010.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2010\\_02\\_25\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2010_02_25_archive.html)

Cines olvidados

*Cine Capri (Barcelona)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 21 de febrer de 2009.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2009\\_02\\_21\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2009_02_21_archive.html)

Cines olvidados

*Cine Club Pedro IV (Barcelona)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 12 de març de 2007.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2007\\_03\\_12\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2007_03_12_archive.html)

Cines olvidados

*Cine Fantasio (Barcelona)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 20 de febrer de 2010.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2010\\_02\\_20\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2010_02_20_archive.html)

Cines olvidados

*Cine Odeón (Barcelona)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 30 de març de 2010.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2010\\_03\\_30\\_archive.html#3953939432609200157](http://cines-olvidados.blogspot.com/2010_03_30_archive.html#3953939432609200157)

Cines olvidados

*Cine París (Barcelona)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 1 de març de 2007.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2007\\_03\\_01\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2007_03_01_archive.html)

Cines olvidados

*Cine Spring (Barcelona)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 22 d'octubre de 2007.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2007\\_10\\_22\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2007_10_22_archive.html)

Cines olvidados

*Cine Tetuán & Cine Levante (Barcelona)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 26 de febrer de 2010.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2010\\_02\\_26\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2010_02_26_archive.html)

Cines olvidados

*Cine Waldorf (Barcelona)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 15 de gener de 2007.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2007\\_01\\_15\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2007_01_15_archive.html)

Cines olvidados

*Cinema C.A.P.S.A. (Barcelona)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 15 de desembre de 2009.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2009\\_12\\_15\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2009_12_15_archive.html)

Cines olvidados

*Cinema Casablanca Gràcia (Barcelona)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 17 de juliol de 2009.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2009\\_07\\_17\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2009_07_17_archive.html)

Cines olvidados

*Cinema Casablanca Kaplan*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 6 d'abril de 2011.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2011\\_04\\_06\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2011_04_06_archive.html)

Cines olvidados

*Cinema Petit Pelayo (Barcelona)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 28 de novembre de 2009.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2009\\_11\\_28\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2009_11_28_archive.html)

Cines olvidados

*Cinema Publi (Barcelona)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 14 de desembre de 2008.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2008\\_12\\_14\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2008_12_14_archive.html)

Cines olvidados

*Cinema Virrey (Barcelona)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 22 de desembre de 2008.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2008\\_12\\_22\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2008_12_22_archive.html)

Cines olvidados

*Palacio del Cinema (Barcelona)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 30 de novembre de 2008.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2008\\_11\\_30\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2008_11_30_archive.html)

Cuadernos de Arquitectura

*Cine y bar Liceo: Barcelona 1956-59*

"Cuadernos de Arquitectura", nº 43, Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, Barcelona, 1961, pàgines 7 a 9.

<https://www.raco.cat/index.php/CuadernosArquitectura/article/view/109554/162810>

Cunill Canals, Josep

*Gran Teatro Español (1892-1935). Història del primer teatre del Paral·lel*

Fundació Imprimatur, Ajuntament de Barcelona, Barcelona, 2011, 310 pàgines.

Domínguez, Marta

*Cinema Ideal*

Entrada del dia 25 de febrer de 2012 en el web "Projecte Icària".

<http://projecteicaria.blogspot.com/2012/02/cine-ideal.html>

Fernández Valentí, Ricard

*Adiós al viejo Ideal del Poblenou*

Entrada del blog "El tranvía 48" del dia 26 de març de 2014.

<https://eltranvia48.blogspot.com/2014/03/adios-al-viejo-ideal-del-poblenou.html>

Fernández Valentí, Ricard

*Cine Rex (Barcelona)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 30 de juliol de 2010.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2010\\_07\\_30\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2010_07_30_archive.html)

Fernández Valentí, Ricard

*De Odeón a Odeón*

Entrada del blog "El tranvía 48" del dia 31 d'octubre de 2015.

<https://eltranvia48.blogspot.com/2015/10/de-odeon-odeon.html>

Fernández Valentí, Ricard

*La discreta agonía del teatro Arnau*

Entrada del blog "El tranvía 48" del dia 30 de juny de 2014.

<https://eltranvia48.blogspot.com/2014/06/la-discreta-agonia-del-teatro-arnau.html>

Fernández Valentí, Ricard

*Las Salas X de Barcelona (1984-2004)*

Entrada del blog "El tranvía 48" del dia 19 de maig de 2015.

<https://eltranvia48.blogspot.com/2015/05/las-salas-x-de-barcelona-1984-2004.html>

Fernández Valentí, Ricard

*Los mundos del teatro Principal (I): los cines*

Entrada del blog "El tranvía 48" del dia 16 de novembre de 2013.

<https://eltranvia48.blogspot.com/2013/11/los-mundos-del-teatro-principal-i-los.html>

Fernández Valentí, Ricard

*Memorias de un cinéfilo de barrio I. Introducción*

Entrada del blog "El tranvía 48" del dia 20 de maig de 2009.

<https://eltranvia48.blogspot.com/2009/05/memorias-de-un-cinefilo-de-barrio-i.html>

Fernández Valentí, Ricard

*Memorias de un cinéfilo de barrio II: Astor Palace*

Entrada del blog "El tranvía 48" del dia 23 de maig de 2009.

<https://eltranvia48.blogspot.com/2009/05/memorias-de-un-cinefilo-de-barrio-ii.html>

Fernández Valentí, Ricard

*Memorias de un cinéfilo de barrio III: Centre Parroquial d'Horta*

Entrada del blog "El tranvía 48" del día 29 de maig de 2009.

<https://eltranvia48.blogspot.com/2009/05/memorias-de-un-cinefilo-de-barrio-iii.html>

Fernández Valentí, Ricard

*Memorias de un cinéfilo de barrio IV: Dante Cinema (después Lauren Horta)*

Entrada del blog "El tranvía 48" del día 3 de juny de 2009.

<https://eltranvia48.blogspot.com/2009/06/memorias-de-un-cinefilo-de-barrio-iv.html>

Fernández Valentí, Ricard

*Memorias de un cinéfilo de barrio V: cine Diamante*

Entrada del blog "El tranvía 48" del día 8 de juny de 2009.

<https://eltranvia48.blogspot.com/2009/06/memorias-de-un-cinefilo-de-barrio-v.html>

Fernández Valentí, Ricard

*Memorias de un cinéfilo de barrio VI: cine Maragall*

Entrada del blog "El tranvía 48" del día 15 de juny de 2009.

<https://eltranvia48.blogspot.com/2009/06/memorias-de-un-cinefilo-de-barrio-vi.html>

Fernández Valentí, Ricard

*Memorias de un cinéfilo de barrio VII: cine Nápoles (después Nàpols 2 sales)*

Entrada del blog "El tranvía 48" del día 27 de juny de 2009.

<https://eltranvia48.blogspot.com/2009/06/memorias-de-un-cinefilo-de-barrio-vii.html>

Fernández Valentí, Ricard

*Memorias de un cinéfilo de barrio VIII: cine Niza*

Entrada del blog "El tranvía 48" del día 4 de juliol de 2009.

<https://eltranvia48.blogspot.com/2009/07/memorias-de-un-cinefilo-de-barrio-viii.html>

Fernández Valentí, Ricard

*Memorias de un cinéfilo de barrio IX: cine Río*

Entrada del blog "El tranvía 48" del día 22 de juliol de 2009.

<https://eltranvia48.blogspot.com/2009/07/memorias-de-un-cinefilo-de-barrio-ix.html>

Fernández Valentí, Ricard

*Memorias de un cinéfilo de barrio X: cine Rívoli*

Entrada del blog "El tranvía 48" del día 10 d'agost de 2009.

<https://eltranvia48.blogspot.com/2009/08/memorias-de-un-cinefilo-de-barrio-x.html>

Fernández Valentí, Ricard

*Memorias de un cinéfilo de barrio XI: cine Victoria*

Entrada del blog "El tranvía 48" del día 17 d'agost de 2009.

<https://eltranvia48.blogspot.com/2009/08/memorias-de-un-cinefilo-de-barrio-xi.html>

Fernández Valentí, Ricard

*Memorias de un cinéfilo de barrio XII y último: mis otros cines de barrio.*

Entrada del blog "El tranvía 48" del día 3 d'octubre de 2009.

<https://eltranvia48.blogspot.com/2009/10/memorias-de-un-cinefilo-de-barrio-xii-y.html>

Fernández Valentí, Ricard

*Memorias de un cinéfilo de estreno I: Presentación.*

Entrada del blog "El tranvía 48" del día 14 d'octubre de 2009.

<https://eltranvia48.blogspot.com/2009/10/memorias-de-un-cinefilo-de-estreno-i.html>

Fernández Valentí, Ricard

*Memorias de un cinéfilo de estreno II: Regio Vistarama Palace*

Entrada del blog "El tranvía 48" del día 14 de desembre de 2009.

<https://eltranvia48.blogspot.com/2009/12/memorias-de-un-cinefilo-de-estreno-ii.html>

Fernández Valentí, Ricard

*Memorias de un cinéfilo de estreno III: cine Bailén*

Entrada del blog "El tranvía 48" del día 29 de gener de 2010.

<https://eltranvia48.blogspot.com/2010/01/memorias-de-un-cinefilo-de-estreno-iii.html>

Fernández Valentí, Ricard

*Memorias de un cinéfilo de estreno IV: cine Balmes*

Entrada del blog "El tranvía 48" del día 10 de febrer de 2010.

<https://eltranvia48.blogspot.com/2010/02/memorias-de-un-cinefilo-de-estreno-iv.html>

Fernández Valentí, Ricard

*Memorias de un cinéfilo de estreno V: cine Rex*

Entrada del blog "El tranvía 48" del día 27 de febrer de 2010.

<https://eltranvia48.blogspot.com/2010/02/memorias-de-un-cinefilo-de-estreno-v.html>

Fernández Valentí, Ricard

*Memorias de un cinéfilo de estreno VI: Urgell Cinema*

Entrada del blog "El tranvía 48" del día 6 de juny de 2013.

<https://eltranvia48.blogspot.com/2013/06/memorias-de-un-cinefilo-de-estreno-vi.html>

Fernández Valentí, Ricard

*Recordando el cine Arenas: de sala de variedades a sala gay (1928-2015)*

Entrada del blog "El tranvía 48" del día 18 d'octubre de 2015.

<http://eltranvia48.blogspot.com/2015/10/recordando-el-cine-arenas-de-sala-de.html>

Fernández Valentí, Ricard

*Sam ya no la volverá a tocar (Cines Casablanca)*

Entrada del blog "El tranvía 48" del día 6 d'abril de 2011.

<https://eltranvia48.blogspot.com/2011/04/sam-ya-no-la-volvera-tocar.html>

Fernández Valentí, Ricard

*Texas Multicinemes, o la resurrección y modernización del cine de barrio*

Entrada del blog "El tranvía 48" del día 13 de setembre de 2014.

<https://eltranvia48.blogspot.com/2014/09/texas-multicinemes-o-la-resurreccion-y.html>

Figueras Rabert, Jaume

*Phenomena*

Entrevista a Ignacio Cerdá Luque dins del capítol 575 del programa *Cinema 3*, emès el dia 18 de desembre de 2014.

<https://www.ccma.cat/tv3/alcarta/cinema-3/cinema-3-capitol-575/video/5405376/>

Fraiz Ordóñez, Jesús

*Cines antiguos y desaparecidos A-C*

Entrada de la seva pàgina web "La Barcelona de antes"

<http://www.labarcelonadeantes.com/indice-de-cines-a-b-c.html>

Fraiz Ordóñez, Jesús

*Índice de cines D-E-F-G*

Entrada de la seva pàgina web "La Barcelona de antes"

<http://www.labarcelonadeantes.com/indece-de-d-e-f-g-.html>

Fraiz Ordóñez, Jesús

*Índice de cines H-I-J-K*

Entrada de la seva pàgina web "La Barcelona de antes"

<http://www.labarcelonadeantes.com/indece-de-h-i-j-k.html>

Fraiz Ordóñez, Jesús

*Índice de cines L-M-N-O*

Entrada de la seva pàgina web "La Barcelona de antes"

<http://www.labarcelonadeantes.com/indece-de-l-m-n-o.html>

Fraiz Ordóñez, Jesús

*Índice de cines P-R-S-T*

Entrada de la seva pàgina web "La Barcelona de antes"

<http://www.labarcelonadeantes.com/indece-de-p-r-s-t.html>

Fraiz Ordóñez, Jesús

*Índice de cines U-V-W*

Entrada de la seva pàgina web "La Barcelona de antes"

<http://www.labarcelonadeantes.com/indice-de-u-v-w.html>

García, Edu

*Los cines de los años treinta en el Paseo de Gracia*

Entrada del dia 9 de gener de 2015 en el web "Passeig de Gràcia".

<http://www.paseodegracia.com/historia/cines-historia-paseo-de-gracia/#>

Gaudí & Barcelona Club

*La Sala Mercè (1904-1913). Sala pionera de la cinematografia barcelonesa*

[http://www.gaudiclub.com/esp/e\\_vida/smerce.asp](http://www.gaudiclub.com/esp/e_vida/smerce.asp)

Gausa Navarro, Joaquin

*Cinema Vergara: un enderroc menor?*



“Espais”, nº 33, Departament de Territori i Obres Públiques, Generalitat de Catalunya, Barcelona, gener-febrer de 1992, pàgines 25 a 27.

<https://www.raco.cat/index.php/Espais/article/view/91395/159239>

González Moreno-Navarro, Antoni

*La sala Mercè, el hasta ahora oculto cine de Antoni Gaudí*

“Loggia, Arquitectura & Restauración”, nº 9, Universidad Politécnica de Valencia, València, 2000, pàgines 16 a 21.

<https://polipapers.upv.es/index.php/loggia/article/view/5246/5300>

González López, Palmira

*El cine en Barcelona, una generación histórica (1906-1923)*

Tesi doctoral dirigida per Miquel Porter i Moix. Departament d'Història de l'Art, Facultat de Geografia i d'Història, Universitat de Barcelona, Barcelona, 1984, 1.327 pàgines.

La tesi es pot descarregar repartida en setze fitxers *pdf*. Les principals referències a l'exhibició són a les pàgines 395 a 405 (fitxer 3), 512 a 517 (fitxer 4) i 824 a 831 (fitxer 6).

<https://www.tdx.cat/handle/10803/22696#page=1>

González López, Palmira

*Els anys daurats del cinema clàssic a Barcelona 1906-1923*

El llibre recull la part substancial de la tesi doctoral de l'autora. Els punts essencials sobre exhibició es localitzen a les pàgines 104 a 112, 171 a 178 i 345 a 349. A les pàgines 549 a 554 es facilita la llista de les sales de cinema del període.

Pròleg de Miquel Porter i Moix “Monografies de Teatre”, nº 20, Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona, Edicions 62, Barcelona, 1987, 582 pàgines.

González López, Palmira

*En el 90 aniversari de l'arribada del cinema. Més sobre els inicis del cinema a Barcelona (1896-1900)*

“Cinematògraf. Annals de la Federació Catalana de Cine-Clubs”, primera època, volum 3, Federació Catalana de Cine-Clubs, Barcelona, 1986, pàgines 237 a 253.

González López, Palmira

*La llegada del cine a Barcelona y las primeras salas de proyección (1896-1900)*

“D'Art”, nº 21, Departament d'Història de l'Art, Publicacions de la Universitat de Barcelona, Barcelona, 1996, pàgines 37 a 55.

<https://www.raco.cat/index.php/Dart/article/view/100443/151022>

González López, Palmira

*Los quince primeros años del cine en Cataluña (1896-1909)*

Dins del número monogràfic *Los orígenes del cine en España*, coordinat per Amparo Martínez Herranz per a la revista “Artigrama”, nº 16, Departamento de Historia del Arte de la Universidad de Zaragoza, Saragossa, 2001, pàgines 39 a 74.

<http://www.unizar.es/artigrama/pdf/16/2monografico/3.pdf>

Gorgues Capdevila, Maria

*Romea, 150 anys*

Documental produït per Focus i emès per Televisió de Catalunya el dia 23 de novembre de 2013.

<https://www.ccma.cat/tv3/alcanta/el-documental/romea-150-anys/video/4771011/>

Grandes Almacenes "El Siglo"

*Teatros y cines de Barcelona*

Dietario "El Siglo", Grandes Almacenes "El Siglo", Barcelona, 1932, 37 pàgines.

<https://repositori.filmoteca.cat/handle/11091/9739#page=1>

Histoire(s)duCinémaAudiovisuels

*Zumzeig Cinecooperativa*

Entrevista a Albert Triviño, Anna Brufau i Javier Rueda.

<https://vimeo.com/188612038>

Història de Barcelona

*1940-1967. Cine Rondas de nit*

Entrada del dia 24 d'octubre de 2013 en el web "Història de Barcelona".

<http://www.historiadebarcelona.org/cine-rondas-de-nit/>

Huertas Hernández, Francisco

*Cinema "Comedia"*

Entrada del web "El acorazado cinéfilo-Le cuirassé cinéophile" corresponent al dia 16 d'abril de 2015.

<https://www.bachilleratocinefilo.com/2015/04/cinema-comedia-barcelona-francisco.html>

Huertas Hernández, Francisco

*Cinema Phenomena Experience - Barcelona*

Entrada del web "El acorazado cinéfilo-Le cuirassé cinéophile" corresponent al dia 27 de juny de 2017.

<https://www.bachilleratocinefilo.com/2017/06/cinema-phenomena-experience-barcelona.html>

Huertas Hernández, Francisco

*Palacio del Cinema (Pathé Palace)*

Entrada del web "El acorazado cinéfilo-Le cuirassé cinéophile" corresponent al dia 20 d'abril de 2015.

<https://www.bachilleratocinefilo.com/2015/04/palacio-del-cinema-pathe-palace.html>

Ibáñez Gassiot, Andreu

*Avaluació de l'estat de conservació de l'estructura del Teatre Arnau ubicat a l'Avinguda Paral·lel nº 60 de Barcelona*

Informe elaborat per l'Estudi Cuyàs 38 per encàrrec de l'Ajuntament de Barcelona, Barcelona, 2016, 106 pàgines.

[https://decidimbcn-production.s3.amazonaws.com/uploads/participatory\\_processes/teatre-arnau/file/65/AVALUACIO\\_ESTRUCTURA\\_TEATRE\\_ARNAU.pdf](https://decidimbcn-production.s3.amazonaws.com/uploads/participatory_processes/teatre-arnau/file/65/AVALUACIO_ESTRUCTURA_TEATRE_ARNAU.pdf)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cinema Coliseum*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=42&consulta=MSUxK2NpbmUIMistMSU%3D&codi=40358>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cinema Liceu*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=48&consulta=MSUxK2NpbmUIMistMSU%3D&codi=42485>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Edifici Astòria*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=45383>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Palau Marçet (Cine Comèdia)*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=43&consulta=MSUxK2NpbmUIMistMSU%3D&codi=40397>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Teatre Arnau*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=41235>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Teatre Romea*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=0&consulta=MSUxK3RIYXRyZSBYb21iYSUyKy0xJQ%3D%3D&codi=42597>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Teatre Tívoli*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=0&consulta=MSUxK3Rpdm9saSBiYXJjZWxvbmEl&codi=41296>

Lahuerta Melero, Roberto

*Barcelona, sus cines de estreno, repertorio y arte y ensayo*

Quarentena Ediciones, Barcelona, 2016, 264 pàgines.

Lahuerta Melero, Roberto

*Barcelona tuvo cines de barrio*

Introducció de Ricard Fernández Valentí i pròleg de Tomàs Fernández Valentí. Editorial Tempora, Madrid, 2015, 334 pàgines.

Lahuerta Melero, Roberto

*Cines de barrio: Sant Andreu, Horta-Guinardó i Nou Barris*

Col·lecció "Favència", nº 3, Arxiu Històric de Roquetes-Nou Barris, Barcelona, 2013, 215 pàgines.

Lahuerta Melero, Roberto

*Los cines en Nou Barris*

Arxiu Històric de Roquetes-Nou Barris, Barcelona, 2012, 267 pàgines.

Lahuerta Melero, Roberto

*Nunca estuve en el cine de mi barrio*

Roberto Lahuerta Melero, Barcelona, 2017, 175 pàgines.

Lasa i Casamitjana, Joan Francesc de

*El Coliseum, com a símbol de tota una època*

"Cinematògraf", segona època, nº 2, Societat Catalana de Comunicació, IEC (Institut d'Estudis Catalans), Barcelona, 1995, pàgines 245 a 257.

<https://www.raco.cat/index.php/Cinematograf/article/view/247375/331261>

Lenoir, Ángel

*El "Alexandra" nos ha dejado*

Entrada del web "El acorazado cinéfilo-Le cuirassé cinéophile" corresponent al dia 3 d'agost de 2014.

<https://www.bachilleratocinefilo.com/2014/08/cine-alexandra-barcelona-angel-lenoir.html>

Letamendi Gárate, Jon i Seguin Vergara, Hean-Claude

*El primer cinematògraf Lumière al saló dels fotògrafs Napoleon*

Catàleg de l'exposició "De Daguerre al cinematògraf. Els fotògrafs Napoleon al Frontó Colom", celebrada a Barcelona del 2 de març al 26 de juliol de 2011. Filmoteca de Catalunya, Barcelona, 2011, pàgines 59 a 96.

Lloret, Antonio

*Cinemes d'abans - Barcelona*

<https://www.youtube.com/watch?v=2tR0v7ofq38>

Lluch, Isabel

*Los cines de Barcelona en imágenes. Tomo 1*

Barcelona, 2014, 93 pàgines.

[https://issuu.com/melancolia111/docs/los\\_cines\\_de\\_barcelona\\_en\\_imagenes](https://issuu.com/melancolia111/docs/los_cines_de_barcelona_en_imagenes)

López Pérez, Fàtima

*Ornamentació vegetal i arquitectures de l'oci a la Barcelona del 1900*

En aquest treball es troben fulls dedicats al Teatre Cataluà (pàgina 511), al Teatre Novedades (pàgines 511 a 515), al Gran Teatre Español (pàgines 516 a 518) i a diversos locals d'exhibició cinematogràfica (pàgines 532 a 553). Aquest grup està integrat per Diorama Animado, Sala Mercè, Poliorama, Kursaal i Ideal Cinema.

Tesi doctoral, Departament d'Història de l'Art, Universitat de Barcelona, Barcelona, 2012, 1.237 pàgines.

La tesi es pot descarregar dividida en 22 fitxers. L'onzè fitxer conté la informació sobre els locals que s'han consignat.

<https://www.tdx.cat/handle/10803/96770#page=1>

Malanda Ortiz, Iñaki

*Barcelona tuvo cines a pie de calle*

<https://www.pinterest.es/Laztana50/barcelona-tuvo-cines-a-pie-de-calle/>

March, Enric H. (Hernández)

*1908: el primer cine de Barcelona*

Entrada en el web "Golem Bereshit" del dia 23 de juliol de 2013.

<https://enarchenhologos.blogspot.com/2013/07/1908-el-primer-cine-de-barcelona.html>

Marimon Marimon, Fermí

*Un cinema a les Cases Barates de Can Tunis*

"Fulls Candelians", n° 9, Fundació Paco Candel, Barcelona, 2011, 4 pàgines.

[http://www.fundaciocandel.org/doc/fulls\\_candelians\\_09\\_un\\_cinema\\_a\\_les\\_cases\\_barates\\_de\\_can\\_tunis.pdf](http://www.fundaciocandel.org/doc/fulls_candelians_09_un_cinema_a_les_cases_barates_de_can_tunis.pdf)

Martí i Gou, Silvestre

*Cinemes a Gràcia*

"Carrer Gran", n° 15, Barcelona, 1979, pàgines 6 i 7.

Memòria dels barris

*Cinemes Unió i Horta, els primers del barri*

Entrada del dia 30 de setembre de 2013 en el web "Memòria dels barris. Història gràfica dels barris del Districte Horta-Guinardó".

<https://memoriadelsbarris.blogspot.com/2013/09/cinemes-union-i-horta-els-primers-del.html>

Minguet Batllori, Joan Maria

*La "Sala Mercè" de Lluís Graner (1904-1908): un epígon del Modernisme?*

"D'Art", n° 14, Departament d'Història de l'Art, Publicacions de la Universitat de Barcelona, Barcelona, 1988, pàgines 99 a 117.

<https://www.raco.cat/index.php/Dart/article/view/100241/150930>

Minguet Batllori, Joan Maria

*La "Sala Mercè", el primer cinematògrafo de la burgesia barcelonesa. (Con unas precisiones sobre la primera etapa de Segundo de Chomón en Barcelona)*

"Actas del V Congreso de la AEHC", AEHC (Asociación Española de Historiadores del Cine), A Coruña, 1995, pàgines 63 a 71.

[http://www.cervantesvirtual.com/obra-visor/la-sala-merce-el-primer-cinematografo-de-la-burguesia-barcelonesa-con-unas-precisiones-sobre-la-primera-etapa-de-segundo-de-chomon-en-barcelona--0/html/ff9ef4e8-82b1-11df-acc7-002185ce6064\\_1.html](http://www.cervantesvirtual.com/obra-visor/la-sala-merce-el-primer-cinematografo-de-la-burguesia-barcelonesa-con-unas-precisiones-sobre-la-primera-etapa-de-segundo-de-chomon-en-barcelona--0/html/ff9ef4e8-82b1-11df-acc7-002185ce6064_1.html)

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Sala 1 (Club Capitol) de Barcelona*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=735&d=t>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Sala 2 (Club Capitol) de Barcelona*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=736&d=t>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Teatre Arnau de Barcelona*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=366&d=t>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Teatre Borràs de Barcelona*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=132&d=t>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Teatre Condal de Barcelona*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=49&d=t>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Teatre Goya de Barcelona*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=241&d=t>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Teatre Novedades de Barcelona*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=1012&d=t>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Teatre Principal de Barcelona*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=59&d=t>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Teatre Romea de Barcelona*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=62&d=t>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Teatre Tívoli de Barcelona*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=240&d=t>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Teatre Victòria de Barcelona*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=63&d=t>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Teatro Poliorama de Barcelona*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=103&d=t>

Munsó Cabús, Joan

*Els cinemes de Barcelona*

Pròleg de Terenci Moix (Ramon Moix i Messeguer). Col·lecció "Imatges-Barcelona", Ajuntament de Barcelona i Edicions Proa, Barcelona, 1995, 398 pàgines.

Nuit

*El cine Niza*

Entrada del dia 19 de març de 2005 en el web "Històries de Barcelona".

[http://www.bdebarna.net/mapa.php?mapa\\_id=130&historia=134](http://www.bdebarna.net/mapa.php?mapa_id=130&historia=134)

Pallarès-Personat, Joan

*Adéu al Victòria*

"Sant Andreu de Cap a Peus", n° 384, Associació de Veïns de Sant Andreu del Palomar, Barcelona, gener del 1996, pàgina 14.

[https://trencadis.diba.cat/Trencadis/imgview/trencadis/diba3039/384?contentFlg=0&hl\\_text=cap%20a%20peus](https://trencadis.diba.cat/Trencadis/imgview/trencadis/diba3039/384?contentFlg=0&hl_text=cap%20a%20peus)

Pallarès-Personat, Joan

*El cinema a Sant Andreu*

"Sant Andreu de Cap a Peus", n° 384, Associació de Veïns de Sant Andreu del Palomar, Barcelona, gener del 1996, pàgina 9.

[https://trencadis.diba.cat/Trencadis/imgview/trencadis/diba3039/384?contentFlg=0&hl\\_text=cap%20a%20peus](https://trencadis.diba.cat/Trencadis/imgview/trencadis/diba3039/384?contentFlg=0&hl_text=cap%20a%20peus)

Permanyer i Lladós, Lluís

*El Tívoli, un teatre històric*

"Barcelona Metròpolis Mediterrània", n° 15, Ajuntament de Barcelona, Barcelona, estiu de 1990, pàgines 149 a 151

Perrone, Raffaella

*Teatre de la Comèdia*

Fitxa a l'EAE (Enciclopèdia de les Arts Escèniques Catalanes), Institut del Teatre, Diputació de Barcelona.

[https://www.institutdelteatre.cat/publicacions/enciclopedia-arts-esceniques/id1293/teatre-de-la-comedia.htm?cerca\\_5=cinema](https://www.institutdelteatre.cat/publicacions/enciclopedia-arts-esceniques/id1293/teatre-de-la-comedia.htm?cerca_5=cinema)

Pons i Toujouse, Valentí

*Barcelona - cine Spring*

Entrada del dia 6 de maig de 2018 en el blog "Descobrir".

<https://blogs.descobrir.cat/modernismemedinsiforadecatalunya/2018/05/06/barcelona-cine-spring/>

Porter i Moix, Miquel

*El cinema, un lloc per a ésser habitat col·lectivament: Apogeu, crisi i transformació dels espais cinematogràfics*

"Espais", n° 27, Departament de Territori i Obres Públiques, Generalitat de Catalunya, Barcelona, gener-febrer de 1991, pàgines 49 a 56.

<https://www.raco.cat/index.php/Espais/article/view/91341/159196>

Publi Cinema

*Publi Cinema. Su origen y evolución*

A "3 Aniversario de Publi Cinema", Publi Cinema, Barcelona, 1935, pàgines 6 a 10.

<https://repositori.filmoteca.cat/handle/11091/23463#page=6>

Ramon i Graells, Antoni

*Alcázar Español*

Fitxa a l'EAEC (Enciclopèdia de les Arts Escèniques Catalanes), Institut del Teatre, Diputació de Barcelona.

[https://www.institutdelteatre.cat/publicacions/enciclopedia-arts-esceniques/id1121/alcazar-espanol.htm?cerca\\_5=cinema](https://www.institutdelteatre.cat/publicacions/enciclopedia-arts-esceniques/id1121/alcazar-espanol.htm?cerca_5=cinema)

Ramon i Graells, Antoni

*El Teatre Arnau al Paral·lel*

Observatori de Teatre en Risc, Barcelona, desembre 2011, pàgines 104 a 156.

[https://www.dropbox.com/s/na4u3f75i4an3ja/pdf\\_ATe\\_teatre\\_Arnau.pdf?dl=0](https://www.dropbox.com/s/na4u3f75i4an3ja/pdf_ATe_teatre_Arnau.pdf?dl=0)

Ramon i Graells, Antoni

*Gran Teatre del Bosc*

Fitxa a l'EAEC (Enciclopèdia de les Arts Escèniques Catalanes), Institut del Teatre, Diputació de Barcelona.

[https://www.institutdelteatre.cat/publicacions/enciclopedia-arts-esceniques/id1078/gran-teatre-del-bosc.htm?cerca\\_5=cinema](https://www.institutdelteatre.cat/publicacions/enciclopedia-arts-esceniques/id1078/gran-teatre-del-bosc.htm?cerca_5=cinema)

Ramon i Graells, Antoni

*L'Arnau, temps, lloc, arquitectura*

Estudi de Memòria del Teatre Arnau, Observatori d'Espais Escènics, Universitat Politècnica de Catalunya, Barcelona, 2017, 78 pàgines.

<http://espaciosescenicos.org/filter/espai/Teatre-Arnau-Barcelona>

Ramon i Graells, Antoni

*Teatre Condal*

Fitxa a l'EAEC (Enciclopèdia de les Arts Escèniques Catalanes), Institut del Teatre, Diputació de Barcelona.

[https://www.institutdelteatre.cat/publicacions/enciclopedia-arts-esceniques/id1080/teatre-condal.htm?cerca\\_5=cinema](https://www.institutdelteatre.cat/publicacions/enciclopedia-arts-esceniques/id1080/teatre-condal.htm?cerca_5=cinema)

Ramon i Graells, Antoni i Perrone, Raffaella

*Teatres de Barcelona. Un recorregut urbà*

Albertí Editor, Barcelona, 2013, 192 pàgines.

Revista Nacional de Arquitectura

*Cine Fémina, en Barcelona*

"Revista Nacional de Arquitectura", nº 138, COAM (Colegio Oficial de Arquitectos de Madrid), Madrid, juny de 1953, pàgines 31 a 34.

<http://www.coam.org/media/Default%20Files/fundacion/biblioteca/revista-arquitectura-100/1946-1958/docs/revista-articulos/revista-nacional-arquitectura-1953-n138-pag31-34.pdf>

Revista Nacional de Arquitectura

*Cine Niza en Barcelona*



“Revista Nacional de Arquitectura”, nº 117, COAM (Colegio Oficial de Arquitectos de Madrid), Madrid, setembre de 1951, pàgina 32.

<http://www.coam.org/media/Default%20Files/fundacion/biblioteca/revista-arquitectura-100/1946-1958/docs/revista-articulos/revista-nacional-arquitectura-1951-n117-pag32.pdf>

Ripoll i Sòria, Xavier

*El Cinerama Teatro Nuevo de Barcelona*

“Cinematògraf”, segona època, nº 2, Societat Catalana de Comunicació, IEC (Institut d’Estudis Catalans), Barcelona, 1995, pàgines 259 a 271.

<https://www.raco.cat/index.php/Cinematograf/article/view/247376/331262>

Sala Phenomena

*La sala Phenomena*

<http://www.phenomena-experience.com/sala.html>

Sanz, Carles

*Entrevista a Pedro Zawacki Köhler, operador de cinema: Un món de fantasia i ficció projectat des de les cabines dels cinemes Unió i Horta*

“El Pou”, nº 6, Grup d’Estudis de la Vall d’Horta i la Muntanya Pelada, Barcelona, desembre de 2016, pàgines 3 a 10.

Serrano, J.

*Sales de cinema*

El seu *blog* “Cines Barcelona” ofereix nombroses fotografies de façanes de cinemes de la Ciutat Comtal actius en diferents èpoques.

<http://cinesbarcelona.blogspot.com/>

SrtaGorra

*Cine Avenida de la Luz, Barcelona. Enero de 2012*

<https://www.youtube.com/watch?v=6bN9gGW05IY>

Suárez Carmona, Lluïsa

*El cinema dins l’espectacle popular a començament del segle XX: el cas del Paral·lel*

Dins de l’obra col·lectiva *La construcció del públic dels primers espectacles cinematogràfics*, Ajuntament de Girona i Fundació Museu del Cinema - Col·lecció Tomàs Mallol, Girona, 2008, pàgines 155 a 165.

<http://www.girona.cat/shared/admin/docs/3/5/35.pdf>

Suárez Carmona, Lluïsa

*El cinema i la constitució d’un públic popular a Barcelona. El cas del Paral·lel*

Tesi doctoral, Universitat de Girona, Girona, 2011, 502 pàgines.

<https://www.tesisenred.net/handle/10803/52867#page=1>

Suárez Carmona, Lluïsa

*L’oci a la Barcelona de final del segle XIX. Les primeres sales cinematogràfiques*

Comunicació presentada en el X Congrés d’Història de Barcelona, *Dilemes de la fi de segle, 1874-1901*, organitzat per l’Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona del 27 al 30 de novembre de 2007.

[http://ajuntament.barcelona.cat/arxiunicipal/arxiuhistoric/sites/default/files/pdfs\\_interns/suareztext.pdf](http://ajuntament.barcelona.cat/arxiunicipal/arxiuhistoric/sites/default/files/pdfs_interns/suareztext.pdf)

Surribas Brillas, Joaquim

*No hi ha cinemes a Poblenou*

Entrada del dia 29 d'octubre de 2013 en el web "V(b)ell nou Poblenou".

<http://qsb51.blogspot.com/2013/10/ja-no-hi-ha-cinemes-poblenou.html>

Tierz Gracià, Carme i Muniesa Calderó, Xavier

*Barcelona ciutat de teatres*

Pròleg de Josep Maria Pou Serra, Ajuntament de Barcelona i Viena Edicions, Barcelona, 2013, 390 pàgines.

Torras i Comamala, Jordi

*El naixement de les sales cinematogràfiques a Barcelona*

"Cinematògraf. Annals de la Federació Catalana de Cine-Clubs", primera època, volum 2, Federació Catalana de Cine-Clubs, Barcelona, 1985, pàgines 91 a 110.

Torras i Comamala, Jordi

*Implantació del fet cinematogràfic a Barcelona. Les primeres sales exhibidores. Lloguer i venda de pel·lícules. Empreses distribuïdores nacionals i estrangeres des del 1895 fins al 31 de desembre de 1910. Una aproximació al tema*

"Cinematògraf", segona època, nº 1, Societat Catalana de Comunicació, IEC (Institut d'Estudis Catalans), Barcelona, 1992, pàgines 35 a 64.

<https://www.raco.cat/index.php/Cinematograf/article/view/224506/305593>

Torras i Comamala, Jordi

*La vella memòria dels patis de butaques. Metamorfosi i evolució a les sales d'exhibició*

"Barcelona Metròpolis Mediterrània", nº 6, Ajuntament de Barcelona, Barcelona, octubre-desembre de 1987, pàgines 110 a 115.

[http://www.publicacions.bcn.es/bmm/pdf\\_historic/06\\_BCN\\_Metropolis\\_Mediterrania/Evolucio\\_Sales\\_Exhibicio.pdf](http://www.publicacions.bcn.es/bmm/pdf_historic/06_BCN_Metropolis_Mediterrania/Evolucio_Sales_Exhibicio.pdf)

Torras i Comamala, Jordi

*Somnis de reestrena. Història dels cinemes de Gràcia*

Presentació de Carme Segura i Capellades i d'Albert Musons i Agell. Col·lecció "La Font de l'Atzavara", nº 1, Taller d'Història de Gràcia, Barcelona, 1999, 128 pàgines.

Torras i Comamala, Jordi

*Viaje sentimental por los cines de Barcelona*

Parsifal Ediciones, Barcelona, 2002, 240 pàgines.

Torras i Comamala, Jordi

*Viatge sentimental pels cinemes de Barcelona. Època dels "temples de la cinematografia": Gran Via Kursaal i Coliseum*

"Cinematògraf. Annals de la Federació Catalana de Cine-Clubs", primera època, volum 4, Federació Catalana de Cine-Clubs, Barcelona, 1987, pàgines 205 a 226.

TVE

*Els cinemes*

Capítol del programa *Barcelona retalls*, que emeté la segona cadena el dia 2 de juny de 1992. Fou dirigit per Josep Ramon Giménez, amb realització de Manuel Muñoz, guió de Joan Alemany i producció d'Àngel Pérez. Amb les intervencions d'Albert Gasset i Nicolau, de Palmira González López i de Jordi Torras i Comamala.

<http://www.rtve.es/alacarta/videos/altres-programes-darxiu/arxiu-tve-catalunya-barcelona-retalls-els-cinemes/5362836/>

Vega, David i Campillo, José

*Cuando las luces se apagan - Homenaje a los desaparecidos cines de la ciudad de Barcelona*

<https://www.youtube.com/watch?v=juJ8iu6esLk>

Villanueva, Joan

*L'antic cinema Select*

"El Badall de Gràcia", nº 17, Barcelona, 31 de maig a 20 de juny de 1980, pàgina 5.

<https://drive.google.com/file/d/0B361EPQARE6GVXZwZWRBYTN5aUU/view>

Viquipèdia

*Actualidades*

<https://ca.wikipedia.org/wiki/Actualidades>

Viquipèdia

*BARTS, Barcelona Arts on Stage*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/BARTS,\\_Barcelona\\_Arts\\_on\\_Stage](https://ca.wikipedia.org/wiki/BARTS,_Barcelona_Arts_on_Stage)

Viquipèdia

*Chile Cinema*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Chile\\_Cinema](https://ca.wikipedia.org/wiki/Chile_Cinema)

Viquipèdia

*Cine ABC*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_ABC](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_ABC)

Viquipèdia

*Cine Adriano*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Adriano](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Adriano)

Viquipèdia

*Cine Alarcón*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Alarc%C3%B3n](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Alarc%C3%B3n)

Viquipèdia

*Cine Alborada*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Alborada](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Alborada)

Viquipèdia

*Cine Alcázar*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Alc%C3%A1zar](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Alc%C3%A1zar)

Viquipèdia  
*Cine Alexandra*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Alexandra](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Alexandra)

Viquipèdia  
*Cine Alexis*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Alexis](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Alexis)

Viquipèdia  
*Cine Amèrica*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Am%C3%A8rica](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Am%C3%A8rica)

Viquipèdia  
*Cine Aquitania*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Aquitania](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Aquitania)

Viquipèdia  
*Cine Arcadia*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Arcadia](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Arcadia)

Viquipèdia  
*Cine Arenas (Barcelona)*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Arenas\\_\(Barcelona\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Arenas_(Barcelona))

Viquipèdia  
*Cine Argentina*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Argentina](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Argentina)

Viquipèdia  
*Cine Aristos*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Aristos](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Aristos)

Viquipèdia  
*Cine Astor*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Astor](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Astor)

Viquipèdia  
*Cine Atenas*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Atenas](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Atenas)

Viquipèdia  
*Cine Atlanta*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Atlanta](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Atlanta)

Viquipèdia  
*Cine Atlántico*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Atl%C3%A1ntico](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Atl%C3%A1ntico)

Viquipèdia  
*Cine Avenida (Barcelona)*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Avenida\\_\(Barcelona\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Avenida_(Barcelona))

Viquipèdia  
*Cine Avenida de la Luz*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Avenida\\_de\\_la\\_Luz](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Avenida_de_la_Luz)

Viquipèdia  
*Cine Bailèn*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Bail%C3%A8n](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Bail%C3%A8n)

Viquipèdia  
*Cine Balmes*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Balmes](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Balmes)

Viquipèdia  
*Cine Barcino*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Barcino](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Barcino)

Viquipèdia  
*Cine Bohemio*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Bohemio](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Bohemio)

Viquipèdia  
*Cine Castilla*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Castilla](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Castilla)

Viquipèdia  
*Cine Cataluña*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Catalu%C3%B1a](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Catalu%C3%B1a)

Viquipèdia  
*Cine Dante*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Dante](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Dante)

Viquipèdia  
*Cine Diagonal*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Diagonal](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Diagonal)

Viquipèdia  
*Cine Diamante*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Diamante](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Diamante)

Viquipèdia  
*Cine Diorama*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Diorama](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Diorama)

Viquipèdia  
*Cine Ducal*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Ducal](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Ducal)

Viquipèdia  
*Cine Emporium*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Emporium](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Emporium)

Viquipèdia  
*Cine Excelsior*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Excelsior](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Excelsior)

Viquipèdia  
*Cine Fantasio*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Fantasio](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Fantasio)

Viquipèdia  
*Cine Femina (Barcelona)*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Femina\\_\(Barcelona\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Femina_(Barcelona))

Viquipèdia  
*Cine Foc Nou*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Foc\\_Nou](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Foc_Nou)

Viquipèdia  
*Cine Fregoli*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Fregoli](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Fregoli)

Viquipèdia  
*Cine Galileo*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Galileo](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Galileo)

Viquipèdia  
*Cine Gyarre*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Gyarre](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Gyarre)

Viquipèdia  
*Cine Ideal (carrer de Wad-ras)*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Ideal\\_\(carrer\\_de\\_Wad-ras\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Ideal_(carrer_de_Wad-ras))

Viquipèdia  
*Cine Kursaal (Barcelona)*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Kursaal\\_\(Barcelona\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Kursaal_(Barcelona))

Viquipèdia  
*Cine Levante*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Levante](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Levante)

Viquipèdia  
*Cine Manelic*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Manelic](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Manelic)

Viquipèdia  
*Cine Maremagnum*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Maremagnum](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Maremagnum)

Viquipèdia  
*Cine Marina*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Marina](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Marina)

Viquipèdia  
*Cine Maryland*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Maryland](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Maryland)

Viquipèdia  
*Cine Meridiana*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Meridiana](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Meridiana)

Viquipèdia  
*Cine Mistral*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Mistral](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Mistral)

Viquipèdia  
*Cine Monumental (Barcelona)*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Monumental\\_\(Barcelona\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Monumental_(Barcelona))

Viquipèdia  
*Cine Nàpols*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_N%C3%A0pols](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_N%C3%A0pols)

Viquipèdia  
*Cine Niza*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Niza](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Niza)

Viquipèdia  
*Cine Oriente*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Oriente](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Oriente)

Viquipèdia  
*Cine París*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Par%C3%ADs](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Par%C3%ADs)

Viquipèdia  
*Cine Publi*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Publi](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Publi)

Viquipèdia

*Cine Rex*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Rex](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Rex)

Viquipèdia

*Cine Ríó*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_R%C3%ADo](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_R%C3%ADo)

Viquipèdia

*Cine Rivoli*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Rivoli](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Rivoli)

Viquipèdia

*Cine Roxy (Barcelona)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Roxy\\_\(Barcelona\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Roxy_(Barcelona))

Viquipèdia

*Cine Savoy*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Savoy](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Savoy)

Viquipèdia

*Cine Spring*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Spring](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Spring)

Viquipèdia

*Cine Texas*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Texas](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Texas)

Viquipèdia

*Cine Venecia*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Venecia](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Venecia)

Viquipèdia

*Cine Verneda*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Verneda](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Verneda)

Viquipèdia

*Cine Versailles*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Versalles](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Versalles)

Viquipèdia

*Cine Virrey*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Virrey](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Virrey)

Viquipèdia

*Cine Walkyria*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Walkyria](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Walkyria)



Viquipèdia  
*Cinema Arkadin*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema\\_Arkadin](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema_Arkadin)

Viquipèdia  
*Cinema Astòria*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema\\_Ast%C3%B2ria](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema_Ast%C3%B2ria)

Viquipèdia  
*Cinema Esplai*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema\\_Esplai](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema_Esplai)

Viquipèdia  
*Cinema Liceu*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema\\_Liceu](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema_Liceu)

Viquipèdia  
*Cinema Padró*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema\\_Padr%C3%B3](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema_Padr%C3%B3)

Viquipèdia  
*Cinema Urgell*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema\\_Urgell](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema_Urgell)

Viquipèdia  
*Cinematògraf Belio-graff*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinemat%C3%B2graf\\_Belio-Graff](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinemat%C3%B2graf_Belio-Graff)

Viquipèdia  
*Cinematògraf Napoleón*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinemat%C3%B2graf\\_Napole%C3%B3n](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinemat%C3%B2graf_Napole%C3%B3n)

Viquipèdia  
*Cinerama Waldorf*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinerama\\_Waldorf](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinerama_Waldorf)

Viquipèdia  
*Coliseum (Barcelona)*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Coliseum\\_\(Barcelona\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Coliseum_(Barcelona))

Viquipèdia  
*Edèn Concert*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Ed%C3%A8n\\_Concert](https://ca.wikipedia.org/wiki/Ed%C3%A8n_Concert)

Viquipèdia  
*Entenza Cinema*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Entenza\\_Cinema](https://ca.wikipedia.org/wiki/Entenza_Cinema)

Viquipèdia  
*IMAX Port Vell*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/IMAX\\_Port\\_Vell](https://ca.wikipedia.org/wiki/IMAX_Port_Vell)

Viquipèdia  
*Jove Teatre Regina*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Jove\\_Teatre\\_Regina](https://ca.wikipedia.org/wiki/Jove_Teatre_Regina)

Viquipèdia  
*Lido Cine*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Lido\\_Cine](https://ca.wikipedia.org/wiki/Lido_Cine)

Viquipèdia  
*Metensmograf*  
<https://ca.wikipedia.org/wiki/Metensmograf>

Viquipèdia  
*Metropol Cinema*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Metropol\\_Cinema](https://ca.wikipedia.org/wiki/Metropol_Cinema)

Viquipèdia  
*Montserrat Cinema*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Montserrat\\_Cinema](https://ca.wikipedia.org/wiki/Montserrat_Cinema)

Viquipèdia  
*Palace Cine*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Palace\\_Cine](https://ca.wikipedia.org/wiki/Palace_Cine)

Viquipèdia  
*Palau del Cinema (Barcelona)*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Palau\\_del\\_Cinema\\_\(Barcelona\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Palau_del_Cinema_(Barcelona))

Viquipèdia  
*Pathé Cinema*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Path%C3%A9\\_Cinema](https://ca.wikipedia.org/wiki/Path%C3%A9_Cinema)

Viquipèdia  
*Regio Palace*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Regio\\_Palace](https://ca.wikipedia.org/wiki/Regio_Palace)

Viquipèdia  
*Sala Argentina / Cine Florida*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Sala\\_Argentina](https://ca.wikipedia.org/wiki/Sala_Argentina)  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Florida](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Florida)

Viquipèdia  
*Sala Imperio*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Sala\\_Imperio](https://ca.wikipedia.org/wiki/Sala_Imperio)

Viquipèdia  
*Sala Mercè (Barcelona)*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Sala\\_Merc%C3%A8\\_\(Barcelona\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Sala_Merc%C3%A8_(Barcelona))

Viquipèdia  
*Sala Mozart (Barcelona)*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Sala\\_Mozart\\_\(Barcelona\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Sala_Mozart_(Barcelona))

Viquipèdia  
*Sales de cinema de Barcelona desaparegudes*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Categoria:Sales\\_de\\_cinema\\_de\\_Barcelona\\_desaparegudes](https://ca.wikipedia.org/wiki/Categoria:Sales_de_cinema_de_Barcelona_desaparegudes)

Viquipèdia  
*Saló Diana*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Sal%C3%B3\\_Diana](https://ca.wikipedia.org/wiki/Sal%C3%B3_Diana)

Viquipèdia  
*Smart Cine*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Smart\\_Cine](https://ca.wikipedia.org/wiki/Smart_Cine)

Viquipèdia  
*Splendid Cinema*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Splendid\\_Cinema](https://ca.wikipedia.org/wiki/Splendid_Cinema)

Viquipèdia  
*Teatre Arnau*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Arnau](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Arnau)

Viquipèdia  
*Teatre Ars*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Ars](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Ars)

Viquipèdia  
*Teatre Borràs*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Borr%C3%A0s](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Borr%C3%A0s)

Viquipèdia  
*Teatre Calderón (Ronda de Sant Antoni)*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Calder%C3%B3n\\_\(Ronda\\_de\\_Sant\\_Antoni\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Calder%C3%B3n_(Ronda_de_Sant_Antoni))

Viquipèdia  
*Teatre Calvo-Vico*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Calvo-Vico](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Calvo-Vico)

Viquipèdia  
*Teatre CAPSA*  
[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_CAPSA](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_CAPSA)

Viquipèdia

*Teatre Condal*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Condal](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Condal)

Viquipèdia

*Teatre de la Marina*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_de\\_la\\_Marina](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_de_la_Marina)

Viquipèdia

*Teatre del Triomf (Rec Comtal)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_del\\_Triomf\\_\(Rec\\_Comtal\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_del_Triomf_(Rec_Comtal))

Viquipèdia

*Teatre Don Juan*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Don\\_Juan](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Don_Juan)

Viquipèdia

*Teatre Eldorado (Barcelona)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Eldorado\\_\(Barcelona\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Eldorado_(Barcelona))

Viquipèdia

*Teatre Goya (Barcelona)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Goya\\_\(Barcelona\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Goya_(Barcelona))

Viquipèdia

*Teatre Nou (Avinguda del Paral·lel)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Nou\\_\(Avinguda\\_del\\_Paral%2%B7lel\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Nou_(Avinguda_del_Paral%2%B7lel))

Viquipèdia

*Teatre Novedades (Barcelona)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Novedades\\_\(Barcelona\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Novedades_(Barcelona))

Viquipèdia

*Teatre Poliorama*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Poliorama](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Poliorama)

Viquipèdia

*Teatre Principal (Barcelona)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Principal\\_\(Barcelona\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Principal_(Barcelona))

Viquipèdia

*Teatre Romea*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Romea\\_\(Barcelona\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Romea_(Barcelona))

Viquipèdia

*Teatre Talia (Barcelona)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Talia\\_\(Barcelona\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Talia_(Barcelona))

Viquipèdia

*Teatre Tívoli (Barcelona)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_T%C3%ADvoli\\_\(Barcelona\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_T%C3%ADvoli_(Barcelona))

Viquipèdia

*Teatre Victòria (Barcelona)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Vict%C3%B2ria\\_\(Barcelona\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Vict%C3%B2ria_(Barcelona))

Viquipèdia

*Teatre Windsor*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Windsor](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Windsor)

### **Hospitalet de Llobregat, l'** (13 Barcelonès)

Abarca i Médico, Lluís

*El Cinema Joventut al servei de la cultura*

"Progrés. La Torrassa per a Tot l'Hospitalet", n° 40, l'Hospitalet de Llobregat, setembre de 1986, pàgines 8 i 9.

Apropa Cultura

*Teatre Joventut*

<https://www.apropacultura.cat/ca/equipament/teatre-joventut>

Arxiu Municipal de l'Hospitalet

*Llicència de construcció del cinema Romero*

<http://www.l-h.cat/gdocs/d1735563.pdf>

El document precedent és acompanyat per reproduccions de l'expedient de sol·licitud de construcció.

<http://www.l-h.cat/gdocs/d6360679.pdf>

Associació Gent de Cinema

*Entrevista a Jaume Campreciós i Pujol*

La conversa amb l'empresari de cinemes de l'Hospitalet de Llobregat i de Cornellà s'efectuà el dia 30 de juny de 2011.

<https://vimeo.com/35051184>

Breu Panyella, Ramon

*Notes per a la història cinematogràfica de l'Hospitalet de Llobregat*

Treball inèdit, l'Hospitalet de Llobregat, 1990.

Cines olvidados

*Cinema Continental (Hospitalet del Llobregat)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 17 de juliol de 2012.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2012\\_07\\_17\\_archive.html#7959315463607158979](http://cines-olvidados.blogspot.com/2012_07_17_archive.html#7959315463607158979)

Cuadernos de Arquitectura

*Cine Victoria, Hospitalet de Llobregat (Barcelona, 1961)*

“Cuadernos de Arquitectura”, nº 43, Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, Barcelona, 1961, pàgines 20 a 23.

<https://www.raco.cat/index.php/CuadernosArquitectura/article/view/109559/167027>

Domínguez López, Manuel

*Els cinemes de l'Hospitalet*

Entrada del dia 6 de novembre de 2017 en el *blog* "Local-mundial".

<http://localmundial.blogspot.com/2017/11/els-cinemes-de-lhospitalet.html>

Informes de la construcció

*2 obras de F. J. Barba Corsini: edificio de los laboratorios Boehringer Sohn Ingelheim en San Juan Despí, Barcelona y cine Victoria en Hospitalet de Llobregat, Barcelona*

“Informes de la Construcción”, nº 195, Instituto de Ciencias de la Construcción Eduardo Torroja, Madrid, noviembre de 1967, pàgines 35 a 49.

<http://informesdelaconstruccion.revistas.csic.es/index.php/informesdelaconstruccion/article/view/3967/4502>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cine Joventut*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=0&consulta=MSUxK3RIYXRyZSBqb3ZlbnR1dCBob3NwaXRhbGV0JTlrLTEI&codi=20674>

Mapes de patrimoni cultural

*Teatre Joventut*

Web de la Diputació de Barcelona.

<http://patrimonicultural.diba.cat/?fitxa=101000034>

Marín Silvestre, Dolors

*Cal Carreter, el primer cinema de l'Hospitalet*

“Progrés. La Revista de l'Hospitalet”, nº 75, l'Hospitalet de Llobregat, març de 1991.

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Teatre Joventut de l'Hospitalet de Llobregat*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=368&d=t>

Morales Aguera, Ramon

*Els cinemes de l'Hospitalet*

“Xipreret. Circular d'Informació de l'Ateneu de Cultura Popular”, nº 97, Ateneu de Cultura Popular, l'Hospitalet de Llobregat, juliol de 1977, pàgines 5 a 7.

Salmerón Vargas, Inocencio

*Centenario del cinematógrafo*

“Progrés. La Revista de l'Hospitalet”, nº 104, l'Hospitalet de Llobregat, febrer de 1995, pàgines 11 a 13.

Salmerón Vargas, Inocencio

*El cine en l'Hospitalet*

“Progrés. La Revista de l'Hospitalet”, nº 91, l'Hospitalet de Llobregat, desembre de 1992, pàgines 6 i 7.

Salmerón Vargas, Inocencio

*Històries de Collblanc - La Torrassa*

El capítol XVI (pàgines 237 a 255) es dedica a les sales cinematogràfiques.

Presentació de Pere Segun i Coll. Pròlegs d'Albert Amat i d'Agustín Castellano Bueno. Arxiu Municipal de l'Hospitalet, l'Hospitalet de Llobregat, 2009, 345 pàgines.

<http://www.museul->

[h.cat/utills/obreFitxer.ashx?Fw9EVw48XS4oJgCqr842xvqazAfxWISp7P5GSjlaAg2dlJ7oDRDaeCvYOkzkewsi0cg](http://www.museul-cat/utills/obreFitxer.ashx?Fw9EVw48XS4oJgCqr842xvqazAfxWISp7P5GSjlaAg2dlJ7oDRDaeCvYOkzkewsi0cg)

Toril Terrones, Núria i Garcés i García, Òscar

*El cinema a l'Hospitalet. De l'espectacle de fira a la multisala (1907-1995)*

Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat, l'Hospitalet de Llobregat, 1996, 219 pàgines.

<http://www.museul->

[h.cat/utills/obreFitxer.ashx?Fw9EVw48XS7OsDbxQaux1wN7q2oSD1aqazCEAEE7Z6VJdVcrgazCiqazCv7PYaqOIOqniuz4E](http://www.museul-cat/utills/obreFitxer.ashx?Fw9EVw48XS7OsDbxQaux1wN7q2oSD1aqazCEAEE7Z6VJdVcrgazCiqazCv7PYaqOIOqniuz4E)

Toril Terrones, Núria i Garcés i García, Òscar

*El cinema a l'Hospitalet. De l'espectacle de fira a la multisala (1907-1996)*

“Quaderns d'Estudi”, nº 13-14, presentació de Carles Santacana Torre i pròleg de Miquel Porter i Moix, Centre d'Estudis de l'Hospitalet, l'Hospitalet de Llobregat, 1997, 229 pàgines.

<https://www.raco.cat/index.php/QuadernsCELH/issue/view/15543/showToc>

<http://www.museul->

[h.cat/utills/obreFitxer.ashx?Fw9EVw48XS7OsDbxQaux1wN7q2oSD1aqazCNZCwr2EgXuKeEpYqazCZilsd0B4PYd0SDhR](http://www.museul-cat/utills/obreFitxer.ashx?Fw9EVw48XS7OsDbxQaux1wN7q2oSD1aqazCNZCwr2EgXuKeEpYqazCZilsd0B4PYd0SDhR)

Viquipèdia

*Cine Alhambra*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Alhambra](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Alhambra)

Viquipèdia

*Cine Lumiere*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Lumiere](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Lumiere)

Viquipèdia

*Cine Oliveras*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Oliveras](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Oliveras)

Viquipèdia

*Cine Romero*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Romero](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Romero)

Viquipèdia

*Cine Victoria*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Victoria](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Victoria)

Viquipèdia

*Llista de sales de cinema de l'Hospitalet de Llobregat*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Llista\\_de\\_sales\\_de\\_cinema\\_de\\_l%27Hospitalet\\_de\\_Llobregat](https://ca.wikipedia.org/wiki/Llista_de_sales_de_cinema_de_l%27Hospitalet_de_Llobregat)

Viquipèdia

*Teatre Joventut*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Joventut](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Joventut)

Xarxa Audiovisual Local (XAL)

*Zumzeig*

Entrevista del programa radiofònic "Valors a l'alça" a Anna Brufau, representant del cinema cooperatiu assetiat en el barri de Sants.

<http://programes.laxarxa.com/audio/145563>

### **Sant Adrià de Besòs** (13 Barcelonès)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Ateneu Adrianenc*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=0&consulta=MSUxK2F0ZW5ldSBhZHJpYSU%3D&codi=30194>

Viquipèdia

*Ateneu Adrianenc*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Ateneu\\_Adrianenc](https://ca.wikipedia.org/wiki/Ateneu_Adrianenc)

### **Santa Coloma de Gramenet** (13 Barcelonès)

Cines olvidados

*Cine Capitol (Santa Coloma de Gramenet)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 7 de desembre de 2008.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2008\\_12\\_07\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2008_12_07_archive.html)

Fernández Guirao, Ginés

*Apuntes del cine en Santa Coloma de Gramenet*

Col·lecció "Argestes", nº 19, Paralelo Sur Ediciones, Barcelona, 2011, 76 pàgines.

## **14 BERGUEDA**

Duran, Jaume

*De cinemes*

Entrada del dia 18 d'agost de 2014 en el web "NacióBerguedà".

<https://www.naciodigital.cat/bergueda/opinio/8928/cinemes>



**Berga** (14 Berguedà)

Bernadich Colell, Anna; Rota, Montserrat; i Bonet, Marta

*75è aniversari del Casino Berguedà*

"L'Erol", n° 25, Àmbit Recerques del Berguedà, Berga, tardor/hivern de 1988, pàgines 113 a 115.

<https://www.raco.cat/index.php/Erol/article/view/171535/250441>

Cunill i Canals, Josep

*El "Teatro cine" de la colònia Rosal (1948-1970)*

"L'Erol", n° 51, Àmbit Recerques del Berguedà, Berga, estiu/tardor de 1996, pàgines 42 i 43.

La colònia tèxtil repartí la seva extensió entre els municipis d'Avià, Berga i Olvan. Cal tenir present, doncs, aquesta entrada en l'altre parell de municipis berguedans.

<https://www.raco.cat/index.php/Erol/article/view/172402/250731>

Cunill i Canals, Josep

*Josep Cuartielles: 36 anys fent cine*

"L'Erol", n° 51, Àmbit Recerques del Berguedà, Berga, estiu/tardor de 1996, pàgines 49 a 51.

<https://www.raco.cat/index.php/Erol/article/view/172405/250738>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Casino Berguedà*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=3059>

Noguera i Canal, Josep

*Noranta anys de projeccions cinematogràfiques a Berga*

"L'Erol", n° 51, Àmbit Recerques del Berguedà, Berga, estiu/tardor de 1996, pàgines 17 a 20.

<https://www.raco.cat/index.php/Erol/article/view/172396/250716>

Obradors i Sellarés, Albert

*Manuel Sistach, cinquanta anys de pel·lícules*

"L'Erol", n° 51, Àmbit Recerques del Berguedà, Berga, estiu/tardor de 1996, pàgines 52 a 54.

<https://www.raco.cat/index.php/Erol/article/view/172406/250741>

Rosiñol Locubiche, Josep Maria

*Enric Rosiñol Safont: records d'una afecció*

"L'Erol", n° 51, Àmbit Recerques del Berguedà, Berga, estiu/tardor de 1996, pàgines 61 i 62.

<https://www.raco.cat/index.php/Erol/article/view/172409/250748>

Viquipèdia

*Casino Berguedà*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Casino\\_Bergued%C3%A0](https://ca.wikipedia.org/wiki/Casino_Bergued%C3%A0)

**Borredà** (14 Berguedà)

Soca i Torres, Isaac

*El cinema a Borredà i a Vilada*

"L'Erol", nº 51, Àmbit Recerques del Berguedà, Berga, estiu/tardor de 1996, pàgines 39 a 41.

<https://www.raco.cat/index.php/Erol/article/view/172401/250729>

**Cercs** (14 Berguedà)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cine-teatre de Sant Corneli*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=39&consulta=MSUxK2NpbmUIMistMSU%3D&codi=30920>

Mapes de patrimoni cultural

*Cine-teatre de Sant Corneli*

Web de la Diputació de Barcelona.

<http://patrimonicultural.diba.cat/?fitxa=266000148>

**Gironella** (14 Berguedà)

Busquets i Castella, Josep

*El cinema i els cinemes a Gironella*

"L'Erol", nº 51, Àmbit Recerques del Berguedà, Berga, estiu/tardor de 1996, pàgines 24 a 27.

<https://www.raco.cat/index.php/Erol/article/view/172398/250722>

**Pobla de Lillet, la** (14 Berguedà)

Cines olvidados

*Cine Llobregat (la Pobla de Lillet)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 14 d'octubre de 2009.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2009\\_10\\_14\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2009_10_14_archive.html)

Clavero, Laureano

*Les quatre estacions. Biografia d'un cinema*

Documental de l'any 2009 de C8C Producciones sobre el Cinema Llobregat.

Tràiler: [https://www.youtube.com/watch?time\\_continue=4&v=DFbmRPdw1wM](https://www.youtube.com/watch?time_continue=4&v=DFbmRPdw1wM)

<http://cinemallobregat.blogspot.com/>

González de Gracia, Lluís

*85 anys de cinema a la Pobla de Lillet*

"L'Erol", nº 51, Àmbit Recerques del Berguedà, Berga, estiu/tardor de 1996, pàgines 33 i 34.

<https://www.raco.cat/index.php/Erol/article/view/172399/250723>

Ruiz Jounou, Àngel

*El cine Llobregat*

Entrada en el blog "Tempus fugit".

<https://tempusfugitlapobla.blogspot.com/2016/10/el-cine-llobregat.html>

Tempus fugit

*Història del teatre a la Pobla de Lillet*

A l'apartat "El Teatre Casal" del *blog* "tempusfugitlapobla.blogspot.com" es pot descarregar aquest article de cinc pàgines, sense signar, que conté diferents referències al cinema en el municipi.

<https://drive.google.com/file/d/0B5oUllqeez5EmZkLTR5V3JGVVk/view>

### **Puig-reig** (14 Berguedà)

Redacció de L'Erol

*Ramon Solà: Memòria del cine a l'Ametlla de Merola*

"L'Erol", n° 51, Àmbit Recerques del Berguedà, Berga, estiu/tardor de 1996, pàgines 46 a 48.

<https://www.raco.cat/index.php/Erol/article/view/172404/261045>

Serra Rotés, Rosa

*Els cines de Puig-reig i el cine de Cal Marçal*

"L'Erol", n° 51, Àmbit Recerques del Berguedà, Berga, estiu/tardor de 1996, pàgines 28 a 32.

<https://www.raco.cat/index.php/Erol/article/view/172399/250723>

[https://www.academia.edu/40077612/ELS\\_CINES\\_DE\\_PUIG-REIG\\_I\\_EL\\_CINE\\_DE\\_CAL\\_MAR%C3%87AL](https://www.academia.edu/40077612/ELS_CINES_DE_PUIG-REIG_I_EL_CINE_DE_CAL_MAR%C3%87AL)

Vancells Prat, Àngel

*Projecte executiu fase II: Adequació del Teatre de l'Ametlla de Merola a Puig-reig*

Projecte final de grau, Escola Politècnica Superior d'Edificació de Barcelona, Universitat Politècnica de Catalunya, Barcelona, 2010, 120 pàgines.

<https://upcommons.upc.edu/bitstream/handle/2099.1/12012/Volum%201%20-%20Mem%c3%b2ria.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

### **Vilada** (14 Berguedà)

Soca i Torres, Isaac

*El cinema a Borredà i a Vilada*

"L'Erol", n° 51, Àmbit Recerques del Berguedà, Berga, estiu/tardor de 1996, pàgines 39 a 41.

<https://www.raco.cat/index.php/Erol/article/view/172401/250729>

## **15 CERDANYA**

### **Puigcerdà** (15 Cerdanya)

Associació Gent de Cinema

*Entrevista a Albert Palau*

Entrevista a l'empresari del Cinema Avinguda, de Puigcerdà.

<https://vimeo.com/122193894>

Bosom i Isern, Sebastià

*Puigcerdà*

Sèrie "Monografies Locals", n° 58, Col·lecció "Quaderns de la Revista de Girona", n° 41, Diputació de Girona, Girona, 1993, 96 pàgines. El capítol 29 es dedica a teatre i cinema.

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Casino Teatre Ceretà*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=7926>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Casino Ceretà de Puigcerdà*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=689&d=t>

Viquipèdia

*Casino Teatre Ceretà*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Casino\\_Teatre\\_Ceret%C3%A0](https://ca.wikipedia.org/wiki/Casino_Teatre_Ceret%C3%A0)

## 16 CONCA DE BARBERÀ

Medrano Torres, Núria

*Els músics a les sales de cinema de la Conca de Barberà durant la primera meitat del segle XX*

"Aplec de Treballs", n° 29, Centre d'Estudis de la Conca de Barberà, Montblanc, 2011, pàgines 127 a 140.

<https://www.raco.cat/index.php/Aplec/article/view/245358/342729>

Nogales Cárdenas, Pedro; Rebollo Sánchez, Alexandre; i Suárez Fernández, José Carlos

*Els nostres homes del diumenge. Els inicis del cinema als pobles de la Conca de Barberà*

Publicacions URV (Universitat Rovira i Virgili) i Consell Comarcal de la Conca de Barberà. Montblanc / Tarragona, 2018, 262 pàgines.

<http://llibres.urv.cat/index.php/purv/catalog/download/338/351/801-1?inline=1>

### **Blancafort** (16 Conca de Barberà)

Mapa de recursos culturals

*Cafè del Sindicat*

<http://www.diputaciodetarragona.cat/marc/web/diputacio-de-tarragona/blancafort/cafe-del-sindicat>

### **Espluga de Francolí, la** (16 Conca de Barberà)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Casal de l'Espluga de Francolí*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=12715>

Mapa de recursos culturals

*Casal de l'Espluga*

<http://www.diputaciodetarragona.cat/marc/web/diputacio-de-tarragona/espluga-de-francoli-l/casal-de-l-espluga>

Viquipèdia

*Casal de l'Espluga de Francolí*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Casal\\_de\\_l%27Espluga\\_de\\_Francol%C3%AD](https://ca.wikipedia.org/wiki/Casal_de_l%27Espluga_de_Francol%C3%AD)

### **Montblanc** (16 Conca de Barberà)

Giribets Gutiérrez, Júlia

*El cinema del Casal de Montblanc, mig segle de pel·lícules i teatre*

Entrada del dia 3 de desembre de 2018 en el web "Tarragonadigital".

<https://tarragonadigital.com/conca-de-barbera/50-anys-cinema-casal-montblanc>

Mapa de recursos culturals

*Cinema Casal Montblanquí*

<http://www.diputaciodetarragona.cat/marc/web/diputacio-de-tarragona/montblanc/cinema-casal-montblanqui>

Moix Cabeza, Josep Maria

*El Teatre-cine Principal de Montblanc. Un edifici emblemàtic que caldria preservar i evitar-ne la degradació*

"El Foradot", nº 56, Montblanc, setembre-octubre de 2009, pàgines 5 a 10.

[https://docs.wixstatic.com/ugd/b89b43\\_60a0d9564d324cfbba1a8c9459faf530.pdf](https://docs.wixstatic.com/ugd/b89b43_60a0d9564d324cfbba1a8c9459faf530.pdf)

Porta i Balanyà, Josep Maria

*El Casal Montblanquí (1947-1997). Cinquanta anys d'història d'una societat cultural recreativa i esportiva*  
Casal Montblanquí, Montblanc, 1997, 500 pàgines.

### **Santa Coloma de Queralt** (16 Conca de Barberà)

Consell Comarcal de la Conca de Barberà

*Antic Casal de l'Estrella*

<http://patrimoni.concadebarbera.cat/Carrer-Major-27-antic-Casal-de-Estrella-Santa-Coloma-de-Queralt-814>

Palau i Rafecas ("El Galo"), Salvador

*El cine a Santa Coloma de Queralt (1908-1958)*

"Recull", nº 3, Associació Cultural Alt Gaià, Santa Coloma de Queralt, 1995, pàgines 155 a 204.

<https://www.raco.cat/index.php/RecullACAGaia/article/view/205992/298025>

**Solivella** (16 Conca de Barberà)

Capdevila i Torres, Enric

*Cent anys de cinema*

"Gira-sol Solivellenc", nº 60, Solivella, hivern-primavera de 1995-1996, pàgines 26 i 27.

Solivella.net

*Aquells anys d'olor de naftalina*

Entrada a la secció "Olor de naftalina" del web "Solivella".

[http://www.solivella.net/naftalina/olor\\_naftalina.htm](http://www.solivella.net/naftalina/olor_naftalina.htm)

Solivella.net

*El "Sindicat"*

Entrada a la secció "Records del passat" del web "Solivella".

[http://www.solivella.net/el\\_sindicat/sindicat.htm](http://www.solivella.net/el_sindicat/sindicat.htm)

**Vimbodí i Poblet** (16 Conca de Barberà)

Bosch Castro, Gerard

*El cinema de Vimbodí, un dels darrers del món rural*

Conté l'àudio de l'entrevista referent al Cinema Teatre Foment, efectuada el dia 12 d'abril de 2017 a Alfons Alsamora i Jiballí, responsable del local, i al projeccionista Antoni Fernández per a Espluga FM Ràdio.

<https://www.efmr.cat/blog/2017/04/12/per-amor-a-lart-el-cinema-subsisteix-a-vimbodi/comment-page-1/>

Figueras Rabert, Jaume

*Cinema Teatre Foment de Vimbodí*

Dins del capítol 562 del programa *Cinema 3*, emès el dia 27 de juny de 2014, són entrevistats Alfons Alsamora i Jiballí, Joan Amorós, Antoni Fernández, Albert Garcia i Josep Tortosa.

<https://www.ccma.cat/tv3/alcarta/cinema-3/cinema-3-capitol-562/video/5148261/>

**17 GARRAF**

**Sant Pere de Ribes** (17 Garraf)

Gutiérrez, Pepe

*Dues o tres coses que jo sé sobre el cinema d'aquest poble*

Separata del "Programa de la Festa Major de Sant Pere", Ajuntament de Sant Pere de Ribes, Sant Pere de Ribes, juny de 1996, pàgines 20 a 23.

[https://bibliotecavirtual.diba.cat/documents/350940/21889135/Sant\\_Pere\\_96.pdf/5a8cb239-9d95-4381-8a5a-e73928047fdb?version=1.0](https://bibliotecavirtual.diba.cat/documents/350940/21889135/Sant_Pere_96.pdf/5a8cb239-9d95-4381-8a5a-e73928047fdb?version=1.0)

Miret i Massó, Carles i Espuña Bayarri, Maria

*Història del cinema a Sant Pere de Ribes (Del Centre Recreatiu al Cine Casino)*

“Cinema Rescat”, nº 11, Cinema Rescat (Associació Catalana per a la Recerca i Recuperació del Patrimoni Cinematogràfic), Mataró, primer semestre de 2001, pàgines 14 a 17.

[https://cinemarescat.files.wordpress.com/2014/02/cinema-rescat\\_11.pdf](https://cinemarescat.files.wordpress.com/2014/02/cinema-rescat_11.pdf)

Miret i Mestre, Xavier i Gutiérrez, Pepe

*Notes sobre la història del cinema a Ribes i a les Roquetes*

Separata del “Programa de la Festa Major de Sant Pere”, Ajuntament de Sant Pere de Ribes, Sant Pere de Ribes, juny de 1996, pàgines 1 a 19.

[https://bibliotecavirtual.diba.cat/documents/350940/21889135/Sant\\_Pere\\_96.pdf/5a8cb239-9d95-4381-8a5a-e73928047fdb?version=1.0](https://bibliotecavirtual.diba.cat/documents/350940/21889135/Sant_Pere_96.pdf/5a8cb239-9d95-4381-8a5a-e73928047fdb?version=1.0)

Viquipèdia

*Centre Parroquial de Sant Pere de Ribes*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Centre\\_Parroquial\\_de\\_Sant\\_Pere\\_de\\_Ribes](https://ca.wikipedia.org/wiki/Centre_Parroquial_de_Sant_Pere_de_Ribes)

## **Sitges** (17 Garraf)

Alcázar Serrat, Ivan

*Una parella de Sitges: el Retiro i el Casino Prado*

“Ateneus”, nº 8, Federació d’Ateneus de Catalunya, Barcelona, juny de 2013, pàgines 22 a 25.

<http://www.ateneus.cat/wp-content/uploads/Ateneus-8-bxok.pdf>

Borderia Soler, Francesc

*El Retiro. 100 anys de cinema. Anecdolari*

Societat Recreativa el Retiro, Sitges, 2008, 78 pàgines.

Borderia Soler, Francesc

*Històries dels cinemes sitgetans*

Pròleg de Vicenç Morando i Tarrés, “Sèrie Menor”, nº 32, Grup d’Estudis Sitgetans, Sitges, 2011, 163 pàgines.

Cinematresures.org

*Cine El Retiro*

<http://cinematresures.org/theaters/20004>

Cinematresures.org

*Cine Prado*

<http://cinematresures.org/theaters/23624>

Figueras Rabert, Jaume

*Cinemes Retiro i Prado*

Dins del capítol 592 del programa *Cinema 3*, emès el dia 9 de maig de 2015 són entrevistats Manel Gómez i David Cuesta Lluís.

<https://www.ccma.cat/tv3/alcarta/cinema-3/cinema-3-capitol-592/video/5519551/>

Fontanals Argenter, Blai

*El Retiro. Cent anys i escaig d'història, al compàs dels músics de la societat*

Pròleg de Joan Yll Martínez, Societat Recreativa El Retiro, Sitges, 1994, 188 pàgines.

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Casino Prado*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=11924>

Mapes de patrimoni cultural

*Casino Prado. Prado Suburense*

Web de la Diputació de Barcelona.

<http://patrimonicultural.diba.cat/?fitxa=268000107>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Cine Retiro (Societat Recreativa El Retiro) de Sitges*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=155&d=t>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Teatro Prado (Casino Prado Suburense) de Sitges*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=282&d=t>

Viquipèdia

*Casino Prado Suburense*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Casino\\_Prado\\_Suburense](https://ca.wikipedia.org/wiki/Casino_Prado_Suburense)

## **Vilanova i la Geltrú** (17 Garraf)

Ajuntament de Vilanova i la Geltrú

*Teatre Principal*

<https://www.vilanova.cat/directori/detall?id=4487>

Barbacil Mestres, Judith

*Tardes de cinema*

Col·lecció "La Memòria del Futur", n° 10, Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, Vilanova i la Geltrú, 2011, 105 pàgines.

[https://www.vilanova.cat/doc/doc\\_38359774.pdf](https://www.vilanova.cat/doc/doc_38359774.pdf)

Cines olvidados

*Cinema Bosc (Vilanova i la Geltrú)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 12 d'abril de 2009.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2009\\_04\\_12\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2009_04_12_archive.html)

Escribà Nadal, Laia i Ramon i Graells, Antoni



*Entre l'Apol·lo i la Sala. El lloc de l'espectacle a Vilanova*

"08800, la Revista de VNG", Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, Vilanova i la Geltrú, 1998, pàgines 24 i 37.

[https://www.vilanova.cat/doc/doc\\_35698907\\_1.pdf](https://www.vilanova.cat/doc/doc_35698907_1.pdf)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Teatre Principal*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=12022>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Teatro Principal de Vilanova i la Geltrú*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=244&d=t>

Viquipèdia

*Teatre Principal (Vilanova i la Geltrú)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Principal\\_\(Vilanova\\_i\\_la\\_Geltr%C3%BA\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Principal_(Vilanova_i_la_Geltr%C3%BA))

## 18 GARRIGUES

**Borges Blanques, les** (18 Garrigues)

Giné Freixes, Manel

*Les sales de cinema a les Borges durant el segle XX (I) i (II)*

"Terrall", nº 51, les Borges Blanques, 1990, pàgines 4 a 6.

"Terrall", nº 52, les Borges Blanques, 1991, pàgines 5 i 6.

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cafè-Teatre-Cinema Terrall*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=11&consulta=MSUxK2NpbmVtYSU%3D&codi=13907>

**Juneda** (18 Garrigues)

Solé Mateus, Joan Josep

*El cinema a Juneda. 1906-1989*

Pròleg de Romà Sol i Clot i de Maria del Carme Torres i Graell, presentació d'Emilio Gutiérrez Caba, Editorial Fonoll, Estudis Locals lo Plançó, Juneda, 1997, 104 pàgines.

## 19 GARROTXA

Carreras Vergés, Ester

*Cinemes a la vall del Llierca*

Article integrat en el dossier *Cinema i teatre*. "Les Garrotxes", nº 19, Editorial Gavarres, Cassà de la Selva, primavera / estiu de 2017, pàgines 44 i 45.

Ginabreda i Ventura, Francesc

*Les sales que ja no hi són*

Article integrat en el dossier *Cinema i teatre*. "Les Garrotxes", nº 19, Editorial Gavarres, Cassà de la Selva, primavera / estiu de 2017, pàgines 42 i 43.

Valeri Coromí, Xavier

*114 anys de cinema a la Garrotxa*

Article integrat en el dossier *Cinema i teatre*. "Les Garrotxes", nº 19, Editorial Gavarres, Cassà de la Selva, primavera / estiu de 2017, pàgines 38 a 40.

### **Besalú** (19 Garrotxa)

Cerro i Gelis, Pere

*Cal Tronc de Besalú*

Article integrat en el dossier *Cinema i teatre*. "Les Garrotxes", nº 19, Editorial Gavarres, Cassà de la Selva, primavera / estiu de 2017, pàgines 46 i 47.

### **Mieres** (19 Garrotxa)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Antic Cinema*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=49&consulta=MSUxK2NpbmUIMistMSU%3D&codi=45912>

### **Olot** (19 Garrotxa)

Alcázar Serrat, Ivan

*Teatre Principal d'Olot*

Fitxa a l'EAEC (Enciclopèdia de les Arts Escèniques Catalanes), Institut del Teatre, Diputació de Barcelona.

<https://www.institutdelteatre.cat/publicacions/enciclopedia-arts-esceniques/id1168/teatre-principal-d-olot.htm>

Canal i Morell, Jordi

*Olot*

Sèrie "Monografies Locals", nº 12, Col·lecció "Quaderns de la Revista de Girona", nº 22, Diputació de Girona, Girona, 1989, 108 pàgines. Als cinemes de la localitat es dedica la pàgina 97.

<http://www.ddqi.cat/quadernsDigitals/14/index.html#/98/>

Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya (COAC) - Demarcació de Girona

*Teatre Cinema Ideal Park*

<http://www.coac.net/COAC/centredocumentacio/Girona/arxiu/edificis/dades/fitxa.html?registre=&autor=&denominacio=cinema&adreca=&poblacio=&page=1&pos=11>

Cuéllar i Bassols, Alexandre

*El Teatre Principal de Olot: crònica de cent anys (1887-1989)*

Pròleg de Xavier Bru de Sala i Castells, Col·lecció "Pairal", nº 53, Ajuntament d'Olot, Olot, 1988, 310 pàgines.

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cinema Ideal Park*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=8&consulta=MSUxK2NpbmVtYSU%3D&codi=10235>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Teatre municipal de Olot*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=0&consulta=MSUxK3RIYXRyZSBvbG9JTlRlTEI&codi=424>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Teatre Principal de Olot*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=60&d=t>

Viquipèdia

*Cinema Ideal Park*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema\\_Ideal\\_Park](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema_Ideal_Park)

Viquipèdia

*Teatre Principal (Olot)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Principal\\_\(Olot\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Principal_(Olot))

### **Sant Esteve d'en Bas** (19 Garrotxa)

Gelis i Torró, Pere

*El cinema Iris d'en Bas*

Article integrat en el dossier *Cinema i teatre*. "Les Garrotxes", nº 19, Editorial Gavarres, Cassà de la Selva, primavera / estiu de 2017, pàgines 51 a 53.

Martí, Laia

*Oficis i establiments antics de Sant Esteve d'en Bas. El Cine Iris, el cinema d'en Bas*

"Puigsacalm", nº 127, GECA (Grup Excursionista Cultural i Alpinista), Sant Esteve d'en Bas, octubre-desembre de 2015, pàgines 6 a 9.

<http://www.geca.cat/admin/uploads/docs/20171018194140.pdf>

**Sant Feliu de Pallerols** (19 Garrotxa)

Solà i Colomer, Xavier

*Sant Feliu de Pallerols*

Sèrie "Monografies Locals", nº 58, Col·lecció "Quaderns de la Revista de Girona", nº 98, Diputació de Girona, Girona, 2002, 96 pàgines. Als cinemes de la localitat es dedica la pàgina 90.

<http://www.ddgi.cat/quadernsDigitals/686/index.html#/92/>

**Sant Jaume de Llierca** (19 Garrotxa)

Sala, Sergi

*Benvinguts a Sant Jaume de Llierca*

Documental produït l'any 2014 per l'Ajuntament de Sant Jaume de Llierca i realitzat per Zeba Produccions.

Les intervencions referides al Cine Estrella es troben entre els minuts 56'34" i 58'35".

<https://vimeo.com/100624595>

## 20 GIRONÈS

**Bordils** (20 Gironès)

Redacció

*Narcís Combis va tancar els seus cinemes*

"Presència", Girona, gener de 1983, pàgines 4 a 7

[http://bmdbordils.cat/wp-content/uploads/2017/12/1983\\_00\\_00\\_Publicacions\\_001027.pdf](http://bmdbordils.cat/wp-content/uploads/2017/12/1983_00_00_Publicacions_001027.pdf)

**Cassà de la Selva** (20 Gironès)

Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya (COAC) - Demarcació de Girona

*Teatre-Cinema*

<http://www.coac.net/COAC/centredocumentacio/Girona/arxiu/edificis/dades/fitxa.html?registre=&autor=&denominacio=cinema&adreca=&poblacio=&page=1&pos=5>

Ferrer i Serra, Josep

*El cinema a Cassà*

"Plecs", nº 5, primera època, Arxiu Municipal, Ajuntament de Cassà de la Selva, Cassà de la Selva, 1996.

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Edifici Cinema*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=28&consulta=MSUxK2NpbmUIMistMSU%3D&codi=20889>

Viquipèdia

*Edifici Cinema (Cassà de la Selva)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Edifici\\_Cinema\\_\(Cass%C3%A0\\_de\\_la\\_Selva\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Edifici_Cinema_(Cass%C3%A0_de_la_Selva))

### **Celrà** (20 Gironès)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Ateneu de Celrà*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=40804>

Viquipèdia

*Ateneu de Celrà*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Ateneu\\_de\\_Celr%C3%A0](https://ca.wikipedia.org/wiki/Ateneu_de_Celr%C3%A0)

### **Girona** (20 Gironès)

Aragó i Masó, Narcís-Jordi

*Ascensió i caiguda dels cinemes*

"Revista de Girona", nº 275, Diputació de Girona, Girona, novembre-desembre de 2012, pàgines 112 i 113.

<https://www.raco.cat/index.php/RevistaGirona/article/view/259106/346398>

Bueno Reyes, Manuel

*L'evolució de la indústria cinematogràfica: l'exhibició cinematogràfica a Girona: les multisaes*

Treball de fi de carrera, Facultat de Turisme, Universitat de Girona, Girona, 2003, 140 pàgines.

Cines olvidados

*Cinema Modern (Girona)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 30 d'agost de 2008.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2008\\_08\\_30\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2008_08_30_archive.html)

Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya (COAC) - Demarcació de Girona

*Ateneu Centre Democràtic - Cinema Modern*

<http://www.coac.net/COAC/centredocumentacio/Girona/arxiu/edificis/dades/fitxa.html?registre=&autor=&denominacio=cinema&adreca=&poblacio=&page=1&pos=2>

Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya (COAC) - Demarcació de Girona

*Cinema Familiar*

<http://www.coac.net/COAC/centredocumentacio/Girona/arxiu/edificis/dades/fitxa.html?registre=&autor=&denominacio=cinema&adreca=&poblacio=&page=1&pos=7>

Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya (COAC) - Demarcació de Girona

*Cinema Paralelo / Coliseo Imperial / Coliseu*

<http://www.coac.net/COAC/centredocumentacio/Girona/arxiu/edificis/dades/fitxa.html?registre=&autor=&denominacio=cinema&adreca=&poblacio=&page=1&pos=4>

Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya (COAC) - Demarcació de Girona

*Circo Álvarez / Teatre-Cinema Albéniz*

<http://www.coac.net/COAC/centredocumentacio/Girona/arxiu/edificis/dades/fitxa.html?registre=&autor=&denominacio=cinema&adreca=&poblacio=&page=1&pos=1>

Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya (COAC) - Demarcació de Girona

*Edifici Ultònia (Teatre/Cinema i bloc d'habitatges/Hotel)*

<http://www.coac.net/COAC/centredocumentacio/Girona/arxiu/edificis/dades/fitxa.html?registre=&autor=&denominacio=cinema&adreca=&poblacio=&page=1&pos=8>

Comalat Vila, Joan

*Cinemes de Girona*

Dins del web d'INSPAI, Centre de la Imatge de la Diputació de Girona.

<https://www.inspai.cat/Inspai/ca/imatge/773916/Cinemes+de+Girona>

Comalat Vila, Joan

*El cinema Modern*

Dins del web d'INSPAI, Centre de la Imatge de la Diputació de Girona.

<https://www.inspai.cat/Inspai/ca/imatge/777106/El+cinema+Modern>

Comalat Vila, Joan

*Obres de construcció del cinema Albéniz*

Dins del web d'INSPAI, Centre de la Imatge de la Diputació de Girona.

<https://www.inspai.cat/Inspai/ca/imatge/773905/Obres+de+construccio+del+cinema+Albeniz>

Duch i Dausà, Dani

*Cinema Orient en ruïnes*

Dins del web d'INSPAI, Centre de la Imatge de la Diputació de Girona.

<https://www.inspai.cat/Inspai/ca/imatge/767808/Cinema+Orient+en+ruines>

Duch i Dausà, Dani

*Cinemes*

Dins del web d'INSPAI, Centre de la Imatge de la Diputació de Girona.

<https://www.inspai.cat/Inspai/ca/imatge/768800/Cinemes>

Espinosa Mirabet, Sílvia

*Quan el cinema s'explicava: el cas de Girona*

"Communication Papers", nº 10, Universitat de Girona, Girona, 2016, pàgines 87 a 102

<https://revistes.udg.edu/communication-papers/article/view/22038/25806>

Figueras Rabert, Jaume

*Cinema Truffaut*

Dins del capítol 560 del programa *Cinema 3*, emès el dia 13 de juny de 2014 són entrevistats Guillem Terribas i Roca i Àngel Quintana Morraja.

<https://www.ccma.cat/tv3/alcanta/cinema-3/cinema-3-capitol-560/video/5129891/>

Grahit i Grau, Josep

*El cine en Gerona*

Gráficas Fénix, Barcelona, 1943, 100 pàgines.

Mir, Josep

*L'exhibició a Girona: dels grans teatres a l'atomització de les sales*

Article integrat en el dossier *Les sales de cinema a les comarques gironines*. "Revista de Girona", nº 309, Diputació de Girona, Girona, 2018, pàgines 66 a 69.

<https://www.raco.cat/index.php/RevistaGirona/article/view/340644/431424>

Mir, Manel

*Les sales hi són per quedar-se*

Article integrat en el dossier *Les sales de cinema a les comarques gironines*. "Revista de Girona", nº 309, Diputació de Girona, Girona, 2018, pàgines 72 i 73.

<https://www.raco.cat/index.php/RevistaGirona/article/view/340646/431426>

Navarro, Judit

*La sala de cinema, un escenari teatral*

Article integrat en el dossier *Les sales de cinema a les comarques gironines*. "Revista de Girona", nº 309, Diputació de Girona, Girona, 2018, pàgines 90 i 91.

<https://www.raco.cat/index.php/RevistaGirona/article/view/340651/431431>

Ruiz i Avilés, Miquel

*Cinema Albéniz*

Dins del web d'INSPAI, Centre de la Imatge de la Diputació de Girona.

<https://www.inspai.cat/Inspai/ca/imatge/781134/Cinema+Albeniz>

Terribas i Roca, Guillem

*Dels programes dobles a les crispetes (Apunts d'una història del cinema a Girona)*

"Revista de Girona", nº 176, Diputació de Girona, Girona, maig-juny de 1996, pàgines 64 a 67.

<https://www.raco.cat/index.php/RevistaGirona/article/view/96512/121727>

Terribas i Roca, Guillem

*Els Lauren, una aventura fallida*

"Revista de Girona", nº 244, Diputació de Girona, Girona, setembre-octubre de 2007, pàgina 10.

<https://www.raco.cat/index.php/RevistaGirona/article/view/73943/86974>

## **Llagostera** (20 Gironès)

Alcázar Serrat, Ivan

*Casino Llagosterenc*

Fitxa a l'EAEC (Enciclopèdia de les Arts Escèniques Catalanes), Institut del Teatre, Diputació de Barcelona.

<https://www.institutdelteatre.cat/publicacions/enciclopedia-arts-esceniques/id1903/casino-llagosterenc.htm>

Alcázar Serrat, Ivan

*Temples i lleons, dòmino i cartes*

“Ateneus”, nº 14, Federació d’Ateneus de Catalunya, Barcelona, juny de 2016, pàgines 24 a 27.

[http://www.ateneus.cat/wp-content/uploads/Ateneus\\_14-bx.pdf](http://www.ateneus.cat/wp-content/uploads/Ateneus_14-bx.pdf)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Casino de Llagostera*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=30411>

Solà i Gussinyer, Pere

*El Casino Llagosterenc, de la primera Dictadura a la guerra civil*

“Revista de Girona”, nº 128, Diputació de Girona, Girona, maig-juny de 1988, pàgines 12 a 25.

[http://www.revistadegirona.cat/recursos/1988/0128\\_012.pdf](http://www.revistadegirona.cat/recursos/1988/0128_012.pdf)

Viquipèdia

*Casino Llagosterenc*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Casino\\_Llagosterenc](https://ca.wikipedia.org/wiki/Casino_Llagosterenc)

## **Quart** (20 Gironès)

Pastells i Mascort, Josep

*L'insòlit cas d'Àngel Vidal: projecció i exposició a la Creueta*

Article integrat en el dossier *Les sales de cinema a les comarques gironines*. “Revista de Girona”, nº 309, Diputació de Girona, Girona, juliol-agost de 2018, pàgines 92 i 93.

<https://www.raco.cat/index.php/RevistaGirona/article/view/340652/431432>

## **Salt** (20 Gironès)

Arxiu Municipal de Salt

*El cinema Bordons de Salt*

Entrada del dia 20 de març de 2015 en el web de l'Arxiu Municipal de Salt.

<https://arxiunicipaldesalt.wordpress.com/2015/03/20/el-cinema-bordons-de-salt/>

Arxiu Municipal de Salt

*El cinema Nonó*

Entrada del dia 14 de maig de 2015 en el web de l'Arxiu Municipal de Salt.

<https://arxiunicipaldesalt.wordpress.com/2015/05/14/el-cinema-nono/>

Arxiu Municipal de Salt

*El cinema Núria*

Entrada del dia 28 de maig de 2015 en el web de l'Arxiu Municipal de Salt.

<https://arxiunicipaldesalt.wordpress.com/2015/05/28/el-cinema-nuria/>

Arxiu Municipal de Salt



*El cinema Sport de Salt*

Entrada del dia 7 d'abril de 2015 en el web de l'Arxiu Municipal de Salt.

<https://arxiunicipaldesalt.wordpress.com/2015/04/07/el-cinema-bohigas-subils/>

Comalat Vila, Joan

*Cinema Esplai de Salt*

Dins del web d'INSPAI, Centre de la Imatge de la Diputació de Girona.

<https://www.inspai.cat/Inspai/ca/imatge/774830/Cinema+Esplai+de+Salt>.

Rubio, Enric i Cabezas Horno, Agnès

*Els cinemes abans del multicine*

"17190 UniverSalt", nº 13, 17190 univerSalt, Salt, juliol- desembre de 2017, pàgines 36 a 41.

[https://issuu.com/17190universalt/docs/17190\\_num13-web](https://issuu.com/17190universalt/docs/17190_num13-web)

**Sant Gregori** (20 Gironès)

Juez Miralles, Laia

*3 cinemes per a 3 generacions*

Article integrat en el dossier *Cinema i teatre*. "Les Garrotxes", nº 19, Editorial Gavarres, Cassà de la Selva, primavera / estiu de 2017, pàgines 63 a 65.

**Sant Joan de Mollet** (20 Gironès)

Guixeras Olivet, David

*Sant Joan de Mollet recupera el Casal*

"La Llera del Ter", nº 53, Associació Cultural La Llera, Celrà, tardor/hivern de 2016, pàgines 19 a 22.

<https://www.celra.cat/ajuntament/documents/lallera53.pdf>

**21 MARESME**

**Alella** (21 Maresme)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Can Duran*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=8089>

Manyà Sansó, Albert

*Cinema i televisió*

Capítol de l'obra col·lectiva *Recordant Alella en el temps*, Biblioteca Municipal Ferrer i Guàrdia, Ajuntament d'Alella, Alella, 2001, pàgines 115 a 130.

Viquipèdia

*Can Duran (Alella)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Can\\_Duran\\_\(Alella\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Can_Duran_(Alella))

**Arenys de Mar** (21 Maresme)

Badosa i Cañellas, Josep

*La rehabilitació del Teatre Principal*

“Quadern d'Estudis Arenyencs”, nº 9, Ajuntament d'Arenys de Mar, Arenys de Mar, desembre de 2002, pàgines 94 a 97.

<https://trencadis.diba.cat/Trencadis/imgview/trencadis/diba25232/9?contentFlg=0>

Sangerman, Gemma

*Una tournée pel teatre arenyenc de 1900 a 1939*

“Quadern d'Estudis Arenyencs”, nº 9, Ajuntament d'Arenys de Mar, Arenys de Mar, desembre de 2002, pàgines 5 a 28.

<https://trencadis.diba.cat/Trencadis/imgview/trencadis/diba25232/9?contentFlg=0>

Viquipèdia

*Teatre Principal (Arenys de Mar)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Principal\\_\(Arenys\\_de\\_Mar\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Principal_(Arenys_de_Mar))

**Arenys de Munt** (21 Maresme)

Centre Moral d'Arenys de Munt

*El Centre, més de 100 anys fent cultura*

<https://centremoral.wixsite.com/centre-moral/ms-de-100-anys-de-centre>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Can Ton / Cinema El Siglo*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=7&consulta=MSUxK2NpbmVtYSU%3D&codi=8258>

Viquipèdia

*Centre Moral d'Arenys de Munt*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Centre\\_Moral\\_d%27Arenys\\_de\\_Munt](https://ca.wikipedia.org/wiki/Centre_Moral_d%27Arenys_de_Munt)

**Argentona** (21 Maresme)

Calvo Català, Bernat

*Centre Parroquial, una entitat amb cent anys d'història (1914-2014)*

“Fonts”, nº 59, Centre d'Estudis Argentonins Jaume Clavell, Argentona, 2014, pàgines 17 a 23.

<https://www.raco.cat/index.php/Fonts/article/view/283971/421901>

Cusachs i Corredor, Manuel

*El cinema a la vila d'Argentona, 1914-1996*

Pròleg de Josep Lladó i Pascual, Regidoria de Cultura, Ajuntament d'Argentona, Argentona, 1997, 99 pàgines.

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*La Sala*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=30564>

Viquipèdia

*La Sala (Argentona)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/La\\_Sala\\_\(Argentona\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/La_Sala_(Argentona))

### **Cabrera de Mar** (21 Maresme)

Garí Lleixa, Rosa Isabel

*Petit homenatge al cinema de Cabrera, i als que el feren possible*

Entrada del dia 23 de juny de 2013 en el *blog* "Les muralles d'Ilturo".

<http://murallesilturo.blogspot.com/2013/06/petit-homenatge-al-cinema-de-cabrera-i.html>

### **Calella** (21 Maresme)

Colomer Mir, Josep Maria

*Cinema Àncora 1987*

Cinquè curtmetratge de la sèrie "Enderrocs", produït per Ràdio Calella l'any 2016.

<https://www.youtube.com/watch?v=izdEZm7nSSs>

Colomer Mir, Josep Maria

*El cinema a Calella*

Entrada del dia 22 de juny de 2019 en el web "Biblioteca Can Salvador de la Plaça de Calella".

<http://bibliocalella.blogspot.com/2019/06/el-cinema-calella.html>

Euclides TV

*Cinema de Calella des de 1885*

Entrevista a Lambert Cussó Ruiz en el primer programa de la sèrie "Temps era temps".

[https://www.youtube.com/watch?v=i5A081wuUZg&feature=emb\\_title](https://www.youtube.com/watch?v=i5A081wuUZg&feature=emb_title)

Figueras Rabert, Jaume

*Entrevista a Arcadi Lluís i Salom*

Dins del capítol 569 del programa *Cinema 3*, emès el dia 8 de novembre de 2014.

<https://www.ccma.cat/tv3/alcarta/nom-programa/Cinema-3---capitol-569/video/5330231/>

Ona Maresme

*Coneixem la història de la Sala Mozart, un referent cultural de Calella*

Vídeo amb entrevista a Arcadi Lluís i Salom, propietari del local.

<http://www.radiocalella.cat/videos/video-ona-maresme-coneixem-la-historia-de-la-sala-mozart-un-refent-cultural-de-calella/>

Viquipèdia

*Sala Mozart*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Sala\\_Mozart](https://ca.wikipedia.org/wiki/Sala_Mozart)

### **Canet de Mar** (21 Maresme)

ACPO (Associació Cultural Plataforma Odèon)

*L'Odeon, espai cultural de Canet*

<http://www.odeoncanet.org/img/historia.pdf>

Alcázar Serrat, Ivan

*L'Odeon*

Fitxa a l'EAE (Enciclopèdia de les Arts Escèniques Catalanes), Institut del Teatre, Diputació de Barcelona.

<https://www.institutdelteatre.cat/publicacions/enciclopedia-arts-esceniques/id1155/l-odeon.htm>

Alcázar Serrat, Ivan

*L'Odeon de Canet de Mar. Història i reivindicació d'un espai cultural*

"Ateneus", nº 6, Federació d'Ateneus de Catalunya, Barcelona, juny de 2012, pàgines 22 a 25.

<http://www.ateneus.cat/wp-content/uploads/Ateneus-06.pdf>

Cines olvidados

*Cine Miramar (Canet de Mar)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 27 de febrer de 2007.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2007\\_02\\_27\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2007_02_27_archive.html)

Galceran Carqués, Josep

*El cine de cal Teio pren la paraula*

"Àmbit", nº 33, Edicions Els 2 Pins, Canet de Mar, gener-febrer de 1999, pàgina 19.

Mas i Gibert, Xavier

*Viure en un cinema. Els Mas Urrutikoetxea al cinema català (1916?-1939)*

"El Sot de l'Aubó", nº 24, Centre d'Estudis Canetencs, Canet de Mar, 2008, pàgines 15 a 22.

<https://www.raco.cat/index.php/SotAubo/article/view/208488/287606>

Pera i Isern, Joaquim

*A propòsit del cinema a Canet*

"El Sot de l'Aubó", nº 21, Centre d'Estudis Canetencs, Canet de Mar, 2007, pàgines 32 a 37.

<https://www.raco.cat/index.php/SotAubo/article/view/208469/287585>

Pera i Isern, Joaquim

*L'Odeon i la moguda cultural a Canet a finals dels anys setantes*

"El Sot de l'Aubó", nº 28, Centre d'Estudis Canetencs, Canet de Mar, 2010, pàgines 24 a 32.

<https://www.raco.cat/index.php/SotAubo/article/view/208517/287649>

Pera i Isern, Joaquim

*Un segle de cinema a Canet*

“El Sot de l’Aubó”, nº 24, Centre d’Estudis Canetencs, Canet de Mar, 2008, pàgines 3 a 14.

<https://www.raco.cat/index.php/SotAubo/article/view/208487/287605>

Pérez Vall, Antoni

*Història d’un procés*

Article sobre l’ACPO (Associació Cultural Plataforma Odèon), creada l’any 1999 amb l’objectiu de salvar l’Odèon.

“Ateneus”, nº 19, Federació d’Ateneus de Catalunya, Barcelona, desembre de 2018, pàgines 18 a 22.

[http://www.ateneus.cat/wp-content/uploads/AAteneus\\_19-bx-1.pdf](http://www.ateneus.cat/wp-content/uploads/AAteneus_19-bx-1.pdf)

Sàiz i Xiqués, Carles

*Els cinemes a Canet (1899-1998)*

“Àmbit”, nº 31, Edicions Els 2 Pins, Canet de Mar, novembre de 1998, pàgina 23.

### **Dosrius** (21 Maresme)

Alsina i Boix, Neus i Jubany i Pinós, Maria del Àngels

*Una ullada al passat. Història gràfica de Dosrius, Canyamars i el Far (1900-1975)*

Proemi d’Agustí Barrera i Puigví, pròleg d’Esteve Albert i Corp, Ajuntament de Dosrius, Dosrius, 1995, 268 pàgines.

### **Malgrat de Mar** (21 Maresme)

Cusachs i Corredor, Manuel

*El cinema a Malgrat de Mar 1904-1997*

Pròleg de Joaquim Romaguera i Ramió. Ajuntament de Malgrat de Mar, Malgrat de Mar, 1999, 328 pàgines.

### **Masnou, el** (21 Maresme)

Fàbregas i Cardona, Francesc

*La Calàndria, 100 anys d’història al Masnou (1906-2006)*

Fundació La Calàndria, el Masnou, 2006, 335 pàgines.

<http://lacalandria.cat/pdf/100anyscalandria.pdf>

Mora Vergés, Antonio

*El Casinet del Masnou*

Entrada del dia 21 d’agost de 2013 en el *blog* “Tot són punts de vista”.

<https://totsonpuntsdevista.blogspot.com/2013/08/el-casinet-del-masnou.html>

Pànxing Maresme

*La Calàndria, un cinema actual d’història centenària*

<http://www.panxing.net/musica-i-cinema-maresme/la-calandria-un-cinema-actual-d-historia-centenaria>

**Mataró** (21 Maresme)

Cines olvidados

*Cine Iluro (Mataró)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 2 d'abril de 2007.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2007\\_04\\_02\\_archive.html#128325981365064940](http://cines-olvidados.blogspot.com/2007_04_02_archive.html#128325981365064940)

Cines olvidados

*Cines Oscar (Mataró)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 31 de gener de 2009.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2009\\_01\\_31\\_archive.html#8596765995584892109](http://cines-olvidados.blogspot.com/2009_01_31_archive.html#8596765995584892109)

Cusachs i Corredor, Manuel

*El cinema a Mataró, 1939-1997. De la postguerra al centenari*

Pròleg de Lluís Josep Comeron i Martín. "Caps de Bou", n° 24, Patronat Municipal de Cultura, Mataró, 1997, 288 pàgines.

Cusachs i Corredor, Manuel

*El cinema al Teatre Monumental de Mataró*

Entrada del dia 9 de gener de 2003 en el web "Vilaweb".

<https://www.vilaweb.cat/noticia/627597/20030109/cinema-teatre-monumental-mataro.html>

Cusachs i Corredor, Manuel

*El Foment Mataroní 1904-2004. Un segle al servei de la ciutat*

Foment Mataroní, Mataró, 2003, 253 pàgines.

Cusachs i Corredor, Manuel

*Mataró i el cinema. 1897-1905. Les beceroles del setè art a Mataró*

"Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria", n° 44, Museu Arxiu de Santa Maria, Mataró, tercer quadrimestre de 1992, pàgines 11 a 15.

<https://www.raco.cat/index.php/FullsMASMM/article/view/115919/146521>

Cusachs i Corredor, Manuel i Sivilla Bosch, Josep

*El cinema a Mataró (1897-1939). De la llanterna màgica al cinema sonor*

Pròleg de Josep Fradera i Soler. Caixa d'Estalvis Laietana, Mataró, 1994, 220 pàgines.

Fernández i López, Joan i Civit i Rey, Antoni

*El cinema a Mataró: 1896-1905. Inicis d'un nou espectacle públic*

"Cinematògraf. Annals de la Federació Catalana de Cine-Clubs", primera època, volum 3, Federació Catalana de Cine-Clubs, Barcelona, 1986, pàgines 119 a 174.

Ferran, Elena

*El Foment, de la catequesi al cinema*

Entrada del dia 25 d'agost de 2014 en el web "El Punt Avui".

<http://www.elpuntavui.cat/article/2-societat/5-societat/770865-el-foment-de-la-catequesi-al-cinema.html?cca=1>

Hita Gil, Mònica

*Mataró Studios. Internacionalització del cinema*

El capítol dedicat a les sales mataronines és a les pàgines 13 i 14.

Tecnocampus Mataró-Maresme, Escola Universitària del Maresme, Universitat Pompeu Fabra, Mataró, setembre de 2011, 67 pàgines.

[https://repositori.upf.edu/bitstream/handle/10230/24584/Hita\\_2011.pdf?sequence=1&isAllowed=y](https://repositori.upf.edu/bitstream/handle/10230/24584/Hita_2011.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*El Foment Mataroní*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=8670>

Mulà Puy, Laia

*L'últim cinema de barri*

Entrada sobre el Foment Mataroní del dia 16 de març de 2017 en el web "El Tot. Mataró i Maresme".

<http://totmataro.cat/especials/reportatges/item/38246-l-ultim-cinema-de-barri>

Torrent Fàbrega, Eva

*Crisi de l'exhibició cinematogràfica a la sala: "El cas de Mataró"*

Treball de fi de grau, Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat, Facultat de Ciències de la Comunicació, Universitat Autònoma de Barcelona, Sant Cugat del Vallès, 2015, 58 pàgines.

[https://ddd.uab.cat/pub/tfg/2015/141338/TFG\\_Torrent\\_Fabrega\\_Eva.pdf](https://ddd.uab.cat/pub/tfg/2015/141338/TFG_Torrent_Fabrega_Eva.pdf)

Viquipèdia

*Foment Mataroní*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Foment\\_Mataron%C3%AD](https://ca.wikipedia.org/wiki/Foment_Mataron%C3%AD)

### **Pineda de Mar** (21 Maresme)

Euclides TV

*Cinema Delfos. Pineda de Mar*

Entrevista a Paquita Martínez en el segon programa de la sèrie "Temps era temps".

[https://www.youtube.com/watch?v=QcBoJFmtdE&feature=emb\\_title](https://www.youtube.com/watch?v=QcBoJFmtdE&feature=emb_title)

### **Premià de Dalt** (21 Maresme)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Can Franquesa - Sant Jaume*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=8860>

Viquipèdia

*Can Franquesa (Premià de Dalt)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Can\\_Franquesa\\_\(Premi%C3%A0\\_de\\_Dalt\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Can_Franquesa_(Premi%C3%A0_de_Dalt))

**Premià de Mar** (21 Maresme)

Fernàndez i Aragonès, Aina i Llonch i Llonguera, Mireia

*El cinema a Premià de Mar (1906-2000)*

Treball de recerca, Facultat de Ciències de la Comunicació, Universitat Autònoma de Barcelona, Bellaterra (Cerdanyola del Vallès), 2003, 94 pàgines.

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Centre l'Amistat*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=0&consulta=MSUxK2FtaXN0YXQgcHJlbWlhJQ%3D%3D&codi=8867>

Mapes de patrimoni cultural

*L'Amistat*

Web de la Diputació de Barcelona.

<http://patrimonicultural.diba.cat/?fitxa=172000011>

Olivieri, Marcela

*Història i arquitectura de dos edificis modernistes a Premià de Mar*

Projecte de final de carrera, Escola Politècnica Superior d'Edificació de Barcelona, Universitat Politècnica de Catalunya, Barcelona, 2009, 39 pàgines. El treball es complementa amb un fitxer de plànols.

<https://upcommons.upc.edu/bitstream/handle/2099.1/7796/apac%20pfc-e%20082%20mem%20c3%b2ria.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

<https://upcommons.upc.edu/bitstream/handle/2099.1/7796/apac%20pfc-e%20082%20pl%20c3%a0nols%201.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

Viquipèdia

*Centre l'Amistat*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Centre\\_l'Amistat](https://ca.wikipedia.org/wiki/Centre_l'Amistat)

**Sant Pol de Mar** (21 Maresme)

Centre Cultural i d'Esbarjo

*Història d'un inici*

<https://www.ccsantpol.cat/hist%C3%B2ria>

Euclides TV

*El cinema de Sant Pol de Mar*

Quart programa de la sèrie "Temps era temps".

[https://www.youtube.com/watch?v=tUgqDoLJQe8&feature=emb\\_title](https://www.youtube.com/watch?v=tUgqDoLJQe8&feature=emb_title)

**Sant Vicenç de Montalt** (21 Maresme)



Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Delme*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=9039>

Mora Vergés, Antonio

*El Delme de Sant Vicenç de Montalt. Apunts d'història*

Entrada del dia 19 de febrer de 2014 en el *blog* "Tot són punts de vista".

<https://totsonpuntsdevista.blogspot.com/2014/02/el-delme-de-sant-vicenc-de-montalt.html>

<http://relatsencatala.cat/relat/el-delme-de-sant-vicenc-de-montalt-apunts-dhistoria/1048263>

Viquipèdia

*Delme (Sant Vicenç de Montalt)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Delme\\_\(Sant\\_Vicen%C3%A7\\_de\\_Montalt\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Delme_(Sant_Vicen%C3%A7_de_Montalt))

## **Tordera** (21 Maresme)

Cayró i Pujol, Maria dels Àngels; Matas i Morell, Maria Rosa; i Romaguera i Ferrer, Elvira

*L'antic Clavé (1926-1988)*

Pròleg de Miquel Martí i Pol, Col·lecció "Tordera", nº 6, Ajuntament de Tordera, Tordera, 2000, 141 pàgines.

Cercle d'Història de Tordera

*Història del teatre Clavé*

Taula rodona celebrada el dia 11 d'agost de 2014 en la qual Sara Martí Pou entrevistà Maria dels Àngels Cayró i Pujol i Elvira Romaguera i Ferrer.

Teatre Clavé

*Dels orígens a l'actualitat*

<http://www.teatreclave.cat/node/65>

## **42 MOIANÈS**

### **Castellterçol** (42 Moianès)

Vila i Llonch, Elisenda

*El Centre Moral i les primeres projeccions a Castellterçol*

Programa de la Festa Major, Castellterçol, agost de 1998.

### **Estany, l'** (42 Moianès)

Mapes de patrimoni cultural

*Local social. Cine*

Web de la Diputació de Barcelona.

<http://patrimonicultural.diba.cat/?fitxa=79000193>

**Monistrol de Calders** (42 Moianès)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Centre Parroquial*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=16786>

Viquipèdia

*Centre Parroquial (Monistrol de Calders)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Centre\\_Parroquial\\_\(Monistrol\\_de\\_Calders\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Centre_Parroquial_(Monistrol_de_Calders))

**22 MONTSIÀ**

Nogales Cárdenas, Pedro i Suárez Fernández, José Carlos

*La nostra gran il·lusió. Els inicis del cinema als pobles del Montsià*

Publicacions URV, URV (Universitat Rovira i Virgili), Tarragona, 2018, 239 pàgines.

<http://llibres.urv.cat/index.php/purv/catalog/view/304/339/772-1>

**Amposta** (22 Montsià)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cine Olimpia / Lo Sindicat*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=4&consulta=MSUxK2NpbmUIMistMSU%3D&codi=6285>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cinema Oscar*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=6295>

Mapa de Recursos Culturals

*Cinema Olimpia*

<http://www.diputaciodetarragona.cat/marc/web/diputacio-de-tarragona/amposta/cinema-olimpia>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Auditori Teatre La Lira (La Lira Ampostina) de Amposta*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=900&d=t>

Torras i Comamala, Jordi

*Viaje sentimental por los cines de Cataluña. Un "Paradiso" en Amposta*

"La Vanguardia", Barcelona, 12 de febrer de 1990, pàgina 37.

<http://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1990/02/12/pagina-37/33009355/pdf.html?search=cinema%20paradiso>

Viquipèdia

*Cinema Oscar (Amposta)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema\\_Oscar\\_\(Amposta\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema_Oscar_(Amposta))

Viquipèdia

*El Sindicat (Amposta)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/El\\_Sindicat\\_\(Amposta\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/El_Sindicat_(Amposta))

### **Cases d'Alcanar, les** (22 Montsià)

Cines olvidados

*Cine Marina (les Cases d'Alcanar)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 13 de juliol de 2010.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2010\\_07\\_13\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2010_07_13_archive.html)

### **Sant Jaume d'Enveja** (22 Montsià)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Antic Cine Califòrnia*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=6&consulta=MSUxK2NpbmUIMistMSU%3D&codi=6455>

Mapa de recursos culturals

*Antic Cine Califòrnia*

<http://www.diputaciodetarragona.cat/marc/web/diputacio-de-tarragona/sant-jaume-d-enveja/antic-cinema-california>

### **Sènia, la** (22 Montsià)

Almuni Balada, Maria Victòria i Garcia Lleixà, Eva

*Converses després de la partida. Consciència i sociabilitat a La Sènia del Segle XX: estudi del Centre Obrer i el Club Moderno*

Col·lecció "Terra d'Ateneus", n° 4, Editorial Afers, Catarroja, 2019, 198 pàgines.

Presentació del llibre a <https://www.youtube.com/watch?v=WlfPHuupSPo>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cine Club*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.  
<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=7&consulta=MSUxK2NpbmUIMistMSU%3D&codi=6493>

López Sánchez, Isaac  
*Lo cinema a la Sènia*  
<https://gramho.com/media/1850885941788348096>

Mapa de recursos culturals  
*Cine Club*  
<http://www.diputaciodeltarragona.cat/marc/web/diputacio-de-tarragona/senia-la/cine-club>

Verge Peña, Sandra  
*El Cinema Club Modern: més que un cinema*  
"Lo Senienç: Memòria, Natura i Llengua", nº 6, Centre d'Estudis Seniençs, la Sènia, 2009, pàgines 60 a 67.  
<https://www.raco.cat/index.php/Senienç/article/view/142151/269604>

Villalbí Prades, Maria del Mar  
*L'última gran obra: el Cinema Risol*  
Darrer capítol del llibre *Ca Antonio el fuster. Recerca i documentació d'un habitatge i taller de fusteria durant tres generacions (1869-1960)*, "Estudis sobre el Patrimoni Etnològic de Catalunya", nº 3, Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Barcelona, 2011, pàgines 87 a 94.  
[https://cultura.gencat.cat/web/.content/cultura\\_popular/07\\_publicacions/coleccions/Documents/SD\\_Originals/sd\\_estudis\\_3\\_tot.pdf](https://cultura.gencat.cat/web/.content/cultura_popular/07_publicacions/coleccions/Documents/SD_Originals/sd_estudis_3_tot.pdf)

### **Ulldecona** (22 Montsià)

Bobes Castell, Manuel Adolfo  
*El cinema a Ulldecona: els cinemes Victòria, Savoy i Ateneu (1972-1992)*  
"Raïls", nº 29, Centre d'Estudis d'Ulldecona, Ulldecona, 2013, pàgines 7 a 21.  
<https://www.raco.cat/index.php/Rails/article/view/270449/387256>

Sarió i Grau, Àngels  
*Setanta-vuit anys d'Orfeó a Ulldecona*  
"Raïls", nº 18, Centre d'Estudis d'Ulldecona, Ulldecona, 2002, pàgines 27 a 61.  
<https://www.raco.cat/index.php/Rails/article/view/26877/123529>

## **23 NOGUERA**

### **Balaguer** (23 Noguera)

Balaguer Televisió

*Exposició: Els cinemes de Balaguer (1922-2004)*

Entrada en el web del dia 15 d'abril de 2013 sobre l'exposició realitzada a l'Ajuntament de Balaguer del 7 al 28 d'abril de 2013.

<https://www.balaguer.tv/exposicio-els-cinemes-de-balaguer-1922-2004/>

Balaguer Televisió

*Exposició sobre la història dels cinemes de Balaguer*

Entrada en el web del dia 8 d'abril de 2013.

<https://www.balaguer.tv/exposicio-sobre-la-historia-dels-cinemes-de-balaguer/>

Balaguer Televisió

*La història del cinema a Balaguer*

Entrada en el web del dia 25 de gener de 2016.

<https://www.balaguer.tv/la-historia-del-cinema-a-balaguer/>

Daviu, Miquel Àngel

*Història del cinema i Balaguer*

Dins del programa "La 7mana noguera" (del minut 6'11" al 12'35"), produït per La Xarxa, Comunicació Social i Balaguer Televisió, 22 de gener de 2016.

<http://www.alacarta.cat/la-setmana-noguera/tall/historia-del-cinema-i-balaguer>

Viquipèdia

*Teatre Municipal (Balaguer)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Municipal\\_\(Balaguer\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Municipal_(Balaguer))

## **Penelles** (23 Noguera)

Calleja, Jesús (Jesús González Calleja)

*Cine Kursaal*

Capítol del programa "Volando voy", de Zanskar Producciones, emès pel canal de televisió Cuatro el dia 30 de setembre de 2018.

[https://www.cuatro.com/volandovoy/programa-completo-integro-alacarta\\_2\\_2635530013.html](https://www.cuatro.com/volandovoy/programa-completo-integro-alacarta_2_2635530013.html)

## **Ponts** (23 Noguera)

Gabriel i Forn, Manuel i Vidal i Sordé, Jordi

*Apunts per a la història del cinema a Ponts*

"Portaveu del Mig Segre", nº 216, Ponts, 1999, 12 pàgines.

[https://issuu.com/portaveu/docs/historia\\_cinema](https://issuu.com/portaveu/docs/historia_cinema)

## **24 OSONA**

El cinema al Bisaura

*Sales*

En aquest web dedicat als programes de mà dels cinemes de la subcomarca del Bisaura (situada entre Osona i el Ripollès) es recullen dades sobre locals de projecció de Sant Quirze de Besora i de Montesquiú. També s'informa sobre el cinema de la colònia tèxtil La Farga de Bebié, assetiada en terrenys compartits amb el municipi de les Llosses, pertanyent a la comarca del Ripollès i a la província de Girona.

<http://cinebisaura.blogspot.com/p/estadistica.html>

Pérez i Mas, Miquel

*Tràveling entre boira i clarianes. Cinquanta anys de cinema a Osona (1952-2002)*

"Ausa", nº 148-149, Patronat d'Estudis Osonencs, Vic, 2002, pàgines 245 a 262.

<https://www.raco.cat/index.php/Ausa/article/view/16449/16289>

**Centelles** (24 Osona)

Ajuntament de Centelles

*Teatre casal Francesc Macià*

<https://www.centelles.cat/viure/cultura-i-patrimoni/teatre-casal-francesc-macia>

La fitxa tècnica del teatre es pot trobar a:

<https://www.centelles.cat/viure/cultura-i-patrimoni/docs/fitxa-tecnica-teatre-casal-francesc-macia.pdf>

Paré i Martí, Josep

*Cent anys de cinema a Centelles*

"Centelles - 1995", Programa de la Festa Major d'Estiu, Edicions El Portal, Centelles, 1995, pàgines 65 a 116.

**Manlleu** (24 Osona)

Edificis desapareguts i oblidats de Manlleu

*Cinema Edison*

<http://edificisdemanlleu.blogspot.com/p/cinema-edisson.html>

Edificis desapareguts i oblidats de Manlleu

*Cinema Garcia*

<http://edificisdemanlleu.blogspot.com/p/cinema-garcia.html>

Edificis desapareguts i oblidats de Manlleu

*Sydney Cinema*

<http://edificisdemanlleu.blogspot.com/p/sydney-cinema.html>

Edificis desapareguts i oblidats de Manlleu

*Teatre Centre*

<http://edificisdemanlleu.blogspot.com/p/teatre-centre.html>

Gil Molas, Enric

*Sidney Cinema: passat, present i futur*

“El Ter”, nº 152, Manlleu, agost de 2013, pàgines 22 a 26.

Rubio Moral, Eloi

*Fitxa del Sidney Cinema*

<https://www.scribd.com/doc/253192308/Fitxa-Sydney-Cinema>

**Roda de Ter** (24 Osona)

Cines olvidados

*Cinema Bac de Roda (Roda de Ter)*

Entrada del web “Cines olvidados” del dia 13 de setembre de 2009.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2009\\_09\\_13\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2009_09_13_archive.html)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cinema Bac de Roda*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=29&consulta=MSUxK2NpbmUIMistMSU%3D&codi=23364>

Viquipèdia

*Teatre Eliseu*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Eliseu](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Eliseu)

**Sant Julià de Vilatorça** (24 Osona)

Ajuntament de Sant Julià de Vilatorça

*Saló Catalunya*

<http://www.vilatorca.cat/municipi/guia-del-municipi/equipaments/2013-01-31-salo-catalunya.html>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Saló Catalunya - Can Cuca*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=23656>

Mora Vergés, Antonio

*El Saló Catalunya de Sant Julià de Vilatorça. Osona*

Entrada del dia 16 d'abril de 2015 en el web “Relats en català”.

<http://relatsencatala.cat/relat/el-salo-catalunya-de-sant-julia-de-vilatorca-osona/1053586>

Viquipèdia

*Saló Catalunya*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Sal%C3%B3\\_Catalunya](https://ca.wikipedia.org/wiki/Sal%C3%B3_Catalunya)

**Taradell** (24 Osona)

Miralpeix Tarrats, Laia

*Taradell, un poble de cine, sense cine*

Entrada del dia 22 de juliol de 2013 en el web "Taradell.com".

<https://www.taradell.com/2013/07/22/taradell-un-poble-de-cine-sense-cine/>

### **Tona** (24 Osona)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cinema i Cafè Orient*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=30&consulta=MSUxK2NpbmUIMistMSU%3D&codi=24390>

Lleopart i Costa, Amadeu

*Passeig per la història de les projeccions de cinema a Tona*

"Llibre de Tona 1993", Ajuntament de Tona, Tona, 1993, pàgines 59 a 71.

Viquipèdia

*Cinema i Cafè Orient*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema\\_i\\_Caf%C3%A8\\_Orient](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema_i_Caf%C3%A8_Orient)

### **Torelló** (24 Osona)

Teatre Cirvianum

*Origen del teatre*

<http://tct.teatreCirvianum.cat/pagina/origen-del-teatre/10>

Viquipèdia

*Teatre Cirviànum*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Cirvi%C3%A0num](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Cirvi%C3%A0num)

## **25 PALLARS JUSSÀ**

Associació Mostremp - Amics del Cinema de Tremp

*Exposició "Anys de cinema"*

L'any 2016, l'exposició, tot seguint un trajecte itinerant per diversos municipis de les dues comarques, examina dinou cinemes del Pallars (Jussà i Sobirà).

<https://sort.cat/exposicio-anys-de-cinema/>

### **Isona i Conca Dellà** (25 Pallars Jussà)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya



*Cafè Modern*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=38994>

Viquipèdia

*Cafè Modern (Isona)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Caf%C3%A8\\_Modern\\_\(Isona\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Caf%C3%A8_Modern_(Isona))

**Pobla de Segur, la** (25 Pallars Jussà)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cine Núria*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=31&consulta=MSUxK2NpbmUIMistMSU%3D&codi=25056>

Viquipèdia

*Cine Núria*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_N%C3%BAria](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_N%C3%BAria)

**Salàs de Pallars** (25 Pallars Jussà)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cafè-Cinema Degà*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=33&consulta=MSUxK2NpbmUIMistMSU%3D&codi=27575>

Viquipèdia

*Cafè-Cinema Degà*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Caf%C3%A8-Cinema\\_Deg%C3%A0](https://ca.wikipedia.org/wiki/Caf%C3%A8-Cinema_Deg%C3%A0)

**Tremp** (25 Pallars Jussà)

Ajuntament de Tremp i Arxiu Comarcal del Pallars Jussà

*Exposició "100 anys de cinema a Tremp"*

Celebrada a l'Espai Cultural La Lira, de la localitat, des del 2 de febrer al 7 d'abril de 2013.

[http://www.laxarxa.cat/api/assets/getFile/public/media/imported/media/000/009/913/expo\\_100\\_anys\\_de\\_cinema\\_a\\_tremp.mp4](http://www.laxarxa.cat/api/assets/getFile/public/media/imported/media/000/009/913/expo_100_anys_de_cinema_a_tremp.mp4)

Associació Mostremp - Amics del Cinema de Tremp

*Exposició "Anys de cinema"*

L'any 2016, l'exposició, itinerant per diversos municipis de les dues comarques, examinà dinou cinemes del Pallars (Jussà i Sobirà)

<https://sort.cat/exposicio-anys-de-cinema/>

**Sort** (26 Pallars Sobirà)

Barcelona-Catalunya Film Commission

*"Els Til·lers" - Poliesportiu-Cinema-Teatre*

<http://www.bcncatfilmcommission.com/ca/location/els-til%C2%B7lers-poliesportiu-cinema-teatre>

## 27 PLA D'URGELL

**Bellvís** (27 Pla d'Urgell)

Carabantes Martínez, Odile i Sans Gordillo, Noèlia

*El cinema, la ràdio i la televisió: Entrevista a Paco Sabaté*

"Carrilet", Bellvís, setembre de 2009, 4 pàgines.

<http://www.bellvis.org/public/blogs/carrilet/wp-content/uploads/2009/09/Les-asgolfes-201.pdf>

El vídeo *El cinema a Bellvís*, vinculat a aquesta entrevista, està ubicat en el web "Les asgolfes. Secció de la revista Carrilet" a <http://www.bellvis.org/public/blogs/carrilet/?p=784>.

**Castellnou de Seana** (27 Pla d'Urgell)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cafè Modern (Castellnou de Seana)*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=17690>

Viquipèdia

*Cafè Modern*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Caf%C3%A8\\_Modern\\_\(Castellnou\\_de\\_Seana\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Caf%C3%A8_Modern_(Castellnou_de_Seana))

**Mollerussa** (27 Pla d'Urgell)

Territoris.cat i Plandora Continguts

*Tancament d'un cinema emblemàtic*

Reportatge sobre la closa dels Cinemes Urgell del municipi el dia 19 de maig de 2014 amb entrevista a Pere Ramon Aumedes Farré, gerent de Circuit Urgellenc.

<https://vimeo.com/95954350>

## 28 PLA DE L'ESTANY

### **Banyoles** (28 Pla de l'Estany)

Abellan Manonellas, Joan Anton

*Els cinemes dels Turers*

"Revista de Banyoles", n° 979, Bàcula Editors, Banyoles, maig de 2015, pàgines 18 i 19.

L'article es pot localitzar a la secció d'articles d'història local del web "Turaris.net" d'Elisenda Galceran i de Joan Anton Abellan Manonellas.

[http://www.turaris.net/ca/publicacions/articles\\_10/s\\_historia-local\\_11/els-cinemes-dels-turers\\_455](http://www.turaris.net/ca/publicacions/articles_10/s_historia-local_11/els-cinemes-dels-turers_455)

Blanch i Coll, Miquel

*Un món de paper*

L'escriptor, impressor i llibreter banyolí recull en aquest llibre l'article *Els cinemes de la nostra joventut*, que havia publicat a les pàgines 8 i 9 del número 38 (primer trimestre de 1999) de la revista "A Cau d'Orella. Casal d'Avis de Banyoles".

"Quaderns de Banyoles", n° 5, Ajuntament de Banyoles, Banyoles, 2003, 142 pàgines.

Comalat Vila, Joan

*Imatges de l'exterior del Cinema Mercantil*

Dins del web d'INSPAI, Centre de la Imatge de la Diputació de Girona.

<https://www.inspai.cat/inspai/ca/imatge/775004/Imatges+de+l%27exterior+del+Cinema+Mercantil>

Ejarque Montesano, Joaquim i Rustullet Noguer, Miquel

*El Mercantil i el Victòria*

Article integrat en el dossier *Cinema i teatre*. "Les Garrotxes", n° 19, Editorial Gavarres, Cassà de la Selva, primavera / estiu de 2017, pàgines 60 a 62.

Grabuleda i Sitjà, Josep

*Les primeres sales de Banyoles*

Article integrat en el dossier *Cinema i teatre*. "Les Garrotxes", n° 19, Editorial Gavarres, Cassà de la Selva, primavera / estiu de 2017, pàgines 57 a 59.

Grabuleda i Sitjà, Josep i Olivas i Coll, Joan

*El cinema a Banyoles*

"Quaderns de Banyoles", n° 14, Ajuntament de Banyoles i Diputació de Girona, Banyoles, 2013, 191 pàgines més un DVD.

Olivas i Coll, Joan

*100 anys d'història del cinema a Banyoles*

"Revista de Banyoles", n° 757, Bàcula Editors, Banyoles, novembre-desembre de 1995, pàgina 28.

Olivas i Coll, Joan

*Viatge retrospectiu pels cinemes de Banyoles*

"Revista de Banyoles", n° 616-617, Bàcula Editors, Banyoles, octubre de 1982, pàgines 74 a 77.

<https://xacpremsa.cultura.gencat.cat/pandora/viewer.vm?id=0001182481&page=74&search=&lang=ca&view=premsa>

<https://xacpremsa.cultura.gencat.cat/pandora/viewer.vm?id=0001182481&page=75&search=&lang=ca&view=premsa>

<https://xacpremsa.cultura.gencat.cat/pandora/viewer.vm?id=0001182481&page=76&search=&lang=ca&view=premsa>

<https://xacpremsa.cultura.gencat.cat/pandora/viewer.vm?id=0001182481&page=77&search=&lang=ca&view=premsa>

**Serinyà** (28 Pla de l'Estany)

Redacció

*El Cine Catalunya*

"Serinyà", nº 10, Ajuntament de Serinyà, Serinyà, novembre de 2005, pàgines 8 i 9.

**29 PRIORAT**

**Bisbal de Falset, la** (29 Priorat)

Mapa de recursos culturals

*Ateneu Bisbalenc*

<http://www.diputaciodetarragona.cat/marc/web/diputacio-de-tarragona/bisbal-de-falset-la/ateneu-bisbalenc>

Perelló Masip, Irene

*Història de l'Ateneu Bisbalenc 1917-2017*

Arxiu Comarcal del Priorat, Falset, 2017, 226 pàgines.

**Cornudella de Montsant** (29 Priorat)

Cabós Carvajal, Carles Xavier

*L'Íntim i La Renaixença, dues entitats amb molta història*

Entrada del dia 8 d'abril de 2013 en el *blog* "Des de les Aubagues", de l'autor.

<https://desdelesaubagues.wordpress.com/2013/04/08/lintim-i-la-renaixenca-dues-entitats-amb-molta-historia/>

Gort i Joanpere, Ezequiel

*Història de Cornudella de Montsant. Una vila del comtat de Prades*

Capítol *La rivalitat de l'Íntim i la Renaixença*, "Tostemps", nº 32, Fundació d'Història i Art Roger de Belfort, Reus, 1994, 460 pàgines.

### 30 RIBERA D'EBRE

#### **Flix** (30 Ribera d'Ebre)

Revista Nacional de Arquitectura

*Reforma del cine-teatro Flix*

"Revista Nacional de Arquitectura", nº 243, COAM (Colegio Oficial de Arquitectos de Madrid), Madrid, juliol-agost de 1983, pàgina 54.

<http://www.coam.org/media/Default%20Files/fundacion/biblioteca/revista-arquitectura-100/1981-1986/docs/revista-articulos/revista-arquitectura-1983-n243-pag54.pdf>

#### **Móra la Nova** (30 Ribera d'Ebre)

Viquipèdia

*Ateneu Móra La Nova*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Ateneu\\_Mora\\_La\\_Nova](https://ca.wikipedia.org/wiki/Ateneu_Mora_La_Nova)

#### **Palma d'Ebre, la** (30 Ribera d'Ebre)

Aymí Escolà, Josep

*Història del cinema a Palma*

"Lo Mussol", nº 3, Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre, la Palma d'Ebre, març de 1997, pàgines 13 i 14.

#### **Tivissa** (30 Ribera d'Ebre)

Biosca i Esteve, Tomàs

*Els orígens de la Societat Obrera de Tivissa*

"Miscel·lània del CERE", nº 18, CERE (Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre), Flix, 2007, pàgines 133 a 144.

<https://www.raco.cat/index.php/MiscellaniaCERE/article/view/206944/364760>

Biosca i Esteve, Tomàs

*La Societat Obrera de Tivissa : els orígens de la Societat Cooperativa d'Obrers Agricultors i Conductors de Cavalleries de Tivissa, 1912-1918*

"El Tinter", nº 51, Cossetània Edicions, Valls, 2004, 168 pàgines.

Cavallé Perelló, Ricard

*La màquina de cinema de la Societat Obrera de Tivissa, patrimoni de la nostra història*

<https://www.youtube.com/watch?v=laJsVJgzsYU>

Cavallé Perelló, Ricard

*Memòria de Ricard Cavallé Perelló del cinema a Tivissa (Part 1)*

Entrada del dia 26 de març de 2008 en el blog "Tivissaalaxarxa", de Ramon Aragonès Margalef.

<https://tivissaalaxarxa.blogspot.com/2008/03/memria-de-ricard-cavall-perell-del.html>

Cavallé Perelló, Ricard

*Memòria de Ricard Cavallé Perelló del cinema a Tivissa (Part 2)*

Entrada del dia 1 de juny de 2008 en el *blog* "Tivissaalaxarxa", de Ramon Aragonès Margalef.

<https://tivissaalaxarxa.blogspot.com/2008/06/memria-de-ricard-cavall-perell-del.html>

Jardí Pinyol, Josep Lluís

*Societat Obrera de Tivissa: una lenta i costosa recuperació*

"Miscel·lània del CERE", nº 18, CERE (Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre), Flix, 2007, pàgines 171 a 182.

<https://www.raco.cat/index.php/MiscellaniaCERE/article/view/206946/364762>

Ramfilms (Ramon Aragonès Margalef)

*40 anys de cinema a Tivissa*

Entrevista a Ricard Cavallé Perelló (Catalí) sobre la història dels cinemes tivissencs.

<https://www.youtube.com/watch?v=Rw4F7Juo50o>

## 31 RIPOLLÈS

### **Camprodon** (31 Ripollès)

Perals i Descamps, Miquel

*Camprodon i Sant Pau de Segúries*

Article integrat en el dossier *Cinema i teatre*. "Les Garrotxes", nº 19, Editorial Gavarres, Cassà de la Selva, primavera / estiu de 2017, pàgines 54 a 56.

Planas i Marcé, Sílvia

*Camprodon*

Sèrie "Monografies Locals", nº 27, Col·lecció "Quaderns de la Revista de Girona", nº 48, Diputació de Girona, Girona, 1993, 96 pàgines. Als cinemes de la localitat es dediquen les pàgines 62 i 63.

<http://www.ddgi.cat/quadernsDigitals/603/index.html#/64/>

Pujol i Bertran

*Casal Camprodoní: una societat a través del temps*

Casal Camprodoní, Camprodon, 1994, 72 pàgines.

Vallcamprodontv.com

*Societat Casal Camprodoní*

Vídeo de la campanya per a la digitalització de la sala de cinema del Casal Camprodoní, agost de 2014.

<https://www.youtube.com/watch?v=CiPf3b2gQ60>

Viquipèdia

*Casal Camprodoní*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Casal\\_Camprodon%C3%AD](https://ca.wikipedia.org/wiki/Casal_Camprodon%C3%AD)

**Losses, les** (31 Ripollès)

Viñeta i Ortigués, Paquita

*Història d'una colònia tèxtil, la Farga de Bebié*

En el capítol *El segle XX: l'escoltisme; el club esportiu de la Farga de Bebié; i el cinema*, s'informa sobre el local de projecció de la colònia. Paquita Viñeta i Ortigués, Ripoll, 2002, pàgines 134 a 152.

**Ribes de Freser** (31 Ripollès)

Amics del cinema de la Vall de Ribes

*El Cinema Catalunya, la història d'un cinema emblemàtic*

<https://www.amicscinevallderibes.com/index.php/ca/about>

**Ripoll** (31 Ripollès)

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Teatro Cine Comtal de Ripoll*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=75&d=t>

Musach, Ramon i Dalmau Font, Agustí

*100 anys de cinema al Comtal*

Conferència pronunciada el 18 d'octubre de 2018 a la Biblioteca Lambert Mata, de Ripoll. L'acte fou celebrat en el marc de l'exposició gràfica "100 anys de cinema al Comtal", que tingué lloc a la Sala Abat Senjust, de l'Ajuntament de Ripoll, dels dies 11 a 21 d'octubre de 2018.

Serra i Reixach, Rosa Maria

*El cinema a Ripoll*

<http://rosamariaserra.cat/cinemaripoll.html>

<http://rosamariaserra.cat/aric.html>

**Sant Joan de les Abadesses** (31 Ripollès)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Centre Catòlic*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=6768>

Miquel Fageda, Guifré i Miquel Fageda, Marcel

*Allò que el vent s'endugué: els cinemes de Sant Joan de les Abadesses (1907-1994)*

Pròleg de Ramon Roqué Riu, Programa de Festa Major, Ajuntament de Sant Joan de les Abadesses, Sant Joan de les Abadesses, 2013, 32 pàgines.

<https://www.santjoandelesabadesses.cat/images/stories/monografics/pdfs/2013.pdf>

L'ajuntament del municipi edità un vídeo complementari del programa de Festa Major amb animacions de Maria Anna Serrat Pagespetit i amb muntatge i postproducció a càrrec de Joan Garcia:  
<https://www.youtube.com/watch?v=tcoZ92b3FvM>

Villarrodà i Planas, Jordi

*Teatre Centre, 50 anys d'espai cultural i cívic*

"SJA, la Revista de la Gent de Sant Joan de les Abadesses", nº 5, Ajuntament de Sant Joan de les Abadesses, Sant Joan de les Abadesses, abril de 2013, pàgines 5 a 7.

<http://www.santjoandelesabadesses.cat/index.php/component/html5flippingbook/?task=convert.getpdf&id=8&filename=SJA5-br.pdf>

Viquipèdia

*Centre Catòlic (Sant Joan de les Abadesses)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Centre\\_Cat%C3%B2lic\\_\(Sant\\_Joan\\_de\\_les\\_Abadesses\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Centre_Cat%C3%B2lic_(Sant_Joan_de_les_Abadesses))

### **Sant Pau de Segúries** (31 Ripollès)

Perals i Descamps, Miquel

*Camprodon i Sant Pau de Segúries*

Article integrat en el dossier *Cinema i teatre*. "Les Garrotxes", nº 19, Editorial Gavarres, Cassà de la Selva, primavera / estiu de 2017, pàgines 54 a 56.

## **32 SEGARRA**

### **Cervera** (32 Segarra)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Casal de Cervera*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=25746>

La Passió de Cervera

*Història del Gran Teatre de La Passió*

<http://www.cloudpccontrol.es/lapassiodecervera/teatre/>

Porredon i Bernaus, Joan

*El cinema a Cervera, de 1905 a 1920*

"Miscel·lània Cerverina", nº 4, Centre Municipal de Cultura de Cervera, Cervera, 1986, pàgines 237 a 258.

<https://www.raco.cat/index.php/MiscellaniaCerverina/article/view/132979/182968>

Viquipèdia

*Casal de Cervera*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Casal\\_de\\_Cervera](https://ca.wikipedia.org/wiki/Casal_de_Cervera)



**Guissona** (32 Segarra)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Edifici Ateneu*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=26016>

Viquipèdia

*Ateneu de Guissona*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Ateneu\\_de\\_Guissona](https://ca.wikipedia.org/wiki/Ateneu_de_Guissona)

**Sanaüja** (32 Segarra)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Antic Centre*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=26197>

Garganté Llanes, Maria

*Records del cinema a Sanaüja: Entrevista a Miquel Aresté*

Miquel Aresté i Batlle recorda els seus anys com a operador del cinema del Centre Catòlic de la localitat. "Llobregós Informatiu", nº 35, APACT (Associació de Patrimoni Artístic i Cultural de Torà), Torà, abril-maig de 2009, pàgines 16 i 17.

<https://issuu.com/llobregos/docs/llobregos-35>

Viquipèdia

*Antic Centre (Sanaüja)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Antic\\_Centre\\_\(Sana%C3%BCja\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Antic_Centre_(Sana%C3%BCja))

**Torà** (32 Segarra)

Torné Albets, Ramon

*Entrevista a Pere Molins*

El col·leccionista cinematogràfic toranès Pere Molins explica les seves remembrances del Cine Recreo de la localitat, on treballà com a operador de cabina de projecció.

"Llobregós Informatiu", nº 88, APACT (Associació de Patrimoni Artístic i Cultural de Torà), Torà, abril-maig de 2018, pàgines 21 a 23.

[https://issuu.com/llobregos/docs/llobregos\\_01\\_04\\_18](https://issuu.com/llobregos/docs/llobregos_01_04_18)

**Alcarràs** (33 Segrià)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Sindicat Agrícola*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=14150>

Viquipèdia

*Sindicat Agrícola (Alcarràs)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Sindicat\\_Agr%C3%ADcola\\_\(Alcarr%C3%A0s\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Sindicat_Agr%C3%ADcola_(Alcarr%C3%A0s))

**Almacelles** (33 Segrià)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Teatre Novedades*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=14188>

Viquipèdia

*Teatre Novedades (Almacelles)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Novedades\\_\(Almacelles\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Novedades_(Almacelles))

**Artesa de Lleida** (33 Segrià)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Llar del Poble d'Artesa de Lleida*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=34309>

Viquipèdia

*Llar del Poble d'Artesa de Lleida*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Llar\\_del\\_Poble\\_d%27Artesa\\_de\\_Lleida](https://ca.wikipedia.org/wiki/Llar_del_Poble_d%27Artesa_de_Lleida)

**Lleida** (33 Segrià)

Cinematresures.org

*Teatre Principal*

<http://cinematresures.org/theaters/44197>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cinema Vinyes*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=14357>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Teatre Principal*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=14388>

Viquipèdia

*Cinema Vinyes*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema\\_Vinyes](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema_Vinyes)

Viquipèdia

*Teatre Principal (Lleida)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Principal\\_\(Lleida\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Principal_(Lleida))

**Massalcoreig** (33 Segrià)

Centre de Memòria del Cini Massalcoreig

*Lo cini a Massalcoreig*

<https://cinimassalcoreig.weebly.com/histograveria.html>

**34 SELVA**

**Amer** (34 Selva)

Viquipèdia

*Antic Cinema Núria*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Antic\\_Cinema\\_N%C3%BAria](https://ca.wikipedia.org/wiki/Antic_Cinema_N%C3%BAria)

**Arbúcies** (34 Selva)

Medalla i Prat, Jordina i Martí i Juny, Daniel

*El cinema a la vila d'Arbúcies*

Col·lecció "Montsoliu", nº 2, Llibres del Segle, Museu Etnològic del Montseny, la Gabella, Arbúcies, 1998, 174 pàgines.

**Blanes** (34 Selva)

Baumann, Udo

*El cinema a Blanes*

"Actual de Blanes, Lloret de Mar i Palafolls", nº 11, Blanes, desembre de 1995 a gener de 1996, pàgina 6.

Freixa i Campassol, Josep

*El Centre Catòlic de Blanes. Entre un passat històric i un futur engrescador*

“Actual de Blanes, Lloret de Mar i Palafròlles”, nº 106, Blanes, del 8 de novembre al 8 de desembre del 2003, pàgina 28.

[http://www.actualrevista.net/downloadpdf.php?id=2227&name=revista\\_ACTUAL\\_No\\_106](http://www.actualrevista.net/downloadpdf.php?id=2227&name=revista_ACTUAL_No_106)

**Caldes de Malavella** (34 Selva)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Teatre-Casino Municipal*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=33711>

Viquipèdia

*Teatre-Casino Municipal (Caldes de Malavella)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre-Casino\\_Municipal\\_\(Caldes\\_de\\_Malavella\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre-Casino_Municipal_(Caldes_de_Malavella))

**Lloret de Mar** (34 Selva)

Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya (COAC) - Demarcació de Girona

*Cinema Modern*

<http://www.coac.net/COAC/centredocumentacio/Girona/arxiu/edificis/dades/fitxa.html?registre=&autor=&denominacio=cinema&adreca=&poblacio=&page=1&pos=12>

Felip Díez, Gerard

*El primer cinema a Lloret*

Intervenció efectuada a la secció “La calaixera”, dins del segon programa de “Novembre, la història de Lloret”, dirigit per Maria Joancomartí i Grau a Nova Ràdio Lloret i emès el dia 22 de novembre de 2013 (minuts 41'04 a 43'33). L'exposició es fonamentà en les informacions subministrades per Manuel Boadas Nualart en el seu llibre *Fulls del meu calendari [recull d'articles publicats a la revista "Lloret Gaceta"]* (col·lecció “Publicacions del Club Marina”, nº 12, Club Marina “Casinet”, Lloret de Mar, 1998, 247 pàgines).

<http://www.ghlloret.cat/p/programes.html>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Antic Cinema Modern*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=32&consulta=MSUxK2NpbmUIMistMSU%3D&codi=26801>

Mora Vergés, Antonio

*Històries del cinema a Catalunya. El Modern de Lloret*

Entrada del dia 23 de desembre de 2013 en el blog “Tot són punts de vista”.

<https://totsonpuntsdevista.blogspot.com/2013/12/histories-del-cinema-catalunya-el.html>

Quaderns d'història de Lloret

*El cinema a Lloret*

Text dividit en tres parts corresponents a les entrades efectuades en aquest web corresponents als dies 25 d'octubre i 1 i 8 de novembre de 2016.

<http://www.qhlloret.cat/2016/10/el-cinema-lloret-1.html>

<http://www.qhlloret.cat/2016/11/el-cinema-lloret-2.html>

<http://www.qhlloret.cat/2016/11/el-cinema-lloret-y-3.html>

Viquipèdia

*Antic Cinema Modern*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Antic\\_Cinema\\_Modern](https://ca.wikipedia.org/wiki/Antic_Cinema_Modern)

### **Sant Hilari Sacalm** (34 Selva)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Casino Tívoli*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=34083>

Viquipèdia

*Casino Tívoli*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Casino\\_T%C3%ADvoli](https://ca.wikipedia.org/wiki/Casino_T%C3%ADvoli)

### **Tossa de Mar** (34 Selva)

Fonalledas, Francesc

*Cent anys de cinema*

"Turissa", nº 21, Ajuntament de Tossa de Mar, Tossa de Mar, abril de 1996, pàgines 7 a 10.

<http://www.bibgirona.cat/pandora/results.vm?q=parent:0000131771&lang=ca&view=hemerotecaTossa#>

### **Vilobí d'Onyar** (34 Selva)

Ball·llosera i Pol, Lluís

*El cinema a Vilobí*

"Tosquija", nº 34, revista de Vilobí d'Onyar, Salitja i Sant Dalmai, Ajuntament de Vilobí d'Onyar, Vilobí d'Onyar, octubre de 1995, pàgines 24 i 25.

<http://www.bibgirona.cat/pandora/viewer.vm?id=0000291654&page=24&search=&lang=ca&view=hemerotecaVilobi>

<http://www.bibgirona.cat/pandora/viewer.vm?id=0000291654&page=25&search=&lang=ca&view=hemerotecaVilobi>

Masó i Panella, Pere

*El ball i el cinema a Can Sagrera de Vilobí d'Onyar (1940-1970). Els balladors i les balladores i els seus pobles*

Ambra Llibres, Gandia, 2018, 250 pàgines.

Miró Domènech, Francesc i Santamaria i Colomer, Dora

*Un segle de teatre a Vilobí d'Onyar*

Josep-Maria Pascual Editor, Ajuntament de Vilobí d'Onyar, Vilobí d'Onyar, 2007, 173 pàgines.

### 35 SOLSONÈS

Miralles i Henares, Esther

*Fotogrames entre la llum i la foscor. El cinema al Solsonès al segle XX*

El llibre està connectat amb l'exposició que, amb el mateix títol, es pogué visitar al Palau Llobera, de Solsona, entre els dies 10 i 25 de maig de 2008.

Pròleg de Carles Quevedo i Garcia. "Estudis i Textos del Solsonès", nº 2, Arxiu Comarcal del Solsonès i Centre d'Estudis Lacetans, Lleida i Solsona, 2008, 172 pàgines.

#### **Solsona** (35 Solsonès)

Casafort Fornell, Francesc

*Locals en que s'ha projectat cine a Solsona*

"Butlletí informatiu de l'ACS", nº 7, ACS (Arxiu Comarcal del Solsonès), Solsona, desembre de 2003, pàgines 6 a 9.

<http://xac.gencat.cat/permalink/075ea5d1-4244-11e4-a35e-000c296817af>

Cine París

*La nostra història*

<http://www.cineparis.net/>

NacióSolsona

*Adéu a l'edifici del revolt de Cal Sala*

<https://www.naciodigital.cat/naciosolsona/generapdf.php?id=23436>

### 36 TARRAGONÈS

López Sánchez, Isaac

*Les sales d'art i assaig a la comarca del Tarragonès (1967-1977)*

"Kesse", nº 42, Cercle d'Estudis Històrics i Socials "Guillem Oliver" del Camp de Tarragona, Tarragona, 2008, pàgines 33 a 36.

<https://www.raco.cat/index.php/Kesse/article/view/290528/378821>

López Sánchez, Isaac

*Les sales d'art i assaig a la comarca del Tarragonès (1967-1977): El cinema en versió original subtitulada*

"Estudis Altafullencs", nº 35, Altafulla. 2012, pàgines 27 a 34.

<https://www.raco.cat/index.php/EstudisAltafulla/article/view/251994/345199>

Nogales Cárdenas, Pedro i Suárez Fernández, José Carlos

*El nostre cinema Paradís. Els inicis del cinema als pobles del Tarragonès*  
"Els Llibres del Consell", nº 12, Arola Editors, Tarragona, 2014, 292 pàgines.

**Canonja, la** (36 Tarragonès)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Orfeó Canongí*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=12595>

Marca i Cañellas, David

*L'Orfeó Canongí: una gesta irrepètible. 75 anys de compromís amb la cultura 1930-2005*

L'activitat cinematogràfica del local es recull essencialment a les pàgines 185 a 187 i 223 a 227.

Estímul-Diari de la Canonja i Orfeó Canongí, la Canonja, 2007, 363 pàgines.

<https://en.calameo.com/read/00074385831de13aefc84>

Orfeó Canongí

*Dades i història de l'entitat*

<http://orfeocanongi.blogspot.com/p/lentitat.html>

Torrents Alberich, Josep

*El cinema també ha jugat un paper molt important al llarg dels 75 anys a l'Orfeó Canongí*

"Estímul", nº 307, Orfeó Canongí, La Canonja, juliol de 2005, pàgina 32.

Viquipèdia

*Casal Orfeó Canongí*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Casal\\_Orfe%C3%B3\\_Canong%C3%AD](https://ca.wikipedia.org/wiki/Casal_Orfe%C3%B3_Canong%C3%AD)

**Constantí** (36 Tarragonès)

López Sánchez, Isaac

*Història dels cinemes a Constantí, des de la seva vessant social, cultural i econòmica*

"Estudis de Constantí", nº 32, Arxiu Municipal, Ajuntament de Constantí, Constantí, 2016, pàgines 163 a 169.

<https://www.raco.cat/index.php/Constanti/article/view/333203/424057>

Racó de l'Arxiu

*Els orígens del cinema a Constantí*

Entrevista a Pedro Nogales Cárdenas, "Racó de l'Arxiu", nº 2, Arxiu Històric Municipal de Constantí, Constantí, 2014, pàgines 38 a 45.

[https://issuu.com/arxiudeconstanti5/docs/raco\\_02\\_/10?ff&e=3565581/37283737](https://issuu.com/arxiudeconstanti5/docs/raco_02_/10?ff&e=3565581/37283737)

**Tarragona** (36 Tarragonès)

Bernabè i Solé, Bernabè i Mallol i Ucero, Joan Manel

*Història del cinema a Tarragona: cinemes, biografies, pel·lícules*  
Edició dels autors, Tarragona, 1997, 251 pàgines.

Garcia Jardí, Enric

*Quan Torreforta tenia un cinema*

<https://www.fetatarragona.cat/2017/08/07/quan-torreforta-tenia-un-cinema-2/>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Teatre Metropol*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=300&consulta=MCU0KzQzMTQ4MiU=&codi=12474>

Llinàs i Carmona, Josep Antoni

*Jujol. Del teatre del Patronat Obrer al Teatre Metropol*

"Quaderns d'Arquitectura i Urbanisme", n° 212, COAC (Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya), Barcelona, 1996, pàgines 116 a 145.

<https://www.raco.cat/index.php/QuadernsArquitecturaUrbanisme/article/view/234368/337394>

Llinàs i Carmona, Josep Antoni

*Restauración del Teatro Metropol, Tarragona*

"AV Monografías", n° 57-58, Arquitectura Viva, Madrid, gener-abril de 1996, pàgines 66 a 72.

Amb el títol *Restauro e ristrutturazione del Teatro Metropol, Tarragona* aquest article fou publicat també a la revista italiana "Domus", n° 784 (Editoriale Domus, Milà, juliol-agost de 1996, pàgines 34 a 41).

Llop Tous, Josep

*Història, urbanisme i arquitectura a l'entorn de la rambla Vella de Tarragona*

A les pàgines 118 a 120 es subministra informació sobre el Cine Capitol i sobre el Teatre Principal.

Pròleg de Jaume Costa i Pallejà, Publicacions del Cercle d'Estudis Històrics i Socials "Guillem Oliver" del Camp de Tarragona, Tarragona, 2016,

<http://llibres.urv.cat/index.php/purv/catalog/view/385/400/914-1>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Teatre Metropol de Tarragona*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=179&d=t>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Teatre-Auditori Camp de Mart de Tarragona*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=147&d=t>

Montardit i Bofarull, Núria

*El teatre, el cinema i les varietats a Tarragona (1936)*

"Col·loqui Internacional 2ª República Espanyola", Departament d'Història Contemporània, Facultat de Filosofia i Lletres, Universitat de Barcelona, Tarragona, 1981, pàgines 288 a 299.

Mora Vergés, Antonio



*Teatre Metropol de Tarragona*

Entrada del dia 10 de maig de 2013 en el *blog* "Tot són punts de vista".

<https://totsopuntsdevista.blogspot.com/2013/05/teatre-metropol-de-tarragona.html>

Teatres de Tarragona

*Teatre Metropol*

<https://www.tarragona.cat/cultura/teatre-dansa-musica/teatre/teatres-de-tarragona/teatre-metropol>

Teatres de Tarragona

*Teatre Tarragona*

<https://www.tarragona.cat/cultura/teatre-dansa-musica/teatre/teatres-de-tarragona/teatre-tarragona/historia>

TGNcultura

*Teatre Metropol. Cent anys (1910-2010)*

<https://www.youtube.com/watch?v=aFy7mSt9M4E>

Viquipèdia

*Teatre Metropol (Tarragona)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Metropol\\_\(Tarragona\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Metropol_(Tarragona))

### **Torredembarra** (36 Tarragonès)

García Puerto, Javier

*Els inicis del cinema a Torredembarra (1897-1936)*

"Recull de treballs", nº 5, Centre d'Estudis Sinibald de Mas, Torredembarra, 1998, pàgines 7 a 16.

<https://core.ac.uk/download/pdf/39110276.pdf>

García Puerto, Xavier

*Les associacions i el cinema a Torredembarra (del cinema "amb sorolls" a l'enderrocament)*

"Cinematògraf", segona època, nº 3, Societat Catalana de Comunicació, IEC (Institut d'Estudis Catalans), Barcelona, 2001, pàgines 241 a 249.

<https://www.raco.cat/index.php/Cinematograf/article/view/220161/300937>

### **Vilallonga del Camp** (36 Tarragonès)

Puyol Torres, Carme i Vallès i Badia, Josep Maria

*Vilallonga del Camp, un poble de pel·lícula! 50 anys de la Sala de Cinema Centre Recreatiu, 1964-2014*

Publicació coincident amb l'exposició d'ídem nom celebrada del 30 de maig al 3 d'agost de 2014 en el Centre Cívic de Vilallonga del Camp.

Ajuntament de Vilallonga del Camp, Vilallonga del Camp, 2014, 50 pàgines.

Salvat, Jordi

*Cinemes com els d'abans que encara resisteixen*

[https://www.ara.cat/campdetarragona/Cinemes-dabans-que-encara-resisteixen\\_0\\_1705029497.html](https://www.ara.cat/campdetarragona/Cinemes-dabans-que-encara-resisteixen_0_1705029497.html)

### 37 TERRA ALTA

Escarceller Puchol, Xavier

*El cinema a la Terra Alta*

"Butlletí del Centre d'Estudis de la Terra Alta", nº 39, Centre d'Estudis de la Terra Alta, el Pinell de Brai, 2004, pàgines 9 i 10.

<https://www.raco.cat/index.php/ButlletiCETA/article/view/216744/295328>

#### **Caseres** (37 Terra Alta)

Associació Gent de Cinema

*Entrevista a Xavier Escarceller Puchol*

En aquesta conversa, rodada el dia 30 de juliol de 2011, l'exhibidor caserol esgrana la seva vida professional lligada al cinema de Caseres i al Circuit Escarceller, que tingué cura de la contractació i de la programació de pobles de la Terra Alta (Arnes, Batea, Bot, Caseres i Horta de Sant Joan).

<https://vimeo.com/36884655>

Escarceller Puchol, Xavier

*Lo imposible, posible: chuscas aventuras y desventuras de un empresario cinero*

Xavier Escarceller, Caseres, 2011, 617 pàgines.

### 38 URGELL

#### **Agramunt** (38 Urgell)

Cots Solé, Jaume i Santacreu Forns, Anna

*El cinema i el teatre a Agramunt*

Quart col·leccionable de la revista "Sió". Recull l'obra apareguda en fascicles de la revista entre el juny de 1993 i l'abril de 1996.

Revista "Sió", Agramunt, 1996, 256 pàgines.

Rovira i Feiné, Josep

*Joan Llenas i Ràfols. El cinema des de darrera la càmera*

Revista "Sió", nº 485, Agramunt, juliol de 2004, pàgines 33 a 38.

<http://www.revistasio.cat/sio485/marc.html>

Teatre Casal Agramuntí

*El teatre*

[http://www.teatrecasalagramunti.cat/presentacio3\\_1/\\_5G1ICS7tAW4eYyZ9tXqF459uqqR-f06WX41YJIW9xchi2cFYMPuHVQ](http://www.teatrecasalagramunti.cat/presentacio3_1/_5G1ICS7tAW4eYyZ9tXqF459uqqR-f06WX41YJIW9xchi2cFYMPuHVQ)

**Anglesola** (38 Urgell)

Escola Santa Creu

*Visitem l'antic Cinema Marina d'Anglesola*

<https://www.youtube.com/watch?v=k5ddgCBhtSo&feature=youtu.be>

**Bellpuig** (38 Urgell)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Teatre Cinema Goya - Teatre Armengol*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=15&consulta=MSUxK2NpbmVtYSUyKy0xJQ%3D%3D&codi=19849>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Teatre Armengol de Bellpuig*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=1071&d=t>

Mora Vergés, Antonio

*Del Teatre i Cinema Goya al Teatre Josep Armengol Roca. Bellpuig*

Entrada del dia 21 de setembre de 2016 en el *blog* "Tot són punts de vista".

<https://totsonpuntsdevista.blogspot.com/2016/09/del-teatre-i-cinema-goya-al-teatre.html>

Mora Vergés, Antonio

*Teatre Cinema Goya - Teatre Armengol. Bellpuig. L'Urgell*

Entrada del dia 21 de juliol de 2019 en el *blog* "Tot són punts de vista".

<https://totsonpuntsdevista.blogspot.com/2019/07/teatre-cinema-goya-teatre-armengol.html>

Viquipèdia

*Teatre Armengol*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Armengol](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Armengol)

**Tàrraga** (38 Urgell)

Alcázar Serrat, Ivan

*Ateneu de Tàrraga*

Fitxa a l'EAEC (Enciclopèdia de les Arts Escèniques Catalanes), Institut del Teatre, Diputació de Barcelona.

<https://www.institutdelteatre.cat/publicacions/ca/enciclopedia-arts-esceniques.htm>

Domingo Pons, Pere

*Crònica del cinema a Tàrraga. Un segle de records i moments emocionants*

Ajuntament de Tàrraga, Tàrraga, 2006, 200 pàgines.

Figueras Rabert, Jaume

*Cinema de resistència*

Dins del capítol 561 del programa *Cinema 3*, emès el dia 20 de juny de 2014, són entrevistats Pere Ramon Aumedes Farré i Teresa Cunillera, del Cinema Majèstic de la localitat.

<https://www.ccma.cat/tv3/alicanta/cinema-3/cinema-de-resistencia/video/5141171/>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cine Majèstic - Cinema Magèstic*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=29960>

Pedrós Castany, Laia

*Cinemes Majèstic de Tàrraga*

“Culturàlia”, nº 57, Tàrraga, octubre-novembre de 2010, pàgines 13 a 15.

<http://culturaltarrega.org/data/cms/culturaltarrega/uploads/docs/La%20Revista/57%20-%20Octubre%202010.pdf>

Viquipèdia

*Cine Majèstic*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine\\_Maj%C3%A8stic](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cine_Maj%C3%A8stic)

Viquipèdia

*Teatre de l'Ateneu (Tàrraga)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_de\\_l'Ateneu\\_\(T%C3%A0rraga\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_de_l'Ateneu_(T%C3%A0rraga))

## **Tornabous** (38 Urgell)

Colomé, Sílvia i Ruiz Marull, David

*La lucha de un pueblo para salvar su 'Cinema Paradiso'*

<https://www.lavanguardia.com/cultura/20170511/422462841984/tornabous-la-pobla-de-massaluca-cine-cinema-paradiso.html>

Entrevista de “La Vanguardia” a Simó Flotats Farré, propietari del Cinema Flotats, Tornabous, 2017.

<https://www.youtube.com/watch?v=0HMSgeA3W-4>

Sánchez, Roberto

*Entrevista a Simó Flotats Farré*

Àudio (dels minuts 5'01” a 11'29”) de la conversa mantinguda amb el propietari del Cinema Flotats en el transcurs del programa “La ventana” de la Cadena SER (Sociedad Española de Radiodifusión) del dia 11 de maig de 2017.

[https://cadenaser.com/programa/2017/05/11/la\\_ventana/1494526291\\_407868.html](https://cadenaser.com/programa/2017/05/11/la_ventana/1494526291_407868.html)

## **40 VALLÈS OCCIDENTAL**

**Castellar del Vallès** (40 Vallès Occidental)

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)  
*Auditori Municipal Miquel Pont de Castellar del Vallès*  
Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.  
<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=242&d=t>

**Cerdanyola del Vallès** (40 Vallès Occidental)

Hidalgo, Juan A.  
*Entrevista a Pere Sallent Puigcercós*  
Entrada del dia 5 de març de 2018 en el web "TotCerdanyola.cat".  
[https://www.totcerdanyola.cat/actualitat/economia/pere-sallent-creador-de-la-multisala-lider-a-catalunya-tinc-desenvolupat-un-projecte-de-multisala-cinematografica-trencador-em-falta-la-ubicacio\\_1948375102\\_amp.html](https://www.totcerdanyola.cat/actualitat/economia/pere-sallent-creador-de-la-multisala-lider-a-catalunya-tinc-desenvolupat-un-projecte-de-multisala-cinematografica-trencador-em-falta-la-ubicacio_1948375102_amp.html)

Lázaro, Albert  
*Cerdanyola recorda: Els cinemes a Cerdanyola*  
Entrada del dia 1 de juny de 2018 en el web "Cerdanyola informa".  
<http://cerdanyolainforma.com/2018/06/01/cerdanyola-recorda-els-cinemes-a-cerdanyola/>

**Montcada i Reixac** (40 Vallès Occidental)

Cines olvidados  
*Cinemes Montcada (Montcada i Reixac)*  
Entrada del web "Cines olvidados" del dia 23 de maig de 2009.  
[http://cines-olvidados.blogspot.com/2009\\_05\\_23\\_archive.html](http://cines-olvidados.blogspot.com/2009_05_23_archive.html)

**Sabadell** (40 Vallès Occidental)

Ache i Vicente, Josep Maria  
*Teatre Principal*  
Departament de Comunicació, Ajuntament de Sabadell, Sabadell, 2006

Ajuntament de Sabadell  
*Pla de foment de les arts audiovisuals de Sabadell*  
Aquesta publicació sobre el pla aprovat en el ple de l'Ajuntament pel maig de 2018 dedica el punt 3.3 (pàgines 22 a 24) a les sales de cinema del municipi i consigna els principals fets connectats amb l'exhibició cinematogràfica a Sabadell en el transcurs dels anys (pàgines 84 a 87).  
Ajuntament de Sabadell, Sabadell, 2019, 87 pàgines.  
[https://issuu.com/innovaciosabadell/docs/pla\\_de\\_foment\\_de\\_les\\_arts\\_audiovisu](https://issuu.com/innovaciosabadell/docs/pla_de_foment_de_les_arts_audiovisu)

Ajuntament de Sabadell / Fundació 1859 Caixa de Sabadell  
*Sabadell, càmera i acció. Història del cinema a Sabadell*  
Exposició celebrada del 18 de gener al 31 de març de 2019 a l'Espai Cultura Fundació 1859 Caixa Sabadell. En fou comissari el periodista Albert Beorlegui i Tous.

<http://www.fundaciosabadell.cat/espai-cultura/sabadell-camera-i-accio-historia-del-cinema-a-sabadell/>

Alsina i Giralt, Joan

*Les dues construccions del Teatre Principal, 1939 i 1886*

"Arraona. Revista d'Història", nº 12, Arxiu Històric de Sabadell i Museus de Sabadell, Sabadell, 1993, pàgines 27 a 39.

<https://www.raco.cat/index.php/Arraona/article/view/203667/280446>

Associació Gent de Cinema

*Entrevista a Ramon Cortadellas Gabarró*

L'empresari santguimenc de les sales Imperial i Eix Macià recorda la seva trajectòria dins de l'exhibició cinematogràfica sabadellenca en una entrevista repartida entre els dies 3 de maig de 2010 i 5 de maig de 2011.

<https://vimeo.com/39553644>

Barberà Canudas, Jaume

*Decadència i desaparició de les sales de cinema*

<https://elsot.cat/decadencia-i-desaparicio-de-les-sales-de-cinema/>

Barberà Canudas, Jaume

*Els cinemes de Sabadell*

Entrada del dia 22 de gener de 2017 en el *blog* "Sabadellejant".

<https://jaumebarbera.wordpress.com/2017/01/22/els-cinemes-de-sabadell/>

Beorlegui i Tous, Albert

*Sabadell i els seus teatres (fins al 1965)*

"Arraona. Revista d'Història", nº 35, Arxiu Històric de Sabadell i Museus de Sabadell, Sabadell, 2015, pàgines 54 a 69.

<https://www.raco.cat/index.php/Arraona/article/view/303200/392835>

Blanquer i Panadès, Joan

*Antoni Fuster, empresari*

"Cinescrits", nº 2, Amics de la Fílmoteca de Sabadell, Sabadell, 1984.

Castells Peig, Andreu

*L'adveniment del cinema a Sabadell*

"L'Art Sabadellenc", volum IV, Edicions Riutort, Sabadell, 1961.

Cine Imperial en Sabadell

*Un cine històric*

Entrada sense signar del 25 d'octubre de 2014 en el web "Cine Imperial en Sabadell".

<http://welcometoimperial.blogspot.com/2014/10/un-cine-historico-inaugurado-hace-mas.html>

Colomer i Amat, Emília

*Saló Imperial: passat i futur d'un cinema històric*

"Cinematògraf", segona època, nº 2, Societat Catalana de Comunicació, IEC (Institut d'Estudis Catalans), Barcelona, 1995, pàgines 237 a 243.

<https://www.raco.cat/index.php/Cinematograf/article/view/247374/331260>

Colomer i Amat, Emília

*Saló Imperial. Un cinema històric a Sabadell*

Pròleg de Joaquim Sala-Sanahuja, Societat Cinematogràfica Saló Imperial - 1911, Sabadell, 1995, 75 pàgines.

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cinema Imperial*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=27752>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Teatre Principal*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=27672>

MIRE (Mapa Informatizado de Recintos Escénicos)

*Teatre Principal de Sabadell*

Pàgina web del Departamento de Estudios y Formación, Fundación SGAE.

<http://www.mirem.net/web/datosrecinto.php?id=1347&d=t>

Mora Vergés, Antonio

*Sabadell. Allò que el temps s'endugué. El Teatre Euterpe*

Entrada del dia 1 de gener de 2019 en el web "Relats en català".

<http://relatsencatala.cat/relat/sabadell-allo-que-el-temps-sendugue-el-teatre-euterpe/1064567>

<https://totsonpuntsdevista.blogspot.com/2018/12/sabadell-allo-que-el-temps-sendugue-el.html>

Mora Vergés, Antonio

*Teatro Principal. Sabadell. Vallès Occidental*

Entrada del dia 12 de febrer de 2018 en el blog "Tot són punts de vista".

<https://totsonpuntsdevista.blogspot.com/2018/02/teatre-principal-sabadell-valles.html>

Santamaría, Antonio

*'Història de Sabadell'. Els inicis del cinema (1897-1911)*

Entrada de la pàgina web "isabadell.cat" del dia 9 d'octubre de 2016.

<https://www.isabadell.cat/sabadell/historia-de-sabadell-els-inicis-del-cinema-1897-1911/>

Santamaría, Antonio

*'Història de Sabadell': Orígens i destrucció de l'Euterpe*

Entrada de la pàgina web "isabadell.cat" del dia 10 de juliol de 2016.

<https://www.isabadell.cat/sabadell/historia-de-sabadell-origens-i-destruccio-de-leuterpe/>

Santamaría, Antonio

*La construcció i inauguració del Teatre Principal (1866)*

Entrada de la pàgina web "isabadell.cat" del dia 2 de juny de 2019.

<https://www.isabadell.cat/sabadell/historia/la-construccio-i-inauguracio-del-teatre-principal-1866/>

Torrella Pineda, Josep

*Introducció i desenvolupament del cinema a Sabadell. 1897-1936*

"Quaderns d'Arxiu de la Fundació Bosch i Cardellach", n. 34, Fundació Bosch i Cardellach, Sabadell, 1980, 29 pàgines.

Torrella Pineda, Josep i Beorlegui i Tous, Albert

*Sabadell, un segle de cinema*

Pròleg de Joaquim Romaguera i Ramió. "Biblioteca Quadern", n° 25, Fundació Amics de les Arts i de les Lletres de Sabadell, Sabadell, 1996, 270 pàgines.

Viquipèdia

*Cinema Imperial*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema\\_Imperial](https://ca.wikipedia.org/wiki/Cinema_Imperial)

Viquipèdia

*Teatre Euterpe (Sabadell)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Euterpe\\_\(Sabadell\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Euterpe_(Sabadell))

Viquipèdia

*Teatre Principal (Sabadell)*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre\\_Principal\\_\(Sabadell\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Teatre_Principal_(Sabadell))

### **Sant Cugat del Vallès** (40 Vallès Occidental)

Ajuntament de Sant Cugat del Vallès

*Obres de conversió de dues sales de cinema en sala polivalent al Centre Cultural de Sant Cugat del Vallès*

Conté la documentació i els plecs de clàusules administratives i de prescripcions tècniques relatives a la prestació de conversió de dues sales de Cinemes Sant Cugat en una sala polivalent al Centre Cultural de Sant Cugat del Vallès.

[https://contractaciopublica.gencat.cat/ecofin\\_pscp/AppJava/es\\_ES/notice.pscp?reqCode=viewCn&idDoc=40953488&version=39686440&lawType=3](https://contractaciopublica.gencat.cat/ecofin_pscp/AppJava/es_ES/notice.pscp?reqCode=viewCn&idDoc=40953488&version=39686440&lawType=3)

La Unió Santcugatenca

*Història*

<https://launiosantcugatenca.wordpress.com/historia/>

Montserrat, Miquel

*Enterrarem aviat les sales de cine? Història recent (1941-2001) de la projecció cinematogràfica a casa nostra o de com moltes estrenes es fan ben lluny dels nostres locals*

"Gausac", n° 32-33, GEL (Grup d'Estudis Locals de Sant Cugat del Vallès), Sant Cugat del Vallès, 2008, pàgines 149 a 154.

### **Sant Quirze del Vallès** (40 Vallès Occidental)

Alcántara Soteras, Andrés

*Estudi constructiu i proposta de canvi d'ús de l'edifici Sindicat Agrícola de Sant Quirze del Vallès*



Projecte/Treball de final de carrera, Arquitectura tècnica, Escola Politècnica Superior d'Edificació de Barcelona, UPC (Universitat Politècnica de Catalunya), octubre de 2010: memòria, documentació gràfica i annexos.

<https://upcommons.upc.edu/handle/2099.1/10878>

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Antic Sindicat Agrícola*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=410&consulta=MCUyKzA4MjE5MSU=&codi=27984>

Mora Vergés, Antonio

*Antic Sindicat Agrícola de Sant Quirze del Vallès*

Entrada del dia 21 d'agost de 2012 en el *blog* "Tot són punts de vista".

<https://totsonpuntsdevista.blogspot.com/2012/08/antic-sindicat-agricola-de-sant-quirze.html>

<http://relatsencatala.cat/relat/antic-sindicat-agricola-de-sant-quirze-del-valles/1040486>

### **Terrassa** (40 Vallès Occidental)

Calaf i Anter, Andreu; Font i Carnicé, Dolors; i López i Monsó, Roser

*El cinema a Terrassa: crònica ciutadana d'un segle amb projecció d'imatges en moviment*

Comissió del Centenari del Cinema a Terrassa, Ajuntament de Terrassa, Terrassa, 1997, 250 pàgines.

Cinema La Rambla

*Cinema "La Rambla". Historial, construcció, climaterització, sonoritat, cases suministradores, etc. Inauguració 11 d'abril de 1935*

Opuscle, Tallers gràfics Joan Morral, Terrassa, 1935, 48 pàgines.

<https://www.todocoleccion.net/libros-antiguos/cinema-rambla-inaguracio-ano-1935-terrassa-ilustrado~x120393307>

Fernández Yébenes, Laura

*Un centre de cinema a Terrassa*

Projecte final professional del Màster en Gestió Cultural, Universitat de Barcelona, Barcelona, 2011, 230 pàgines.

[http://diposit.ub.edu/dspace/bitstream/2445/23664/1/Amics%20del%20Cinema\\_Laura%20Fern%C3%A1ndez\\_digital.pdf](http://diposit.ub.edu/dspace/bitstream/2445/23664/1/Amics%20del%20Cinema_Laura%20Fern%C3%A1ndez_digital.pdf)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Cinema La Rambla*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=28099>

Navarrete de Agustín, Pamela

*El centenario de una sala de cine emblemática. Un siglo de vaivenes*

*El centenario de una sala de cine emblemática. El Cinema Catalunya cumple 100 años*

Pàgina web del "Diari de Terrassa", Terrassa, 31 de març de 2016 i 1 d'abril de 2016.

<http://www.diarideterrassa.es/terrassa/2016/03/31/siglo-vaivenes/24759.html>

<http://www.diarideterrassa.es/terrassa/2016/03/31/cinema-catalunya-cumple-100-anos/24760.html>

Quintana Busquet, Pol

*Teatre Principal de Terrassa*

Treball de final de grau, Escola Politècnica Superior d'Edificació de Barcelona, Universitat Politècnica de Catalunya, Barcelona, 2014, 83 pàgines.

<https://upcommons.upc.edu/bitstream/handle/2099.1/25600/Tesina%20Final%20de%20Grau.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Records de Terrassa

*Records del cinema a Terrassa*

Diferents entrades dins d'aquesta secció del web "Records de Terrassa" referents a la història dels cinemes a la ciutat.

<https://recordsdeterrassa.wordpress.com/?s=Records+del+cinema+a+Terrassa>

<https://recordsdeterrassa.wordpress.com/page/2/?s=Records+del+cinema+a+Terrassa>

<https://recordsdeterrassa.wordpress.com/page/3/?s=Records+del+cinema+a+Terrassa>

<https://recordsdeterrassa.wordpress.com/2010/09/17/cronologia-%e2%80%93-1%20aa-part-fins-%e2%80%99-1938/>

<https://recordsdeterrassa.wordpress.com/2010/09/19/cronologia-%e2%80%93-2%20aa-part-fins-%e2%80%99-actualitat/>

Riera, Josep Maria

*Hace ochenta años nació el Cinema La Rambla*

"Diari de Terrassa", Terrassa, 29 d'agost de 2015.

<http://www.diarideterrassa.es/terrassa/2015/08/29/ochenta-anos-nacio-cinema-rambla/6236.html>

Tomàs i Freixa, Jordi

*Els darrers cinemes històrics de Terrassa*

"Cinema Rescat", nº 14, Cinema Rescat (Associació Catalana per a la Recerca i Recuperació del Patrimoni Cinematogràfic), Mataró, 2003, pàgines 19 a 24.

[https://cinemarescat.files.wordpress.com/2014/02/cinema-rescat\\_14.pdf](https://cinemarescat.files.wordpress.com/2014/02/cinema-rescat_14.pdf)

Verdaguer i Caballé, Joaquim

*Els teatres i cinemes de Terrassa*

Entrada en el seu *blog* del dia 1 de desembre de 2018.

<http://joaquimverdguer.blogspot.com/2018/12/els-teatres-i-cinemes-de-terrassa.html>

Viquipèdia

*Antic cinema La Rambla*

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Antic\\_cinema\\_La\\_Rambla](https://ca.wikipedia.org/wiki/Antic_cinema_La_Rambla)

## 41 VALLÈS ORIENTAL

Medalla i Prat, Jordina i Botey i Prat, Lambert

*Inici d'una història. El cinema al Vallès Oriental*

“Lauro”, nº 24, Museu de Granollers, Granollers, 2003, pàgines 39 a 67.

<https://www.raco.cat/index.php/Lauro/article/view/48393/51443>

**Aiguafreda** (41 Vallès Oriental)

Mapes de patrimoni cultural

*El Cine d'en Francès*

Web de la Diputació de Barcelona.

<http://patrimonicultural.diba.cat/?fitxa=14000227>

**Caldes de Montbui** (41 Vallès Oriental)

Alcázar Serrat, Ivan

*Casino de Caldes*

Fitxa a l'EAE (Enciclopèdia de les Arts Escèniques Catalanes), Institut del Teatre, Diputació de Barcelona.

[https://www.institutdelteatre.cat/publicacions/enciclopedia-arts-esceniques/id1904/casino-de-caldes.htm?cerca\\_5=cinema](https://www.institutdelteatre.cat/publicacions/enciclopedia-arts-esceniques/id1904/casino-de-caldes.htm?cerca_5=cinema)

**Cardedeu** (41 Vallès Oriental)

Cardoterror

*Història dels cinemes de Cardedeu*

Exposició que el festival de cinema de terror organitzà a la capella de Sant Corneli des del 18 fins al 31 d'octubre de 2016.

<http://elcardot.org/exposicio-historia-dels-cinemes-de-cardedeu/>

Radio Televisió de Cardedeu en realitzà la petita crònica *Viatge en el temps al món dels cinemes de Cardedeu*, tot entrevistant Dani Masip i David Jordan, de l'Organització Cardoterror.

[https://www.youtube.com/watch?v=KXYLU\\_LZ\\_So](https://www.youtube.com/watch?v=KXYLU_LZ_So)

Comas i Duran, Pere

*Breu historial del cinema a Cardedeu: En el centenari del setè art*

Programa de la Fira de Sant Isidre, Ajuntament de Cardedeu, Cardedeu, 1995, 17 pàgines.

Comas i Duran, Pere

*Els locals de divertiment a l'acabar el segle XX*

Programa de la Fira de Sant Isidre, Ajuntament de Cardedeu, Cardedeu, maig de 2000, pàgines 111 a 128.

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*L'Esbarjo*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/Fitxa?index=0&consulta=&codi=34440>

Mora Vergés, Antonio

*L'Esbarjo Verdi de Cardedeu*

Entrada del dia 24 de maig de 2013 en el *blog* "Tot són punts de vista".

<https://totsopuntsdevista.blogspot.com/2013/05/lesbarjo-verdi-de-cardedeu.html>

Ràdio Televisió Cardedeu

*5 anys d'Esbarjo Verdi*

Entrevistes a Àlex Falcó Vilardebó i a Santi Robert, responsables del cinema.

<https://www.youtube.com/watch?v=GpNtJHu5jWE>

Viquipèdia

*L'Esbarjo*

<https://ca.wikipedia.org/wiki/L%27Esbarjo>

### **Garriga, la** (41 Vallès Oriental)

Cubeles Bonet, Xavier

*L'Alhambra de La Garriga: com cuidar, sentir i viure el cinema*

Entrevista amb Josep Maria Miró, Josep Maria Miró (fill), Albert Benzekry Arimon i Martí Porter Huerre.

OPA (Observatori de la Producció Audiovisual), Universitat Pompeu Fabra, Barcelona, 2016, 14 pàgines.

<https://repositori.upf.edu/handle/10230/32314>

Porter Huerre, Tariq

*S.O.S. Alhambra o com salvar un cinema*

[https://www.upf.edu/documents/8366329/8613258/Dossier+SOS+Alhambra\\_OPA+UPF.pdf/49a1608a-ed2e-801e-109c-8207316c6004](https://www.upf.edu/documents/8366329/8613258/Dossier+SOS+Alhambra_OPA+UPF.pdf/49a1608a-ed2e-801e-109c-8207316c6004)

Televisió de Berguedà

*El centenari cinema Alhambra de la Garriga*

Marina Romero entrevista a Josep Maria Miró i a Martí Porter Huerre dins del vintè capítol del programa "País Km. 0" (del minut 62'40" al 68'35"), produït per La Xarxa, Comunicació Social, el dia 2 d'agost de 2014.

<http://tvbergueda.alacarta.cat/pais-km-0/tall/el-centenari-cinema-alhambra-de-la-garriga>

### **Granollers** (41 Vallès Oriental)

Botey i Prat, Lambert i Medalla i Prat, Jordina

*El cinema a Granollers*

Treball guardonat amb el Premi II Memorial Joan Camps 1980, Associació Cultural Granollers, Granollers, 1982, dos volums de 106 i de 138 pàgines.

Botey i Prat, Lambert i Medalla i Prat, Jordina

*El cinema abans de la Guerra Civil*

"Coneguem Granollers", nº 5, Ajuntament de Granollers, Granollers, 1989, 41 pàgines.

[http://arxiunicipal.granollers.cat/pandora\\_estudis/cgi-bin/Pandora?xslt=pagina;rotulo=El%20cinema%20abans%20de%20la%20Guerra%20Civil,%201987;;p ie=Coneguem%20Granollers.%205.%20Ajuntament%20de%20Granollers.%20Arxiu%20Digital%20de](http://arxiunicipal.granollers.cat/pandora_estudis/cgi-bin/Pandora?xslt=pagina;rotulo=El%20cinema%20abans%20de%20la%20Guerra%20Civil,%201987;;p ie=Coneguem%20Granollers.%205.%20Ajuntament%20de%20Granollers.%20Arxiu%20Digital%20de)

[%20I%27AMGr.%20%23;pie2=El%20cinema%20abans%20de%20la%20Guerra%20Civil.%20;pie3=MEDALLA,%20Jordina%3B%20BOTEY,%20Lambert.%201987.%20;id=0000247328;nombre\\_pdf=AMGr\\_El%20cinema%20abans%20de%20la%20Guerra%20Civil\\_1987;encoding=utf-8](https://www.raco.cat/index.php/Ponencies/article/view/70221/86504)

Botey i Prat, Lambert i Medalla i Prat, Jordina

*El cinema a Granollers: noves aportacions*

"Ponències", nº 1, Centre d'Estudis de Granollers, Granollers, 1997, pàgines 11 a 44.

<https://www.raco.cat/index.php/Ponencies/article/view/70221/86504>

Cines olvidados

*Cine Majestic (Granollers)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 7 de maig de 2007.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2007\\_05\\_07\\_archive.html#7676631579913491548](http://cines-olvidados.blogspot.com/2007_05_07_archive.html#7676631579913491548)

Cines olvidados

*Cine Mundial (Granollers)*

Entrada del web "Cines olvidados" del dia 7 de maig de 2007.

[http://cines-olvidados.blogspot.com/2007\\_05\\_07\\_archive.html#6435507820734439137](http://cines-olvidados.blogspot.com/2007_05_07_archive.html#6435507820734439137)

Farnés i Sararols, Josep Maria

*Els espais escènics a Granollers: una panoràmica històrica*

"Ponències", nº 4, Centre d'Estudis de Granollers, Granollers, 2000, pàgines 67 a 95.

<https://www.raco.cat/index.php/Ponencies/article/view/70427/86533>

Plàcid

*El cinema a Granollers*

Publicacions La Gralla, volum VII "La comarca", extraordinari de la Festa Major, Granollers, 1933, pàgines 99 a 106.

El fitxer es pot obtenir, full a full, a <http://xacpremsa.cultura.gencat.cat/pandora/#top>

Portet, Joan

*Petita història dels cinemes locals*

"Plaça Gran", Granollers, 29 de novembre de 1980, pàgina 14.

<https://xacpremsa.cultura.gencat.cat/pandora/viewer.vm?id=0001100971&page=14&search=&lang=ca&view=premsa>

Sala i Cortés, Esteve

*Notes per a una història del cinema a Granollers*

Ponència llegida el dia 9 de desembre del 1960. Centre d'Estudis de l'Associació Cultural Granollers. Granollers, 1960, 21 pàgines.

### **Montmeló** (41 Vallès Oriental)

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya

*Banc de Sabadell - Antic Cinema Royal*

Direcció General del Patrimoni Cultural, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya.

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=37&consulta=MSUxK2NpbmUIMistMSU%3D&codi=29168>

Mora Vergés, Antonio

*El Cinema Royal del 'Turó dels Teixons'*

Entrada del dia 13 de febrer de 2013 en el *blog* "Tot són punts de vista".

<https://totsonpuntsdevista.blogspot.com/2013/02/el-cinema-royal-del-turo-dels-teixons.html>

**Sant Celoni** (41 Vallès Oriental)

Asensio Monrabà, Carles

*Cinema Mundial 1957-2007*

Curtmetratge produït pel director del film, 2008.

Tràiler a <https://vimeo.com/237120871>

Grivé i Masó, Miquel

*El cinema sonor a Sant Celoni*

"Montseny", nº 217, Sant Celoni, 16 de gener de 1932, pàgina 13.

<https://xacpremsa.cultura.gencat.cat/pandora/viewer.vm?id=0001031655&page=13&search=&lang=ca&view=premsa>

**Sant Fost de Campsentelles** (41 Vallès Oriental)

Pérez Gómez, Xavier

*Informe sobre el local Centre, 1966*

"Campsentelles", nº 17, Sant Fost de Campsentelles, 2014, pàgines 77 a 84.

<https://www.raco.cat/index.php/Campsentelles/article/view/284466/383204>

Fora de l'estricta àmbit dels documents que informen sobre la història o les característiques de sales de cinema de Catalunya, a tall informatiu s'ofereixen tot seguit títols d'algunes de les pel·lícules que, en alguna part del seu metratge, han utilitzat com a escenaris locals catalans de projecció fílmica, alhora que es procedeix a la indicació dels noms d'aquests cinemes.

Llargmetratges:

**Barcelona** (13 Barcelonès)

Costa Musté, Pedro

*El crimen del cine Oriente*

Casino l'Aliança del Poblenou.  
Produïda per Pedro Costa, P. C., 1996.

Pastor Vallejo, Àlex i David

*Los últimos días*

Palacio del Cinema.

Produïda per Antena 3 Films, El Monje, la Película, A.I.E., Morena Films, Rebelión Terrestre Film, 2013.

**Mataró** (21 Maresme)

Páez González, Francesc

*Última sesión*

Foment Mataroní.

Produïda per Activa Films, 2012.

<https://www.youtube.com/watch?v=CNsLXIWae6w>

**Prat de Llobregat, el** (11 Baix Llobregat)

Marimon Marimon, Fermí

*L'exhibidor*

Cine Monmari i Cinema Capri.

Produïda per Fermín Marimón Marimón, P.C., 1978.

Pons Sala, Ventura

*Anita no perd el tren*

Cinema Capri.

Produïda per Els Films de la Rambla, 2000.

**Boi de Llobregat, Sant** (11 Baix Llobregat)

Bigas Luna, Josep Joan

*Angoixa*

Ateneu Santboià.

Produïda per Samba, P.C. i Luna Films, 1987.

Curtmetratges:

**Cornellà de Llobregat** (11 Baix Llobregat)

Cañizares, Isaac; Rodríguez, Marina; i Cañizares, Penélope

*La última proyección*

Cine Pisa.

Produïda per Fuera de Campo, 2014.

<https://vimeo.com/111565091>

**Reus** (08 Baix Camp)

Bessó Segrià, Roger

*Última sesión*

Reus Palace.

Produïda per Ecirfilms, ECIR (Escola de Cinema de Reus), 2017.

<https://vimeo.com/333072639>

**Terrassa** (40 Vallès Occidental)

Casas Martínez, Cayetano i Queralt, Josep

*I love Cine Rambla*

Atès que l'antic Cine Rambla s'ha convertit en una botiga, només n'apareix la façana; la seqüència a l'interior de la sala correspon al Cinema Catalunya de la ciutat vallesana.

Produïda per Zip Films, 2010.

<https://vimeo.com/59418113>

Pel·lícules per a televisió:

**Reus**

Cortés Lletget, Eduard

*El pallaso i el Führer*

Teatre Bartrina

Produïda per Benecé. Emesa pel Canal 33 de Televisió de Catalunya (ara CCMA), dins l'espai "Sala 33", el dia 14 de març de 2009.

<https://www.youtube.com/watch?v=4msU3ZgrDvQ>

Ferrer Ferrer, Oriol

*Cançó per a tu*

Teatre Fortuny

Produïda per Galápagos Media. Emesa per TV3 (CCMA) el dia 22 d'abril de 2019.

<https://www.ccma.cat/tv3/alcanta/pellicules/canco-per-a-tu/video/5843273/>

En el terreny musical, ressurt la cançó *Los fantasmas del Roxy*, que formà part de l'àlbum *Bienaventurados* de Joan Manuel Serrat i Teresa; a l'autoria del text figuren el cantant i l'escriptor Juan Marsé Carbó, puix que arrela en el relat curt *El fantasma del Cine Roxy* del novel·lista barceloní (<https://www.youtube.com/watch?v=4BhBf41aFY8>). Si de la Plaça Lesseps de la Ciutat Comtal ens traslladem al subsòl del carrer de Bergara, la cançó *Avenida de la Luz*, interpretada per Loquillo (José



María Sanz Beltrán) acompanyat per Los Trogloditas en el seu disc *¿Dónde estabas tú en el 77?*, ens evoca el cinema del mateix nom que funcionà en aquesta galeria subterrània. Val a matisar, però, que la remembrança no és pas allotjada en la lletra de la cançó, sinó que emana del seu videoclip promocional, on el local exhibidor que tingué el mateix nom que el passadís pot ser contemplat a la pantalla durant uns breus instants (<https://www.youtube.com/watch?v=4rR7H3WIC94>). En efectuar un canvi de comarca, trobem el duet musical maresmenc integrat per Fernando Herrero i Laura Bellostas (posteriorment substituïda per Leo Rey) que escollí per al seu conjunt la denominació "Cine Nuria" en homenatge al desaparegut establiment cinematogràfic de Mataró.